

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ  
ՕՐԵՆՔԸ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային համակարգը

1. Հայաստանի Հանրապետության կենսաթոշակային համակարգը (այսուհետ՝ համակարգ) ներառում է՝

- 1) պետական կենսաթոշակային ապահովությունը,
- 2) պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչը,
- 3) կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչը:

2. Պետական կենսաթոշակային ապահովությանը, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին և կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին առնչվող հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով:

3. Պետական կենսաթոշակային ապահովությունը (այսուհետ նաև՝ պետական կենսաթոշակային համակարգ) պետական բյուջեի միջոցների հաշվին օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով անձանց ապահովում է պետական կենսաթոշակով:

4. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչը օրենքով սահմանված պարտադիր կուտակային վճարների ու դրանց ներդրումից ստացված եկամուտների հաշվին, անձանց՝ տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալու դեպքում, ապահովում է կուտակային կենսաթոշակով:

5. Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչը օրենքով սահմանված կամավոր կուտակային վճարների ու դրանց ներդրումից ստացված եկամուտների կամ ապահովագրական վճարների հաշվին, անձանց՝ տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալու դեպքում, ապահովում է լրացուցիչ կենսաթոշակով (եկամտով):

Հոդված 2. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է պետական կենսաթոշակային ապահովության կառավարմանը և ֆինանսավորմանն առնչվող հարաբերությունները, սահմանում է պետական կենսաթոշակների տեսակները, կենսաթոշակ հաշվարկելու (վերահաշվարկելու), նշանակելու և վճարելու պայմաններն ու կարգը:

2. Քաղաքացիների առանձին խմբերի համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքով կարող են սահմանվել պետական կենսաթոշակային ապահովության այլ պայմաններ:

Հոդված 3. Պետական կենսաթոշակային ապահովության իրավական կարգավորումը

Պետական կենսաթոշակային ապահովության հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, սույն օրենքով, այլ օրենքներով և իրավական այլ ակտերով:

Հոդված 4. Պետական կենսաթոշակային քաղաքականության սկզբունքները

Պետական կենսաթոշակային քաղաքականության սկզբունքներն են՝

1) կենսաթոշակի իրավունքի իրականացումն ապահովելը՝ անկախ ազգությունից, ռասայից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, սոցիալական ծագումից, գույքային կամ այլ դրությունից:

2) պետական կենսաթոշակային համակարգի ֆինանսական կայունությունը և զարգացումն ապահովելը:

3) սոցիալական համերաշխություն և սոցիալական արդարություն ապահովելը:

4) կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի չափի հետ համադրելի պետական կենսաթոշակի նվազագույն չափ ապահովելը:

Հոդված 5. Կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմինը

Կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմինը (այսուհետ՝ նաև՝ լիազոր մարմին) սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:

#### Հոդված 6. Կենսաթոշակ վճարելու միջոցները

Սույն օրենքով սահմանված կենսաթոշակները վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցներից:

#### Հոդված 7. Կենսաթոշակի իրավունքը և կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը

1. Սույն օրենքով սահմանված պայմանները բավարարելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին, օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը, եթե սույն օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

Օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը կենսաթոշակի և կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունք ունենալու ժամանակահատվածում: Հայաստանի Հանրապետությունում փախստականի կարգավիճակ չունեցող օտարերկրյա քաղաքացին կենսաթոշակի իրավունք ունի, եթե նա կենսաթոշակ չի ստանում այն պետությունից, որի քաղաքացին է:

Հայաստանի Հանրապետության երկքաղաքացին կենսաթոշակի իրավունք ունի, եթե նա մշտապես կամ առավելապես բնակվում է Հայաստանի Հանրապետությունում (Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված է Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության վայրի հասցեով) և կենսաթոշակ չի ստանում այլ պետությունից:

2. Սույն օրենքով կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունի, եթե օրենսդրությամբ սահմանած կարգով դիմել է կենսաթոշակ նշանակելու իրավասություն ունեցող մարմնի համապատասխան ստորաբաժանում (այսուհետ՝ կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում) և նրան նշանակվել է կենսաթոշակ (այսուհետ՝ կենսաթոշակառու):

3. Պետական բյուջեից ֆինանսավորվող տարբեր կենսաթոշակների իրավունք ունեցող անձն ունի մեկ կենսաթոշակ ստանալու իրավունք՝ իր ընտրությամբ:

4. Անձին սոցիալական կենսաթոշակ չի նշանակվում, եթե նա ունի սույն օրենքով սահմանված աշխատանքային կամ զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք:

#### Հոդված 8. Կենսաթոշակի տեսակները

Սույն օրենքով սահմանվում են կենսաթոշակի հետևյալ տեսակները.

1. աշխատանքային՝
  - 1) տարիքային,
  - 2) արտոնյալ պայմաններով,
  - 3) երկարամյա ծառայության,
  - 4) հաշմանդամության,
  - 5) կերակրողին կորցնելու դեպքում,
  - 6) մասնակի.
2. զինվորական՝
  - 1) երկարամյա ծառայության,
  - 2) հաշմանդամության,
  - 3) կերակրողին կորցնելու դեպքում.
3. սոցիալական՝
  - 1) ծերության,
  - 2) հաշմանդամության,
  - 3) կերակրողին կորցնելու դեպքում:

### ԳԼՈՒԽ 2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

#### Հոդված 9. Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է 63 տարին լրացած անձին, եթե նա ունի առնվազն 25 տարվա աշխատանքային ստաժ:

2. 63 տարին լրացած անձին տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է նաև 25 տարվա աշխատանքային ստաժից պակաս ստաժի առկայության դեպքում, եթե նա ունի առնվազն 10 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ:

Սույն մասով սահմանված տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժը սահմանվում է ըստ հետևյալ սանդղակի.

| Կենսաթոշակի անցնելու տարեթիվը | 2012 թ. | 2013 թ. | 2014 թ. | 2015 թ. | 2016 թ. և հետո |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|----------------|
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|----------------|

|                    |        |        |        |        |         |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|---------|
| Աշխատանքային ստաժը | 6 տարի | 7 տարի | 8 տարի | 9 տարի | 10 տարի |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|---------|

3. Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքից մեկ տարի շուտ տարիքային կենսաթոշակ նշանակվում է, եթե անձն ունի առնվազն 35 տարվա աշխատանքային ստաժ և չի աշխատում:

4. Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անձը կենսաթոշակ նշանակելու համար կարող է դիմել ցանկացած ժամանակ՝ իր հայեցողությամբ:

5. Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակը նշանակվում է ցմահ:

Հոդված 10. Արտոնյալ պայմաններով աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակ (թիվ 1 ցուցակով) նշանակվում է 55 տարին լրացած անձին, եթե նա ունի առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 15 օրացուցային տարին աշխատել է առանձնապես վնասակար, առանձնապես ծանր պայմաններում և այդ ժամանակահատվածում լրիվ աշխատանքային օրը կատարել արտոնյալ կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանք:

Կանանց, մինչև սույն մասով սահմանված կենսաթոշակային տարիքը լրանալը, կենսաթոշակ է նշանակվում՝ ըստ հետևյալ սանդղակի.

| Ծննդյան տարեթիվ         | Տարիք | Կենսաթոշակի անցնելու տարեթիվ |
|-------------------------|-------|------------------------------|
| 01.07.1958 - 31.12.1958 | 53    | 2011                         |
| 01.01.1959 - 30.06.1959 | 53,5  | 2012                         |
| 01.07.1959 - 31.12.1959 | 54    | 2013                         |
| 01.01.1960 - 30.06.1960 | 54,5  | 2014                         |
| 01.07.1960 - 31.12.1960 | 55    | 2015                         |
| և հետո                  |       |                              |

2. Արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակ (թիվ 2 ցուցակով) նշանակվում է 59 տարին լրացած անձին, եթե նա ունի առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 20 օրացուցային տարին աշխատել է վնասակար, ծանր պայմաններում և այդ ժամանակահատվածում լրիվ աշխատանքային օրը կատարել արտոնյալ կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանք:

Կանանց, մինչև սույն մասով սահմանված կենսաթոշակային տարիքը լրանալը, կենսաթոշակ է նշանակվում՝ ըստ հետևյալ սանդղակի.

| Ծննդյան տարեթիվ         | Տարիք | Կենսաթոշակի անցնելու տարեթիվ |
|-------------------------|-------|------------------------------|
| 01.07.1953 - 31.12.1953 | 58    | 2011                         |
| 01.01.1954 - 30.06.1954 | 58,5  | 2012                         |
| 01.07.1954 - 31.12.1954 | 59    | 2013                         |

3. Արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակ նշանակվում է 45 տարին լրացած և առնվազն 20 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ ունեցող՝ հիպոֆիզարային թզուկությամբ հիվանդ (լիլիպուտ) անձին:

4. Արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակը նշանակվում է մինչև տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:

5. Սույն հոդվածի առաջին և երկրորդ մասերով սահմանված կենսաթոշակի իրավունք տվող արտադրությունների, աշխատանքների, մասնագիտությունների, պաշտոնների և ցուցանիշների թիվ 1 և թիվ 2 ցուցակները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 11. Երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է քաղաքացիական ավիացիայի.

1) թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական և թռիչքային անձնակազմերի անդամներին, բորտօպերատորներին և բորտուղեկցորդներին, եթե լրացել է նրանց 45 տարին, և նրանք ծառայել են առնվազն 25 օրացուցային տարի, իսկ առողջական վիճակի պատճառով թռիչքային աշխատանքներից ազատված անձին՝ եթե նա ծառայել է առնվազն 20 օրացուցային տարի.

2) օդային երթևեկության կառավարման ծառայության կարգավարի (դիսպետչերի) վկայական ունեցող աշխատողին, եթե լրացել է նրա 50 տարին, և նա ծառայել է առնվազն 25 օրացուցային տարի, որից առնվազն 15 օրացուցային տարին անմիջականորեն կատարել է օդային երթևեկության կառավարման

աշխատանք, իսկ առողջական վիճակի պատճառով օդային երթևեկության անմիջական կառավարման աշխատանքից ազատված անձին՝ եթե լրացել է նրա 50 տարին, և նա ծառայել է առնվազն 25 օրացուցային տարի, որից առնվազն 10 օրացուցային տարին անմիջականորեն կատարել է օդային երթևեկության կառավարման աշխատանք:

3) ինժեներատեխնիկական ծառայության աշխատողին, եթե լրացել է նրա 55 տարին, և նա ունի առնվազն 25 տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 20 օրացուցային տարին կատարել է երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանք:

2. Երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակը նշանակվում է մինչև տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:

3. Սույն հոդվածով սահմանված երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք տվող պաշտոնների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 12. Հաշմանդամության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Հաշմանդամության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնի կողմից հաշմանդամ ճանաչված անձին, եթե հաշմանդամություն սահմանելու կամ կենսաթոշակ նշանակելու համար դիմելու ժամանակ անձն ունեցել է հետևյալ աշխատանքային ստաժը.

| Տարիքային խումբը | Աշխատանքային ստաժ՝ օրացուցային տարիներով |
|------------------|------------------------------------------|
| մինչև 23         | 2 տարի                                   |
| 23 – 26          | 3 տարի                                   |
| 26 – 29          | 4 տարի                                   |
| 29 – 32          | 5 տարի                                   |
| 32 – 35          | 6 տարի                                   |
| 35 – 38          | 7 տարի                                   |
| 38 – 41          | 8 տարի                                   |
| 41 – 44          | 9 տարի                                   |
| 44-ից բարձր      | 10 տարի                                  |

2. Աշխատանքային խեղման կամ մասնագիտական հիվանդության հետևանքով հաշմանդամ ճանաչված անձին հաշմանդամության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է անկախ աշխատանքային ստաժից:

3. Հաշմանդամության կենսաթոշակը նշանակվում է հաշմանդամության ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Հոդված 13. Կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է մահացած կերակրողի ընտանիքի հետևյալ անդամներին.

ա) 18 տարին չլրացած երեխային.

բ) 18 տարին չլրացած եղբորը, քրոջը և թոռանը, եթե նրանց ծնողներն ունեն աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության 3-րդ աստիճանի սահմանափակում.

գ) 18 տարեկան և դրանից բարձր տարիքի հաշմանդամ զավակին, եթե նա հաշմանդամ է ճանաչվել մինչև իր 18 տարին լրանալը, ունի աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության 3-րդ աստիճանի սահմանափակում և չի աշխատում.

դ) տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրացած կամ հաշմանդամ ճանաչված ծնողներին, ամուսնուն, եթե չեն աշխատում.

ե) ամուսնուն կամ ընտանիքի այլ գործունակ չափահաս անդամի, կամ օրենքով սահմանված կարգով խնամակալ ճանաչված անձին՝ անկախ տարիքից, եթե նա զբաղված է մահացած (զոհված) կերակրողի 14 տարին չլրացած՝ սույն հոդվածով կենսաթոշակի իրավունք ունեցող երեխայի, եղբոր, քրոջ կամ թոռան խնամքով և չի աշխատում.

զ) պապին և տատին, եթե նրանք չեն աշխատում և չունեն զավակներ կամ զավակներն ունեն աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության 3-րդ աստիճանի սահմանափակում:

Սույն հոդվածի առաջին մասի <<ա>>, <<գ>> և <<դ>> կետերում նշված անձանց կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում՝ անկախ մահացած կերակրողի խնամքի տակ եղած լինելու հանգամանքից:

Ուսումնական հաստատությունում առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորողին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում մինչև ուսումնական հաստատությունն ավարտելը, բայց մինչև նրա 23 տարին լրանալը:

Սույն հոդվածի առաջին մասի <<բ>> և <<զ>> կետերում նշված անձանց և <<ե>> կետում նշված՝ ընտանիքի այլ գործունակ չափահաս անդամի կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում, եթե նրանք, ըստ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում

առկա տվյալների, կերակրողի մահվան օրվա դրությամբ համատեղ բնակվել են նույն բնակության վայրում (հասցեում):

2. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստացող անչափահասն այդ իրավունքը պահպանում է նաև որդեգրվելու դեպքում:

3. Որդեգրողը կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունի հարազատ ծնողին հավասար, իսկ որդեգրվածը՝ հարազատ երեխային հավասար: Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստացող որդեգրվածը որդեգրողի մահվան դեպքում կենսաթոշակի ընտրության իրավունք ունի:

4. Խորթ հայրը և խորթ մայրը կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեն հորը և մորը հավասար, եթե մահացած խորթ որդուն կամ խորթ դստերն անչափահաս տարիքում խնամել են առնվազն 5 տարի:

Խորթ որդին և խորթ դուստրը կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեն հարազատ որդուն և դստերը հավասար:

5. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեն նաև մահացած ճանաչված անձի ընտանիքի՝ սույն հոդվածում նշված անդամները: Մահացած ճանաչված անձի ընտանիքի անդամներին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ նշանակելիս այդ անձի մահվան օր է համարվում դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռում նշված մահվան օրը, իսկ եթե դատարանի վճռում նշված չէ անձի մահվան օրը, ապա՝ նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը:

6. Ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեցող բոլոր անդամներին նշանակվում է մեկ ընդհանուր կենսաթոշակ:

7. Կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակվում է, եթե կերակրողը մահվան օրվա դրությամբ ունեցել է սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժը:

8. Հաշմանդամ ճանաչված անձի մահանալու դեպքում նրա ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անդամներին կենսաթոշակ նշանակվում է, եթե կերակրողը մահվան օրվա դրությամբ ունեցել է սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված ստաժը:

Աշխատանքային խելման կամ մասնագիտական հիվանդության հետևանքով մահացած անձի ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անդամներին կենսաթոշակ է նշանակվում՝ անկախ մահացած անձի աշխատանքային ստաժի տևողությունից:

9. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակը նշանակվում է՝ կենսաթոշակի իրավունքն ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

#### Հոդված 14. Մասնակի կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Մասնակի կենսաթոշակ նշանակվում է.

1) կրթության, մշակույթի որոշ կատեգորիաների աշխատողներին, եթե լրացել է նրանց 55 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է.

2) թատերական և թատերահա նդիսային կազմակերպությունների որոշ կատեգորիաների դերասաններին, եթե լրացել է նրանց 50 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է,

3) սույն մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված այն անձանց, ովքեր մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառվել են մասնակի կենսաթոշակ նշանակելու համար (ունեցել են առնվազն 12 օրացուցային տարվա մասնագիտական ստաժ), և լրացել է նրանց՝ սույն հոդվածով սահմանված մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը:

2. Մասնակի կենսաթոշակը հաշվարկվում է մասնագիտական աշխատանքային ստաժին համամասնորեն:

3. Մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող մասնագիտական աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում նշված մասնագիտություններով և պաշտոններում մինչև 2003 թվականի օգոստոսի 1-ն աշխատած ժամանակահատվածները:

Համատեղությամբ աշխատած ժամանակահատվածը մասնագիտական աշխատանքային ստաժում չի հաշվառվում:

4. Մասնակի կենսաթոշակը նշանակվում է մինչև տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:

#### Հոդված 15. Աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու կարգը

1. Աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հիմնական կենսաթոշակի չափի և կենսաթոշակի աշխատանքային մասի գումարն է:

Կենսաթոշակի աշխատանքային մասը աշխատանքային ստաժի տարիների, աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքի և կենսաթոշակառուի անձնական գործակցի արտադրյալն է:

Աշխատանքային կենսաթոշակը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$Կ = Հ + (U \times U) \times Q$$
, որտեղ՝

Կ-ն կենսաթոշակի ամսական գումարն է,

Հ-ն՝ հիմնական կենսաթոշակի չափը,  
Ս-ն՝ աշխատանքային ստաժի տարիները,  
Ա-ն՝ աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը,  
Գ-ն՝ կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը:

2. Կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը հաշվարկելիս հիմք է ընդունվում տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող 25 տարվա աշխատանքային ստաժը:

Մինչև 25 տարվա (ներառյալ) աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա համար գործակիցը սահմանվում է 0,04, իսկ 25 տարուց ավելի աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա համար՝ 0,02:

Կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը հաշվարկվում է՝

ա) մինչև 25 տարվա (ներառյալ) ստաժի առկայության դեպքում՝  $Q=0,04 \times U$  բանաձևով,

բ) 25 տարուց ավելի աշխատանքային ստաժի առկայության դեպքում՝  $Q=1+0,02 \times (U-25)$  բանաձևով:

3. 1974 թվականի հունվարի 1-ին և դրանից հետո ծնված անձանց աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկելիս աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված աշխատանքային և այլ գործունեության՝ մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածները, բացառությամբ կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը հաշվարկելու դեպքի:

4. Հաշմանդամության աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկելիս հիմնական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է.

1) առաջին խմբի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 140 տոկոսի չափով.

2) երկրորդ խմբի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 120 տոկոսի չափով,

3) երրորդ խմբի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 100 տոկոսի չափով:

5. Կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակի չափը ընտանիքի՝ այդ կենսաթոշակի իրավունքն ունեցող անդամներից յուրաքանչյուրի համար հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական կենսաթոշակի չափին գումարվում է մահացած կերակրողի հաշվարկված (ենթադրյալ) կենսաթոշակի աշխատանքային մասի 40 տոկոսը:

Երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան յուրաքանչյուր երեխայի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական կենսաթոշակի չափի հնգապատիկին գումարվում է մահացած յուրաքանչյուր ծնողի հաշվարկված (ենթադրյալ) կենսաթոշակի աշխատանքային մասի 40 տոկոսը:

Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 16. Հիմնական կենսաթոշակի չափը և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը

1. Հիմնական կենսաթոշակի չափը և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

2. Հիմնական կենսաթոշակի չափը և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը չեն կարող պակաս լինել հիմնական կենսաթոշակի և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքի՝ նախկինում սահմանված չափերից:

ԳԼՈՒԽ 3. ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

Հոդված 17. Զինվորական կենսաթոշակի իրավունքը

Զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունի.

1) Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, ոստիկանության, ազգային անվտանգության հանրապետական գործադիր մարմինների և Հայաստանի փրկարար ծառայության (այսուհետ՝ նաև՝ համապատասխան մարմիններ) համակարգի հրամանատարական և ոչ հրամանատարական (սպայական, ենթասպայական, շարքային) կազմի ծառայողը.

2) վարժական հավաքների կանչված զինապարտը և Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության մարտական գործողությունների մասնակիցը.

3) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայողը և դատական ակտերի հարկադիր կատարողը:

Հոդված 18. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակ է նշանակվում համապատասխան մարմիններում, ինչպես նաև քրեակատարողական և դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություններում ծառայությունը կարգավորող օրենքներով սահմանված կարգով և ժամկետներով ծառայած այն անձին (այսուհետ՝ զինծառայող), ով՝

1) զինվորական ծառայությունից (այսուհետ՝ նաև՝ զինծառայություն) սահմանված կարգով արձակվելու օրվա դրությամբ ունի առնվազն 20 օրացուցային տարվա զինվորական ծառայության ստաժ.

2) սահմանային տարիքը լրանալու կապակցությամբ կամ պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալու կապակցությամբ (սահմանային տարիքը լրացած լինելու դեպքում) զինվորական ծառայությունից արձակվելու օրվա դրությամբ ունի առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որում զինվորական ծառայության ստաժը կազմում է առնվազն 12 օրացուցային տարի, 6 օրացուցային ամիս:

3) հաստիքների կրճատման կամ առողջական վիճակի պատճառով զինվորական ծառայությունից արձակվելու օրվա դրությամբ առնվազն 45 տարեկան է և ունի առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որում զինվորական ծառայության ստաժը կազմում է առնվազն 12 օրացուցային տարի, 6 օրացուցային ամիս:

2. Զինծառայողին կենսաթոշակ է նշանակվում զինծառայությունից սահմանված կարգով արձակվելու դեպքում:

3. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակը նշանակվում է ցմահ:

Հոդված 19. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու կարգը

1. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակը հաշվարկվում է հետևյալ կարգով.

ա) սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետում նշված զինծառայողին՝ ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 70 տոկոսի չափով. 20 տարուց ավելի զինվորական ծառայության ստաժի (այդ թվում՝ արտոնյալ հաշվարկով) յուրաքանչյուր լրիվ տարվա համար երկարամյա ծառայության կենսաթոշակին ավելանում է ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 2 տոկոսը, իսկ մինչև զինվորական ծառայությունն աշխատած և զինվորական ծառայություն չհամարվող յուրաքանչյուր տարվա համար՝ մեկ տոկոսը:

բ) սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի առաջին մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված զինծառայողին՝ ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 65 տոկոսի չափով. 12 տարի 6 ամսից ավելի զինվորական ծառայության յուրաքանչյուր լրիվ տարվա համար երկարամյա ծառայության կենսաթոշակին ավելանում է ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի մեկ տոկոսը, բայց հինգ տոկոսից ոչ ավելի: 25 տարուց ավելի աշխատանքային ստաժի (ներառյալ՝ արտոնյալ հաշվարկով զինվորական ծառայության ստաժը) յուրաքանչյուր լրիվ տարվա համար երկարամյա ծառայության կենսաթոշակին ավելանում է դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի մեկ տոկոսը:

2. Զինվորական կենսաթոշակի չափը չի կարող գերազանցել ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի չափը:

3. Երկարամյա ծառայության զինվորական կենսաթոշակի իրավունք տվող 20 օրացուցային տարվա զինվորական ծառայության ստաժ ունեցող և զինվորական ծառայությունը շարունակող զինծառայողի ամսական դրամական բավարարմանը տրվում է հավելում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով և չափերով:

Հոդված 20. Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ նշանակվում է բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնի կողմից հաշմանդամ ճանաչված այն զինծառայողին, ով հաշմանդամ է ճանաչվել զինվորական ծառայության ընթացքում կամ զինվորական ծառայությունից սահմանված կարգով արձակվելուց հետո՝ հինգ տարվա ընթացքում, սակայն զինծառայության ժամանակ ծագած հիվանդության հետևանքով, այդ ժամկետից ուշ, սակայն զինծառայության ժամանակ ստացած վնասվածքի կամ խեղման հետևանքով:

2. Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակը նշանակվում է անկախ զինվորական ծառայության տևողությունից:

3. Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակը նշանակվում է հաշմանդամության ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Հոդված 21. Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու կարգը

Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է՝

1) առաջին խմբի հաշմանդամի համար՝ ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 70 տոկոսի չափով, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական կենսաթոշակի 150 տոկոսից ոչ պակաս:

2) երկրորդ խմբի հաշմանդամի համար՝ ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 60 տոկոսի չափով, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական կենսաթոշակի 110 տոկոսից ոչ պակաս:

3) երրորդ խմբի հաշմանդամի համար՝ ամսական դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 40 տոկոսի չափով, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական կենսաթոշակի 75 տոկոսից ոչ պակաս:

Պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայության շարքային կազմի զինծառայողի հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի չափը կազմում է սույն հոդվածով սահմանված՝ կենսաթոշակի նվազագույն չափի կրկնապատիկը:

Հոդված 22. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ է նշանակվում զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածում նշված անդամներին՝ անկախ զինծառայողի զոհվելու (մահանալու) պատճառից, անցած ժամանակաշրջանից և ծառայության տևողությունից:

2. Սույն հոդվածի դրույթները տարածվում են նաև.

1) զինվորական ծառայությունից սահմանված կարգով արձակված և, անկախ ժամանակաշրջանից, մահացած այն զինծառայողի ընտանիքի անդամների վրա, ում մահվան պատճառը զինծառայության ընթացքում ստացած վնասվածքն է, խեղուճը կամ ծագած հիվանդությունը.

2) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած, ինչպես նաև մահացած ճանաչված զինծառայողների ընտանիքների անդամների վրա:

3. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ է նշանակվում նաև զինվորական ծառայությունից սահմանված կարգով արձակված և կենսաթոշակի իրավունք ձեռք բերած, սակայն կենսաթոշակ նշանակելու համար չդիմած և զինծառայությունից սահմանված կարգով արձակվելուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, մահացած նախկին զինծառայողի ընտանիքի անդամներին:

Հոդված 23. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու կարգը

1. Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է՝

1) յուրաքանչյուր երեխայի համար՝ մահացած կերակրողի դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 40 տոկոսի չափով,

2) երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան յուրաքանչյուր երեխայի համար՝ կերակրողի դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 60 տոկոսի չափով, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական կենսաթոշակի չափի հնգապատիկից ոչ պակաս.

3) ընտանիքի՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածում նշված յուրաքանչյուր մյուս անդամի համար՝ կերակրողի դրամական բավարարման և սննդի փոխհատուցման գումարի 30 տոկոսի չափով:

2. Պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայության շարքային կազմի զինծառայողի ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի համար կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է հիմնական կենսաթոշակի 150 տոկոսի չափով, իսկ երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան յուրաքանչյուր երեխայի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի հնգապատիկի չափով:

3. Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան երեխայի կենսաթոշակը հաշվարկելու համար սույն հոդվածով սահմանված կարգով:

Հոդված 24. Ամսական դրամական բավարարումը որոշելու կարգը

1. Զինծառայողին սույն օրենքով կենսաթոշակ նշանակելիս կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու համար հիմք են ընդունվում նրա զբաղեցրած վերջին պաշտոնի համար սահմանված ամսական դրամական բավարարումը և սննդի փոխհատուցման գումարը:

2. Դրամական բավարարման մեջ հաշվառվող վճարումների տեսակների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

#### ԳԼՈՒԽ 4. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

Հոդված 25. Ծերության սոցիալական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Ծերության սոցիալական կենսաթոշակ նշանակվում է 65 տարին լրացած և աշխատանքային կամ զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք չունեցող անձին:

2. Ծերության կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անձը կենսաթոշակ նշանակելու համար կարող է դիմել ցանկացած ժամանակ՝ իր հայեցողությամբ:

3. Ծերության սոցիալական կենսաթոշակը նշանակվում է ցմահ:

Հոդված 26. Հաշմանդամության սոցիալական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Սույն օրենքով սահմանված հաշմանդամության աշխատանքային կամ հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք չունեցող հաշմանդամին, ինչպես նաև <<հաշմանդամ երեխա>> ճանաչված անձին նշանակվում է հաշմանդամության սոցիալական կենսաթոշակ:



2. Հաշմանդամության սոցիալական կենսաթոշակը սահմանվում է հաշմանդամության ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Հոդված 27. Կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակ նշանակելու պայմանները և ժամկետը

1. Սույն օրենքով սահմանված կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք չունեցող անձին նշանակվում է կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակ:

2. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակը նշանակվում է կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Հոդված 28. Սոցիալական կենսաթոշակի չափը հաշվարկելու կարգը

1. Ծերության սոցիալական կենսաթոշակը հաշվարկվում է հիմնական կենսաթոշակի 100 տոկոսի չափով:

2. Հաշմանդամության սոցիալական կենսաթոշակը հաշվարկվում է՝

1) առաջին խմբի հաշմանդամի և <<հաշմանդամ երեխա>> ճանաչված անձի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 140 տոկոսի չափով.

2) երկրորդ խմբի հաշմանդամի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 120 տոկոսի չափով,

3) երրորդ խմբի հաշմանդամի համար՝ հիմնական կենսաթոշակի 100 տոկոսի չափով:

3. Կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակի չափը ընտանիքի՝ այդ կենսաթոշակի իրավունքն ունեցող անդամներից յուրաքանչյուրի համար հաշվարկվում է հիմնական կենսաթոշակի չափով:

Երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան յուրաքանչյուր երեխայի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է հիմնական կենսաթոշակի հնգապատիկի չափով:

Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 5. ՍՏԱԺՈՒՄ ՀԱՇՎԱՌՎՈՂ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՆԵՐԸ ԵՎ ՍՏԱԺԸ ՀԱՇՎԱՐԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Հոդված 29. Աշխատանքային ստաժում հաշվառվող ժամանակահատվածները

1. Կենսաթոշակ նշանակելիս աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են.

1) Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության, գործատուների հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու (վարձու աշխատանք կատարելու), 2013 թվականի հունվարի 1-ից հետո քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարվող աշխատանքներից, մատուցվող ծառայություններից եկամուտ ստանալու և այլ գործունեության ժամանակահատվածները, ինչպես նաև ԽՍՀՄ տարածքում աշխատանքային և այլ գործունեության ժամանակահատվածները,

2) անհատ ձեռնարկատեր հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու, արտոնագրային վճար վճարելու ժամանակահատվածները,

3) սույն օրենքի 31-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված զինվորական ծառայության ժամանակահատվածը (բացառությամբ ուսումնական հաստատությունում ուսման ժամանակահատվածի),

4) աշխատանքային խեղման կամ մասնագիտական հիվանդության հետևանքով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության 3-րդ աստիճանի սահմանափակվում ունեցող՝ հաշմանդամ ճանաչված անձի հաշմանդամության ամբողջ ժամանակահատվածը՝ մինչև նրա տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:

2. Կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ՝ սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժի, իսկ հաշմանդամության կենսաթոշակ նշանակելու դեպքում՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված աշխատանքային ստաժի առկայության դեպքում աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են նաև՝

1) գործազրկության նպաստ ստանալու ժամանակահատվածը.

2) ծնողներից (որդեգրողներից, խնամակալներից) մեկի՝ հաշմանդամ երեխային մինչև նրա 18 տարին լրանալը կամ խնամակալ ճանաչված անձի՝ առաջին խմբի հաշմանդամին խնամելու ժամանակահատվածը՝ տասը տարուց ոչ ավելի.

3) ծնողներից (որդեգրողներից) մեկի՝ մինչև յուրաքանչյուր երեխայի երկու տարին լրանալը երեխային խնամելու ժամանակահատվածը՝ վեց տարուց ոչ ավելի.

4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած վայրերում (գործամասերում) ծառայող՝ զինծառայող ամուսնու հետ համատեղ ապրած ժամանակահատվածը՝ ութ տարուց ոչ ավելի.

5) օտարերկրյա պետությունում գործող՝ Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ծառայության մարմին դիվանագիտական ծառայության մեկնած ամուսնու հետ համատեղ ապրած ժամանակահատվածը՝ հինգ տարուց ոչ ավելի,

6) ուսումնական հաստատություններում, բացառությամբ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների, առկա (ցերեկային) ուսման ժամանակահատվածը՝ վեց տարուց ոչ ավելի,

7) բռնադատված կամ քրեական հետապնդման ենթարկված և հետագայում օրենքով սահմանված կարգով արդարացված անձի՝ կալանքի տակ գտնվելու, ազատագրվման վայրերում և աքսորավայրերում պատիժ կրելու ժամանակահատվածները՝ եռակի չափով՝ սկսած 14 տարեկանից,

8) սույն օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված ժամանակահատվածները:

3. Մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը Հայաստանի Հանրապետությունում գործառույթների հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու (վարձու աշխատանք կատարելու), անհատ ձեռնարկատեր հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու, արտոնագրային վճար վճարելու, գյուղատնտեսական նշանակության հողի սեփականատեր հանդիսանալու ժամանակահատվածները հաշվառվում են աշխատանքային ստաժում, եթե.

1) անձը ենթակա է եղել պարտադիր կենսաթոշակային սոցիալական ապահովագրության և ստացել է աշխատավարձ,

2) անձը ենթակա է եղել պարտադիր կենսաթոշակային սոցիալական ապահովագրության և վճարել է պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարներ, իսկ մինչև 2008 թվականի հունվարի 1-ը՝ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարներ (այսուհետ՝ սոցիալական վճար):

4. 2013 թվականի հունվարի 1-ից հետո Հայաստանի Հանրապետությունում գործառույթների հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու (վարձու աշխատանք կատարելու), քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքներ կատարելու, ծառայություններ մատուցելու, անհատ ձեռնարկատեր հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու, արտոնագրային վճար վճարելու ժամանակահատվածները հաշվառվում են աշխատանքային ստաժում, եթե ըստ սույն օրենքով սահմանված տեղեկատվական շտեմարան ներառված տվյալների՝

1) անձը ստացել է աշխատավարձ (եկամուտ),

2) անձը վճարել է եկամտային հարկ:

Հոդված 30. Աշխատանքային ստաժը հաշվարկելու առանձնահատկությունները

1. Քաղաքացիական ավիացիայի թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական, թռիչքային անձնակազմերի անդամներին երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելիս աշխատանքային ստաժում հաշվարկվում են՝

1) մխոցային օդանավերով կատարած յուրաքանչյուր 20 ժամ թռիչքը՝ որպես մեկ ամսվա ստաժ.

2) ռեակտիվ օդանավերով, ուղղաթիռներով, հատուկ կիրառման ավիացիայում (սանիտարական թռիչքներ, ավիաքիմիական աշխատանքներ, ավիալուսանկարահանում, պարեկություն, մթնոլորտի զոնդում և այլ տեսակի աշխատանքներ), այլ պետությունների օդանավերին ուղեկցող խմբերի թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական, թռիչքային անձնակազմի անդամների պաշտոններում աշխատելու, ինչպես նաև ավիացիայի թռիչքային անձնակազմի կադրերի պատրաստման և որակավորման բարձրացման բարձրագույն և միջնակարգ ուսումնական հաստատություններում սովորելու ժամանակ կատարած յուրաքանչյուր 12 ժամ թռիչքը՝ որպես մեկ ամսվա ստաժ.

3) վթարային -փրկարարական (որոնողական-փրկարարական) ստորաբաժանումներում օդանավերի թռիչքային անձնակազմում մեկ տարվա աշխատանքը՝ որպես մեկուկես տարվա ստաժ.

4) ՂՕՍԱԱՖ-ի ուսումնական և սպորտային ավիացիայի կազմակերպությունների թռչող անձնակազմի պաշտոններում կատարած մեկ տարվա ծառայությունը՝ որպես մեկուկես տարվա ստաժ, եթե կատարվել է ուսումնաթռիչքային պատրաստման պլանը, երկու տարվա ստաժ՝ եթե կատարվել են թռիչքային բարդ կամ բարձրակարգ հնարքներ.

5) պարաշյուտիստների և փրկարարների մեկ տարվա ծառայությունը՝ որպես մեկուկես տարվա ստաժ, եթե կատարվել է մխոցային օդանավերից, ուղղաթիռներից, դիրիժաբլներից և աներոստատներից թռչելու, տասը մետրից ոչ պակաս բարձրության վրա կախման ռեժիմում գտնվող ուղղաթիռներից հատուկ իջեցնող հարմարանքներով վայրէջքի տարեկան նորման, երկու տարվա ստաժ, եթե կատարվել է ռեակտիվ ինքնաթիռներից և ուղղաթիռներից թռչելու տարեկան նորման:

2. Բորտօպերատորների և բորտուղեկցորդների աշխատանքային ստաժը հաշվարկվում է փաստացի թռիչքային ժամերը սույն հոդվածի առաջին մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված թռիչքի ժամերի (համապատասխանաբար՝ 20-ի և 12-ի) վրա բաժանելու միջոցով:

3. Սույն հոդվածի առաջին մասի 4-5-րդ կետերով սահմանված ծառայության ժամկետների արտոնյալ հաշվարկման իրավունք տվող պայմանները չկատարելու դեպքում մեկ տարվա ծառայությունը հաշվարկվում է որպես մեկ տարվա ստաժ:

4. Թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական և թռիչքային անձնակազմերում ծառայելու ժամանակաշրջանի մեջ հաշվառվում են նաև զինված ուժերի թռիչքային և թռիչքափորձարկման անձնակազմերի պաշտոններում աշխատելու ժամանակահատվածները:

Օդային երթևեկության կառավարման ծառայությունում աշխատելու ժամանակաշրջանի մեջ սույն թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական և թռիչքային անձնակազմերում ծառայելու ժամանակահատվածները:

Ինժեներատեխնիկական ծառայությունում աշխատելու ժամանակաշրջանի մեջ սույն հոդվածով սահմանված կարգով հաշվառվում են նաև թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական, թռիչքային անձնակազմերում ծառայելու և օդային երթևեկության կառավարման ծառայությունում աշխատելու ժամանակահատվածները:

5. Թիվ 2 ցուցակով արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժում հաշվառվում է նաև թիվ 1 ցուցակով արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք տվող՝ առանձնապես վնասակար, առանձնապես ծանր պայմաններում աշխատած ժամանակահատվածը:

6. Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարվող աշխատանքներից, մատուցվող ծառայություններից եկամուտ ստանալու, անհատ ձեռնարկատերի հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու ժամանակահատվածները, սկսած 2013 թվականի հունվարի 1-ից, աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված նվազագույն ամսական աշխատավարձ ստացող վարձու աշխատողի կողմից կատարվող տարեկան նվազագույն եկամտային հարկի չափով վճարումներ կատարած լինելու դեպքում: Տվյալ տարվա ընթացքում սահմանված չափից պակաս եկամտային հարկ վճարած լինելու դեպքում աշխատանքային ստաժը համամասնորեն պակասեցվում է:

Հոդված 31. Զինվորական ծառայության ստաժում հաշվառվող ժամանակահատվածները և դրանք հաշվարկելու առանձնահատկությունները

1. Զինծառայողներին երկարամյա ծառայության կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ զինվորական ծառայության ստաժում օրացուցային հաշվարկով հաշվառվում են՝

1) համապատասխան մարմինների համակարգերի հրամանատարական և ոչ հրամանատարական (սպայական, ենթասպայական, շարքային) կազմերի պաշտոններում զինծառայության, քրեակատարողական ծառայողի և հարկադիր կատարողի ծառայության, ինչպես նաև համապատասխան մարմինների ուսումնական հաստատություններում ուսման ժամանակահատվածները՝ անկախ զինվորական կամ հատուկ կոչման առկայությունից,

2) ԽՍՀՄ զինված ուժերում, ԽՍՀՄ պետական անվտանգության կոմիտեի և ԽՍՀՄ ներքին գործերի նախարարության համակարգերում զինվորական ծառայության, ինչպես նաև դրանց ուսումնական հաստատություններում ուսման ժամանակահատվածները՝ անկախ զինվորական կամ հատուկ կոչման առկայությունից,

3) դատապարտված կամ քրեական հետապնդման ենթարկված այն զինծառայողների՝ կալանքի տակ, ազատազրկման վայրում և աքսորում գտնվելու ժամանակաշրջանները, ում նկատմամբ կայացվել է արդարացման դատավճիռ կամ ընդունվել քրեական գործը կարճելու մասին որոշում՝ հանցագործության դեպքի, հանցակազմի բացակայության կամ հանցագործության կատարմանը մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելու պատճառով:

2. Զինծառայողներին երկարամյա ծառայության կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ զինվորական ծառայության ստաժի առկայության դեպքում զինվորական ծառայության ստաժում հաշվառվում են.

1) եռակի չափով՝

ա. զինված ուժերի կազմում մարտական գործողություններին մասնակցելու ժամանակահատվածները,

բ. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ մարտական գործողություններին մասնակցելու ժամանակահատվածը կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս զինվորական ծառայությունը՝ հատուկ մարտական առաջադրանք կատարելու դեպքում,

գ. 1986 թվականի ապրիլի 26-ից մինչև 1987 թվականի դեկտեմբերի 31-ը Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքներին զինծառայողների մասնակցության ժամանակահատվածը,

դ. սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով սահմանված ժամանակահատվածը.

ե. մարտական գործողություններ կամ հատուկ առաջադրանք կատարելիս վիրավորված, կոնտուզիա, վնասվածք, խեղում կամ հիվանդություն ստացած զինծառայողների անընդհատ բուժման ժամանակահատվածը,

զ. զինծառայությունն այլ երկրների տարածքներում, որտեղ տեղի են ունեցել մարտական գործողություններ (բացի այն զինծառայողներից, ովքեր զինծառայությունից արձակվել են կամ այդ պետություններից ետ են կանչվել զինծառայողի կոչումը վարկաբեկող արարքների կապակցությամբ), ինչպես նաև այդ երկրներում վիրավորվելու, կոնտուզիա, վնասվածք, խեղում կամ հիվանդություն ստանալու կապակցությամբ բուժփմնարկներում անընդհանուր բուժման ժամանակահատվածը,

է. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ ժամանակահատվածներ.

2) կրկնակի չափով՝

ա. զինված ուժերի ավիացիոն ստորաբաժանումների օդաչուների ծառայության ժամանակահատվածը՝ թռիչքների տարեկան նորմաները կատարելու դեպքում,

բ. գերության ժամանակահատվածը, եթե զինծառայողը կամավոր չի գերվել և գերության ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության դեմ հանցագործություն չի կատարել,

գ. 1961 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 1982 թվականի դեկտեմբերի 31-ը զինվորական մասնագետների (բացի օդաչուներից)՝ այն երկրներ գործուղվելու ժամանակահատվածը, որոնց բանակները մարտական գործողություններ են կատարել կամ ռազմական օգնություն են ցույց տվել այլ երկրների (անկախ այդ մարտական գործողություններին նշված զինծառայողների մասնակցությունից),

դ. 1976 թվականի հունվարի 1-ից սկսած՝ ծովի մակերևույթից 2500 մետր և ավելի, իսկ 1997 թվականի օգոստոսի 11-ից՝ 2000 մետր և ավելի բարձրության բարձր լեռնային վայրերում զինծառայության ժամանակահատվածը,

ե. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ ժամանակահատվածներ.

3) մեկուկեսի չափով՝

ա. պարաշյուտիստների ծառայության ժամանակահատվածը՝ համապատասխան մարմինների սահմանած թիշքների տարեկան նորմաները կատարելու դեպքում, և սակրավորների ծառայության ժամանակահատվածը,

բ. հատուկ ստորաբաժանումներում զինծառայող կանանց ծառայության ժամանակահատվածը՝ ըստ համապատասխան մարմինների սահմանած պաշտոնների ցանկի,

գ. զինծառայության ժամանակահատվածն այն վայրերում, որտեղ արտակարգ դրություն է հայտարարվել,

դ. 1992 թվականի փետրվարի 1-ից մինչև 1994 թվականի մայիսի 1-ը Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերում զինծառայության ժամանակահատվածը,

ե. 1973 թվականի ապրիլի 1-ից սկսած՝ ծովի մակերևույթից 1500 մետր և ավելի, իսկ 1998 թվականի նոյեմբերի 30-ից՝ 1700-2000 մետր բարձրության լեռնային վայրերում զինծառայության ժամանակահատվածը,

զ. 1988 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 1990 թվականի դեկտեմբերի 1-ը Չեռնոբիլի ատոմային էլեկտրակայանի վթարի հետևանքների վերացման աշխատանքներին զինծառայողների մասնակցության ժամանակահատվածը,

է. ազգային անվտանգության բնագավառի լիազորված պետական կառավարման մարմնի <<Ա>> ստորաբաժանումում զինծառայության ժամանակահատվածը,

ը. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ ժամանակահատվածներ.

4) այլ բնույթի գործունեության մեկ ամսվա ժամանակահատվածը՝ որպես մեկ ամսվա զինվորական ծառայություն՝

ա. մինչև զինվորական ծառայության անցնելը ԽՍՀՄ ԴՕՍԱԱՖ-ի և քաղաքացիական ավիացիայի համակարգերի օդաչուական և ինժեներատեխնիկական անձնակազմի անդամի աշխատանքային ստաժը,

բ. Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժեր զորակոչված, սպայական կոչում ստացած և սպայական պաշտոնում առնվազն 5 տարի ծառայած սպաների՝ Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության պատվերով սովորելու ժամանակահատվածը.

5) այլ բնույթի գործունեության մեկ տարվա ժամանակահատվածը՝ որպես 6 ամսվա զինվորական ծառայություն՝

ա. պահեստից զորակոչված սպայական անձնակազմի զինծառայողի՝ մինչև զինծառայության անցնելը բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում առկա ուսման ժամանակահատվածը՝ 5 տարուց ոչ ավելի,

բ. Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության պատվերով սովորած, Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժեր զորակոչված, սպայական կոչում ստացած ու սպայական պաշտոնում առնվազն 5 տարի ծառայած զինծառայողների ուսման ժամանակահատվածը:

3. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության մարտերին մասնակցած անձանց մարտական գործողությունների մասնակցի կարգավիճակ է տրվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

4. Զինվորական ծառայության ստաժը հաշվարկելու կանոնները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 32. Աշխատանքային ստաժը հաստատող փաստաթղթերը և ստաժը հաշվառելու կարգը

1. Մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար աշխատանքային ստաժը հաստատող հիմնական փաստաթուղթն աշխատանքային գրքույկն է կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած այլ փաստաթուղթ, 1992 թվականի հունվարից մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը՝ նաև սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթը:

Սոցիալական վճարներ կատարելը և աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթղթերի վավերապայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

2. 2013 թվականի հունվարի 1-ից հետո ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը հաստատվում է սույն օրենքով սահմանված տեղեկատվական շտեմարան ներառված տվյալների հիման վրա:

3. Աշխատանքային գրքույկի կամ դրանում համապատասխան գրառումների կամ ստաժը հաստատող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած այլ փաստաթղթերի բացակայության դեպքում աշխատանքային ստաժը հաստատվում է արխիվային տեղեկանքով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ դատական կարգով:

4. Մեկ օրացուցային տարվա համար չի կարող հաշվարկվել մեկ տարուց ավելի աշխատանքային ստաժ, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված դեպքերի:

5. Պատերազմների, ռազմական գործողությունների, տարերային աղետների, վթարների, արհավիրքների և այլ արտակարգ իրավիճակների հետևանքով աշխատանքային ստաժը հաստատող փաստաթղթերի ձեռքբերման անհնարինության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն ստեղծում է աշխատանքային ստաժ սահմանող հանձնաժողովներ, որոնց կազմի մեջ

մտնում են գործադիր իշխանության, գործատուների, արհմիությունների կամ աշխատողների լիազորած ներկայացուցիչներ:

6. Աշխատանքային ստաժը հաշվարկելու կանոնները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

#### ԳԼՈՒԽ 6. ԿԵՆՍԱԹՈՂԱԿ ՆՇԱՆԱԿԵԼԸ ԵՎ ՎՃԱՐԵԼԸ

##### Հոդված 33. Կենսաթոշակ նշանակելը

1. Կենսաթոշակը անձի, իսկ տասնչորս տարեկան չդարձած անչափահասի կամ խնամակալության տակ գտնվող անձի դեպքում՝ նրա օրինական ներկայացուցչի՝ ծնողի, որդեգրողի կամ խնամակալի գրավոր դիմումի հիման վրա նշանակում է կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը՝ ըստ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում առկա՝ Հայաստանի Հանրապետությունում անձի մշտական բնակության վայրի (հասցեի) մասին տվյալների:

2. Կենսաթոշակ նշանակելու համար դիմելու օր է համարվում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում դիմում ներկայացնելու օրը: Դիմումին կցվում են օրենսդրությամբ սահմանված՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը: Եթե դիմումի հետ ներկայացվում են անհրաժեշտ ոչ բոլոր փաստաթղթերը, կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումն ընդունում է դիմումը և դիմողին գրավոր տեղեկացնում, թե ինչ փաստաթղթեր պետք է լրացուցիչ ներկայացվեն:

Եթե անձը դիմումին չի կցում սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթ, ապա սոցիալական վճար կատարած լինելու մասին տեղեկանքը ձեռք է բերում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

3. Տեղեկացվելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացվելու դեպքում դիմելու օր է համարվում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումում դիմումն ընդունելու օրը:

4. Կենսաթոշակ նշանակելու դիմումն անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերով ընդունելուց կամ երեք ամսվա ընթացքում անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո՝ տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում, կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը դրանք քննարկում է և կայացնում կենսաթոշակ նշանակելու կամ կենսաթոշակ նշանակելը մերժելու որոշում:

Կենսաթոշակ նշանակելու որոշում կայացնելու դեպքում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով, կազմում է կենսաթոշակի էլեկտրոնային գործ:

Կենսաթոշակ նշանակելը մերժելու որոշում կայացնելու դեպքում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին գրավոր ծանուցում է դիմողին՝ նշելով մերժելու պատճառը և մերժումը բողոքարկելու կարգը:

5. Կենսաթոշակ նշանակելը մերժելու որոշում կայացվում է, եթե.

1) անձը չունի կենսաթոշակի իրավունք,

2) անձը, ըստ բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, չունի Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության վայր (հասցե),

3) անձը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում չի ներկայացրել կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

6. Կենսաթոշակ նշանակելու իրավասություն ունեցող մարմինների ցանկը, կենսաթոշակ նշանակելու համար ներկայացվող անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը, կենսաթոշակ նշանակելու համար դիմելու, կենսաթոշակ նշանակելու (վերահաշվարկելու), կենսաթոշակի տեսակ փոխելու, կենսաթոշակ վճարելու և կենսաթոշակի գործ (փաստաթղթեր) վարելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

##### Հոդված 34. Կենսաթոշակ նշանակելու ժամկետները

Կենսաթոշակ նշանակվում է՝

1) դիմելու օրվանից.

2) բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնի կողմից հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից, եթե կենսաթոշակ նշանակելու դիմումը ներկայացվել է այդ օրվանից հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում.

3) կերակրողի մահվան օրվանից, եթե կենսաթոշակ նշանակելու դիմումը ներկայացվել է այդ օրվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում.

4) զինծառայությունից արձակվելու օրվանից, եթե սահմանված կարգով զինվորական ծառայությունից արձակված զինծառայողը դիմել է այդ օրվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում:

##### Հոդված 35. Կենսաթոշակ վճարելը

1. Յուրաքանչյուր ամսվա կենսաթոշակը վճարվում է տվյալ ամսվա ընթացքում, կենսաթոշակառուի դիմումի հիման վրա՝ անկանխիկ կամ կանխիկ եղանակով:

2. Կենսաթոշակը վճարվում է լիազոր մարմնի հետ կենսաթոշակների վճարման ծառայություններ մատուցելու պայմանագիր կնքած կազմակերպության կամ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած այլ կազմակերպության միջոցով:

Կենսաթոշակների վճարման ծառայություններ մատուցելու պայմանագրի օրինակելի ձևը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

3. Կենսաթոշակ վճարելու ծախսերը կատարվում են պետական բյուջեում այդ նպատակով նախատեսված միջոցներից:

4. Կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով վճարելը կենսաթոշակի գումարը կենսաթոշակառուի բանկային հաշվին փոխանցելն է:

5. Կենսաթոշակը կանխիկ եղանակով վճարելը կենսաթոշակի գումարի տրամադրումն է անձամբ կենսաթոշակառուին կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին:

6. Կենսաթոշակը անկանխիկ եղանակով ստացող կենսաթոշակառուն պարտավոր է տարեկան առնվազն մեկ անգամ պատշաճ կարգով բանկին ներկայացնել իր ողջ լինելու մասին Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի հաստատած փաստաթուղթը կամ ներկայանալ բանկ և հայտարարություն տալ իր ողջ լինելու մասին:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ սահմանված փաստաթուղթը կամ հայտարարությունը կենսաթոշակառուն ներկայացնում է նախորդ տարվա ընթացքում այն ներկայացնելու (կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով ստանալու համար դիմելու) ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա վերջին աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ:

Կենսաթոշակառուի մահվան ամսվան հաջորդող ամիսների համար վճարված կենսաթոշակի գումարը ենթակա է վերադարձման Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե:

7. Հաշմանդամության խումբը փոխվելու, ինչպես նաև <<հաշմանդամ երեխա>> կարգավիճակի փոխարեն հաշմանդամության խումբ ձեռք բերելու դեպքում կենսաթոշակը նոր չափով վճարվում է այդ հանգամանքն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:

Հաշմանդամության վերափորձաքննության ժամկետը լրանալուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, վերափորձաքննության ներկայանալու և վերափորձաքննությամբ հաշմանդամ ճանաչվելու դեպքում կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելու օրվանից: Վերափորձաքննությամբ վերստին հաշմանդամ ճանաչվելու դեպքում կենսաթոշակն այդ ժամանակահատվածի համար վճարվում է նախկին հաշմանդամության խմբի համար հաշվարկված կենսաթոշակի չափով:

8. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակը վճարվում է ընտանիքի՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար դիմած գործունակ չափահաս անդամին:

Ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեցող բոլոր անդամներին վճարվում է մեկ ընդհանուր կենսաթոշակ: Ընտանիքի անդամի պահանջով նրա կենսաթոշակը վճարվում է առանձին՝ այդ մասին դիմում տալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:

Ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստացող անդամների թիվը փոխվելիս կենսաթոշակի չափը փոխվում է այդ թվին համապատասխան:

9. Կենսաթոշակը վճարվում է նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագիրը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում ներկայացնելու դեպքում:

Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ հոգեբուժական հաստատությունում բուժվող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարվում է նաև տվյալ կազմակերպության ղեկավարի վավերացրած լիազորագրով:

Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություն մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքում կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է նաև այդ պետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագրով:

Մեկ լիազորագրով անընդմեջ կարող է վճարվել տասներկու ամսից ոչ ավելի ժամանակահատվածի կենսաթոշակի գումար՝ սկսած կենսաթոշակ չվճարված ամսից, բայց ոչ ավելի, քան լիազորագրի գործողությունը դադարելը:

Լիազորագիրը տալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսից հետո կենսաթոշակի գումարը տվյալ լիազորագրով չի վճարվում:

Դադարեցված կենսաթոշակի վճարումը լիազորագրով չի վերսկսվում, բացառությամբ քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ հոգեբուժական հաստատությունում բուժվող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարելու, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքերի, երբ սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով վճարվում է կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը:

## Հոդված 36. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելը

1. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է կենսաթոշակ վճարելու համար դիմելու ամսվան նախորդող երեք տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել:

2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակի իրավունք է ունեցել:

3. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը, կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում, վճարվում է մահացածի ամուսնուն կամ 14 տարեկան դարձած անչափահաս երեխային՝ անկախ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ նույն վայրում (հասցեում) բնակվելու հանգամանքից, իսկ ընտանիքի այլ անդամի՝ եթե նա, ըստ բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ բնակվել է նույն վայրում (հասցեում):

Այդ գումարը վճարվում է, եթե դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում է ներկայացվում կենսաթոշակառուի մահվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում: Այդ ժամկետում դիմում չներկայացնելու դեպքում՝ չվճարված կենսաթոշակի գումարը ենթակա է ժառանգման:

4. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է միանվագ:

5. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

#### Հոդված 37. Կենսաթոշակի տեսակը փոխելը

1. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը, մինչև կենսաթոշակառուի տարիքային կենսաթոշակի իրավունք ձեռք բերելը, նրա ցանկությամբ փոխում է կենսաթոշակի տեսակը:

2. Սույն օրենքով սահմանված տարիքային կենսաթոշակի իրավունք ձեռք բերելու դեպքում արտոնյալ պայմաններով, մասնակի, երկարամյա ծառայության աշխատանքային կենսաթոշակների փոխարեն, անկախ կենսաթոշակառուի դիմելուց, նշանակվում է տարիքային կենսաթոշակ, իսկ հաշմանդամության կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակ ստանալու կամ այդ իրավունքը ձեռք բերելու դեպքում կենսաթոշակի տեսակը փոխվում է կենսաթոշակառուի գրավոր դիմումի հիման վրա:

3. Կենսաթոշակի տեսակը փոխվում է կենսաթոշակի տեսակ փոխելու հանգամանքներ առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:

4. Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում կենսաթոշակի տեսակը փոխելիս կենսաթոշակի գործում առկա փաստաթղթերով մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ստաժը հաշվառվում է նույնությամբ:

#### Հոդված 38. Կենսաթոշակը վերահաշվարկելը

1. Աշխատանքային կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է, եթե՝

1) փոխվել են հիմնական կենսաթոշակի չափը կամ աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը,

2) կենսաթոշակառուն ներակայացրել է տարիքային կամ հաշմանդամության կենսաթոշակ նշանակելուց (վերահաշվարկելուց) հետո առնվազն վեց ամիս աշխատած լինելու մասին տեղեկանք՝ օրացուցային տարվա ընթացքում մեկ անգամ,

3) կենսաթոշակառուն ներկայացրել է մինչև կենսաթոշակ նշանակելը (վերահաշվարկելը) ընկած ժամանակահատվածի վերաբերյալ լրացուցիչ փաստաթղթեր:

Քաղաքացիական ավիացիայի թռիչքահրամանատարական, թռիչքահրահանգչական, թռիչքային անձնակազմերի անդամների, բորտօպերատորի, բորտուղեկցորդի, կարգավարի (դիսպետչերի) երկարամյա ծառայության կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է, եթե նա ներկայացնում է թռիչքային կամ օդային երթևեկության կառավարման աշխատանքներին ոչ պիտանի ճանաչված լինելու մասին թռիչքաթշկական փորձագիտական հանձնաժողովի տված՝ օրենսդրությամբ սահմանված ձևի տեղեկանք:

2. Սոցիալական կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է հիմնական կենսաթոշակի չափը փոխվելու դեպքում:

3. Զինվորական կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է, եթե՝

1) փոխվել է զինծառայողների դրամական բավարարման կամ հիմնական կենսաթոշակի չափը,

2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնվել է սույն օրենքի 41-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված կարգով: Այս դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է գրավոր դիմելու դեպքում՝ հաշվի առնելով վերջին զինծառայությունից արձակվելու օրվա դրությամբ զինծառայողի ունեցած զինվորական ծառայության ստաժը և ամսական դրամական բավարարման ու սննդի փոխհատուցման գումարը:

4. Կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է կենսաթոշակը վերահաշվարկելու հանգամանքներ առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից, իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ ամսվա 1-ից:

Հոդված 39. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպությունում ապրող կենսաթոշակառուին կենսաթոշակ նշանակելը և վճարելը

1. Անձին բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպություն ընդունելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, կազմակերպության ղեկավարը տվյալ վարչական տարածքն սպասարկող կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանմանն այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է՝ նշելով այդ անձի անունը, ազգանունը, հայրանունը և բնակության վայրի հասցեն: Եթե անձը կենսաթոշակի իրավունք ունի, սակայն նրան կենսաթոշակ չի նշանակվել, ապա կազմակերպության ղեկավարը տասը

աշխատանքային օրվա ընթացքում նախապատրաստում է նրան կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ՝ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում:

2. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպությունում (մանկատանը) ապրող երեխային վճարվում է կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի 50 տոկոսը:

Այդ գումարները, մինչև երեխայի 18 տարեկան դառնալը կամ սահմանված կարգով պետական կազմակերպությունից հեռանալը, կուտակվում են երեխայի անունով հատուկ այդ նպատակով բացված համապատասխան հաշվում և երեխայի 18 տարին լրանալու կամ սահմանված կարգով պետական կազմակերպությունից հեռանալու օրվան հաջորդող մեկ ամսվա ընթացքում վճարվում միանվագ կարգով:

3. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպությունում (ծերանոցում) ապրող կենսաթոշակառուին վճարվում է նշանակված կենսաթոշակի աշխատանքային մասը, իսկ այդ կազմակերպությունում ապրող՝ զինվորական կենսաթոշակ ստացողներին՝ նշանակված կենսաթոշակի 50 տոկոսը:

4. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպությունում ապրող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը նշանակվում և վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

Հոդված 40. Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժը կրող անձին կենսաթոշակ նշանակելը և վճարելը

Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժը կրող անձը իրեն կենսաթոշակ նշանակելու, վճարելու կամ բժշկասոցիալական փորձաքննության ենթարկվելու համար գրավոր դիմում է քրեակատարողական հիմնարկի ղեկավարին:

Քրեակատարողական հիմնարկի ղեկավարը պատիժը կրող անձի գրավոր դիմումի հիման վրա տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում նախապատրաստում է նրան կենսաթոշակ նշանակելու, վճարելու կամ բժշկասոցիալական փորձաքննության ենթարկելու համար անհրաժեշտ՝ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում կամ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու մարմին:

Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժը կրող անձին կենսաթոշակ նշանակելու, վճարելու և նրան բժշկասոցիալական փորձաքննության ենթարկելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 41. Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելը և վերականգնելը, կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելը և վերսկսելը

1. Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է.

1) կենսաթոշակառուի մահվան, ինչպես նաև նրան մահացած կամ անհայտ բացակայող ճանաչելու դեպքում,

2) հաշմանդամության ժամկետը լրանալու դեպքում,

3) կերակրողին կորցնելու դեպքում նշանակված կենսաթոշակի սահմանված ժամկետը լրանալու կամ այդ կենսաթոշակի իրավունքը կորցնելու դեպքում,

4) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի <<զ>>, <<դ>>, <<ե>>, <<զ>> կետերով սահմանված կարգով կենսաթոշակ նշանակելուց հետո կենսաթոշակառուի աշխատելու դեպքում,

5) սույն օրենքով զինվորական կենսաթոշակ նշանակելուց հետո համապատասխան մարմիններում զինվորական ծառայության անցնելու, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնի նշանակվելու դեպքում,

6) օտարերկրյա քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունքի ժամկետը լրանալու դեպքում,

7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը դադարեցնելու դեպքում,

8) Հայաստանի Հանրապետության երկքաղաքացու՝ մշտապես կամ առավելապես օտարերկրյա պետությունում բնակություն հաստատելու դեպքում (Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում օտարերկրյա պետությունում իր բնակության վայրի հասցեով հաշվառվելու դեպքում),

9) օտարերկրյա քաղաքացուն կամ Հայաստանի Հանրապետության երկքաղաքացուն այլ պետությունում կենսաթոշակ նշանակելու դեպքում,

10) կենսաթոշակի իրավունքը կորցնելու կամ կենսաթոշակի գործում կեղծ (ոչ հավաստի) փաստաթղթեր հայտնաբերելու դեպքում,

11) Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձանց կենսաթոշակի գործերն ուղարկելու դեպքում:

Սույն մասում նշված դեպքերում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:

Առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ ուսումնական հաստատությունում սովորող անձի կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է տվյալ տարվա հուլիսի 1-ից:

2. Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է.

1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարելու դեպքում,



2) կենսաթոշակառուին (կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին) տասներկու ամիս անընդմեջ կենսաթոշակ չվճարելու դեպքում,

3) սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով փաստաթուղթ չներկայացնելու կամ հայտարարություն չտալու դեպքում:

Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելու օրվանից, իսկ սույն մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված դեպքերում՝ այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:

3. Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնվում է.

1) կենսաթոշակառուին մահացած կամ անհայտ բացակայող ճանաչելու մասին դատարանի վճիռը վերացնելու վերաբերյալ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը ներկայացնելու և գրավոր դիմելու դեպքում՝ կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելու օրվանից,

2) 18 տարին լրացած անձի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի վճարումը դադարեցնելու օրվանից, եթե ուսման մասին ուսումնական հաստատությունից տեղեկանք է ներկայացվում այդ օրվանից հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում, իսկ այդ ժամկետից հետո տեղեկանք ներկայացնելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,

3) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով նշանակված կենսաթոշակն ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում նշված հիմքով դադարեցված լինելու դեպքում՝

ա. տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալուն հաջորդող ամսվա 1-ից,

բ. աշխատանքից ազատվելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից,

4) հաշմանդամության ժամկետը լրանալուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, կրկին հաշմանդամ ճանաչվելու դեպքում՝ դադարեցնելու օրվանից, իսկ հաշմանդամության ժամկետը լրանալուց հետո՝ տասներկու ամսվա ընթացքում, հաշմանդամ ճանաչվելու դեպքում՝ հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից՝ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնից ստացված՝ անձի հաշմանդամությունը հաստատող տեղեկանքի հիման վրա,

5) օտարերկրյա քաղաքացու կամ քաղաքացիություն չունեցող անձի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունքի ժամկետը լրանալուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, կրկին բնակվելու իրավունք ձեռք բերելու մասին փաստաթուղթը ներկայացնելու դեպքում՝ բնակության իրավունք ձեռք բերելու օրվանից,

6) սույն հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով նախատեսված հիմքով կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելուց հետո համապատասխան մարմիններում գինվորական ծառայությունից արձակվելու, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնից ազատվելու օրվանից հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում, դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ արձակվելու կամ ազատվելու օրվանից, իսկ այդ ժամկետը լրանալուց հետո դիմելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,

7) հաշմանդամության ժամկետը լրանալուց տասներկու ամիս հետո հաշմանդամ ճանաչվելու դեպքում՝ հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից, եթե դիմումը ներկայացվել է հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, իսկ այդ ժամկետից հետո դիմելու դեպքում՝ դիմելու օրվանից:

Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնվելու դեպքում տվյալ կենսաթոշակի իրավունքը չի վերանայվում: Այս դեպքում կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է հաշվի առնելով սահմանված հիմնական կենսաթոշակի չափը, աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը և կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը, իսկ գինվորական կենսաթոշակի դեպքում՝ դրամական բավարարման կամ հիմնական կենսաթոշակի չափը:

4. Կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է.

1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին, 2-րդ կետերի, 3-րդ կետի <<բ>> ենթակետի, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերի հիման վրա վերականգնվելու կամ կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի հիման վրա դադարեցված լինելու դեպքում՝ դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե կենսաթոշակառուն, իսկ տասնչորս տարեկան չդարձած անչափահաս կենսաթոշակառուի կամ խնամակալության տակ գտնվող կենսաթոշակառուի դեպքում՝ նրա օրինական ներկայացուցիչը (ծնողը, որդեգրողը կամ խնամակալը) գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթերը ներկայացնում է անձամբ,

2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի <<ա>> ենթակետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ անձի տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, իսկ 3-րդ մասի 4-րդ կետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնից անձի հաշմանդամությունը հաստատող տեղեկանք ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից.

3) կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի հիման դադարեցված լինելու դեպքում՝ սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված փաստաթուղթը ներկայացնելու կամ հայտարարությունը տալու մասին բանկից տեղեկատվություն ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե այդ տեղեկատվությունն ստացվել է կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելու ամսվան հաջորդող 12 ամսվա ընթացքում:

Սույն մասով սահմանված դեպքում կենսաթոշակի վճարումը կատարվում է սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

#### Հոդված 42. Բնակության վայրը փոխելու դեպքում կենսաթոշակ վճարելը

1. Բնակության վայրը փոխելու դեպքում կենսաթոշակառուի բնակության նոր վայրի կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը կենսաթոշակը վճարում է նախկին բնակության վայրից նրա կենսաթոշակի գործն ստանալուց հետո: Կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է կենսաթոշակառուի նախկին բնակության վայրում կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելու օրվանից:

2. Կենսաթոշակի գործը տեղափոխվում է բնակության նոր վայրի կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման պահանջագրով, կենսաթոշակառուի դիմումի հիման վրա՝ տասնօրյա ժամկետում:

3. Կենսաթոշակի գործն ուղարկող կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը գործի հետ ուղարկում է նաև կենսաթոշակի վերջին վճարման մասին տեղեկանք:

#### Հոդված 43. Կենսաթոշակից պահումներ կատարելը

1. Կենսաթոշակից պահումներ կարող են կատարվել՝

1) օրինական ուժի մեջ մտած դատավճիռների, վճիռների հիման վրա,

2) սխալ տեղեկություններով փաստաթղթեր ներկայացնելու, ընտանիքի անդամների թվի փոփոխությունների, ինչպես նաև, կենսաթոշակառուի՝ սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելու հետևանքով նրան ավելի վճարված գումարները հետ գանձելու մասին բնակության վայրի՝ կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման որոշման հիման վրա, սակայն նշանակված կենսաթոշակի 15 տոկոսից ոչ ավելի:

2. Կենսաթոշակից կատարվող պահումների չափը հաշվարկվում է կենսաթոշակառուին վճարվելիք ամսական գումարից:

3. Կենսաթոշակից կատարվող պահումների ընդհանուր գումարը պետք է չգերազանցի կենսաթոշակի 30 տոկոսը:

#### Հոդված 44. Կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում թաղման նպաստ վճարելը

1. Կենսաթոշակառուի մահվան, ինչպես նաև հաշմանդամ ճանաչված անձի՝ հաշմանդամության վերափորձաքննության ժամկետը լրանալուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, վերափորձաքննության չներկայանալու և մահանալու դեպքում հուղարկավորությունը կատարած անձին՝ վճարվում է թաղման նպաստ:

2. Բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնի կողմից հաշմանդամ ճանաչված, բայց կենսաթոշակ նշանակելու համար չդիմած անձի մահվան դեպքում հուղարկավորությունը կատարած անձին վճարվում է թաղման նպաստ, եթե հաշմանդամը մահացել է հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից հետո՝ 3 ամսվա ընթացքում:

3. Ծառայությունից սահմանված կարգով արձակված, ինչպես նաև բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնի կողմից հաշմանդամ ճանաչված և կենսաթոշակի իրավունք ձեռք բերած, սակայն կենսաթոշակ նշանակելու համար չդիմած և ծառայությունից սահմանված կարգով արձակվելուց կամ հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, մահացած նախկին զինծառայողի հուղարկավորությունը կատարած անձին վճարվում է թաղման նպաստ:

4. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության կազմակերպությունում ապրող կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում թաղման նպաստ չի վճարվում, եթե հուղարկավորությունը կատարում է այդ կազմակերպությունը:

5. Թաղման նպաստը վճարվում է գրավոր դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը անձի մահվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում ներկայացնելու դեպքում: Այդ գումարը վճարվում է դիմումը ներկայացնելուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում:

6. Թաղման նպաստ վճարելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը և թաղման նպաստի չափը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

7. Թաղման նպաստի սահմանվող չափը չի կարող պակաս լինել նախկին չափից:

#### ԳԼՈՒԽ 7. ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՇՏԵՄԱՐԱՆԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

Հոդված 45. Պետական կենսաթոշակային ապահովության համակարգի տվյալների շտեմարան ստեղծելու նպատակը

Պետական կենսաթոշակային ապահովության համակարգի տվյալների շտեմարան (այսուհետ՝ շտեմարան) ստեղծելու նպատակն է՝ ապահովել անձի կենսաթոշակային ապահովության իրավունքի իրականացումը:

#### Հոդված 46. Շտեմարան ներառվող տվյալները

1. Շտեմարանը ներառում է.

1) ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև կենսաթոշակառուներին վերաբերող հետևյալ տվյալները՝

ա. ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան օրը, ամիսը և տարին, անձի մահվան դեպքում՝ մահվան օրը, ամիսը և տարին,

բ. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու անձնագրի (մինչև 16 տարեկանների դեպքում՝ ծննդյան վկայականի) սերիան ու համարը, օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունքը հաստատող փաստաթղթի սերիան ու համարը, փախստականի կարգավիճակ ունեցող անձի՝ կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի սերիան ու համարը,

գ. սոցիալական ապահովության քարտի կամ սոցիալական ապահովության քարտ չունենալու մասին տեղեկանքի համարը, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (առկայության դեպքում),

դ. սեռը,

ե. բնակության վայրի հասցեն,

զ. քաղաքացիությունը,

է. աշխատանքային ստաժում հաշվառվող՝ օրենքով սահմանված այլ գործունեության ժամանակահատվածներին վերաբերող տվյալները,

ը. վճարված ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստի, թաղման նպաստի գումարները, վճարելու օրը, ամիսը և տարին,

2) վարձու աշխատողի դեպքում՝ նաև.

ա. աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու օրը, ամիսը, տարին,

բ. աշխատանքային հարաբերությունների ծագման հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի (պայմանագիր, հրաման և այլն) տվյալները, մասնագիտությունը (պաշտոնը), արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային գործունեության ժամանակահատվածներին վերաբերող տվյալները,

գ. գործատուի (գործատուների)՝ հարկ վճարողի հաշվառման համարը, լրիվ անվանումը, գտնվելու վայրի կամ պետական գրանցման վայրի հասցեն, պետական ռեգիստրում գրանցվելու օրը, ամիսը, տարին և գրանցման համարը,

դ. եկամտային հարկի հաշվարկման օբյեկտ հանդիսացող եկամտի, հաշվարկված և վճարված եկամտային հարկի չափը՝ ըստ գործատուների և ամիսների.

3) անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում՝ նաև.

ա. պետական գրանցման օրը, ամիսը և տարին, պետական ռեգիստրում գրանցվելու համարը, ձեռնարկատիրական գործունեությունը դադարեցնելու օրը, ամիսը և տարին,

բ. ձեռնարկատիրական գործունեությունը ժամանակավորապես կասեցնելու (պետական գրանցման վկայականը հարկային մարմնին ժամանակավորապես հանձնելու) և ձեռնարկատիրական գործունեությունը վերսկսելու (պետական գրանցման վկայականը հարկային մարմնից ստանալու) օրը, ամիսը և տարին,

գ. եկամտային հարկի հաշվարկման օբյեկտ հանդիսացող եկամտի, հաշվարկված և վճարված եկամտային հարկի չափը, հարկի վճարման օրը, ամիսը և տարին.

4) նոտարի դեպքում՝ նաև.

ա. պաշտոնի նշանակվելու և պաշտոնից ազատվելու օրը, ամիսը և տարին,

բ. եկամտային հարկի հաշվարկման օբյեկտ հանդիսացող եկամտի, հաշվարկված և վճարված եկամտային հարկի չափը, հարկի վճարման օրը, ամիսը և տարին,

5) քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարվող աշխատանքներից, մատուցվող ծառայություններից եկամուտ ստացողների դեպքում՝ նաև եկամուտ ստանալու ժամանակահատվածը, եկամտային հարկի հաշվարկման օբյեկտ հանդիսացող եկամտի, հաշվարկված և վճարված եկամտային հարկի չափը, հարկը վճարելու օրը, ամիսը և տարին,

6) արտոնագրային վճար վճարողների դեպքում՝ նաև հարկային մարմնում գրանցվելու օրը, ամիսը և տարին, արտոնագրային վճար վճարելու ժամանակահատվածը:

2. Շտեմարանը ներառում է նաև կենսաթոշակ նշանակելու օրը, ամիսը, տարին, կենսաթոշակի չափը, ինչպես նաև կենսաթոշակառուներին վերաբերող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած տվյալները:

#### Հոդված 47. Շտեմարանը ձևավորելը և վարելը

1. Շտեմարանը ձևավորվում է հարկային մարմնից, պետական կառավարման և այլ մարմիններից ստացված և անձանց՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում ներկայացրած տվյալներից:

2. Շտեմարանը վարում է լիազոր մարմինը:

3. Շտեմարանը ձևավորելու և վարելու, հարկային մարմնից սույն օրենքի 46-րդ հոդվածի առաջին մասով սահմանված տվյալներն ստանալու, ինչպես նաև պետական կառավարման այլ մարմիններից տվյալներ ստանալու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

4. Շտեմարան ներառված տվյալները պաշտպանվում են օրենքով:

ՓԼՈՒԽ 8. ԼԻԱԶՈՐ ՄԱՐՄՆԻ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՎԵՃԵՐԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

#### Հոդված 48. Լիազոր մարմնի լիազորությունները

1. Լիազոր մարմինը՝

1) նշակում և վարում է պետական կենսաթոշակային ապահովության միասնական քաղաքականությունը,

2) վերահսկում է պետական կենսաթոշակային ապահովության օրենսդրության կիրառման օրինականությունը,

3) իրականացնում է կենսաթոշակ նշանակելու, հաշվարկելու (վերահաշվարկելու) և վճարելու մեթոդական ղեկավարումը.

4) կազմում է համակարգի զարգացման պետական համապատասխան ծրագրեր և ապահովում դրանց կատարումը.

5) գործատուներից, պետական այլ մարմիններից ու կազմակերպություններից, ֆիզիկական անձանցից պահանջում է կենսաթոշակ նշանակելու և վճարելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթեր, իսկ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած դեպքում՝ ստուգում դրանց հավաստիությունը.

6) հարկային մարմնից ստանում է շտեմարանը ձևավորելու համար անհրաժեշտ տվյալներ, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած դեպքերում և կարգով ստուգում դրանց հավաստիությունը.

7) առաջարկություններ է ներկայացնում հարկային մարմին՝ շտեմարան ներառվող տվյալների հավաստիությունը ճշտելու և դրանք փոփոխելու համար.

8) իր լիազորությունների շրջանակում քննարկում է կենսաթոշակային օրենսդրության խախտումները.

9) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակում, վերահաշվարկում է կենսաթոշակները, ապահովում կենսաթոշակների վճարումը կամ մերժում կենսաթոշակ նշանակելու, նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկելու դիմումները.

10) վարում է շտեմարանը, շտեմարանից տվյալներ տրամադրում գործատուներին, ֆիզիկական անձանց և պետական մարմիններին ու կազմակերպություններին.

11) օրենքով սահմանված կարգով քննարկում է կենսաթոշակ նշանակելու, վերահաշվարկելու, վճարելու մասին դիմումները.

12) կենսաթոշակ նշանակելու որոշում կայացնելուց հետո՝ տասն օրվա ընթացքում, կենսաթոշակառուին անվճար տրամադրում է կենսաթոշակի վկայական, որի ձևը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը.

13) կենսաթոշակային ապահովությանն առնչվող հարցերով դիմող անձանց ապահովում է խորհրդատվությամբ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ աջակցում նրանց պահանջվող փաստաթղթեր ստանալու գործում.

14) համագործակցում է համապատասխան հասարակական ու միջազգային կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց հետ.

15) վարում է կենսաթոշակային ապահովության կայքէջը.

16) կատարում է սույն օրենքի դրույթներից և իրավական անձանց և պետական մարմիններին ու

կազմակերպություններին շտեմարանից տվյալներ տրամադրելու, շտեմարան ներառվող տվյալները փոփոխելու համար առաջարկություններ ներկայացնելու, կենսաթոշակ նշանակելու և վճարելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի և շտեմարանը ձևավորելու համար անհրաժեշտ տվյալների հավաստիությունն ստուգելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 49. Ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց և կազմակերպությունների իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ֆիզիկական ու իրավաբանական անձինք և կազմակերպություններն իրավունք ունեն՝

1) լիազոր մարմնից խորհրդատվություն և մեթոդական պարզաբանումներ ստանալ կենսաթոշակային համակարգի գործունեության մասին, լիազոր մարմին ներկայացնել կենսաթոշակային ապահովության հարցերին վերաբերող դիմումներ,

2) լիազոր մարմնից ստանալ շտեմարանի՝ իրենց վերաբերող տվյալներ և դրանք փոփոխելու մասին առաջարկություններ ներկայացնել լիազոր մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով,

3) դիմել լիազոր մարմին՝ իրենց կենսաթոշակ նշանակելու, կենսաթոշակը վերահաշվարկելու, կենսաթոշակի տեսակը փոխելու, կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու (կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու) համար:

2. Ֆիզիկական ու իրավաբանական անձինք և կազմակերպությունները կենսաթոշակ նշանակելու, կենսաթոշակը վերահաշվարկելու, կենսաթոշակի տեսակը փոխելու, կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու համար ներկայացնում են հավաստի տվյալներ և անհրաժեշտ փաստաթղթեր:

3. Օտարերկրյա պետությունների իրավասու մարմինների տված՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետությունում վավեր են հյուպատոսական օրինականացման առկայության դեպքում, եթե այլ բան սահմանված չէ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով:

Հոդված 50. Կենսաթոշակառուի պարտականությունները

Կենսաթոշակառուն պարտավոր է՝

- 1) լիազոր մարմին ներկայացնել իրեն վերաբերող հավաստի տվյալներ,
  - 2) կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանմանը տեղեկացնել այն հանգամանքների մասին, որոնց առկայությունը կարող է հանգեցնել կենսաթոշակի չափը փոփոխելուն կամ դրա վճարումը դադարեցնելուն:
- Սույն հոդվածով սահմանված՝ պարտականությունները չկատարելու հետևանքով կենսաթոշակառուին ավել վճարված գումարները ենթակա են հետգանձման սույն օրենքի 43-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կամ դատարանի վճռի հիման վրա, եթե դադարել է կենսաթոշակ ստանալու՝ անձի իրավունքը:

Հոդված 51. Կենսաթոշակին վերաբերող որոշումները բողոքարկելը

Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման՝ կենսաթոշակին վերաբերող որոշումները կարող են բողոքարկվել վերադատության կամ դատական կարգով:

Հոդված 52. Պատասխանատվությունը կենսաթոշակային ապահովության օրենսդրությունը խախտելու համար

Կենսաթոշակային ապահովության օրենսդրությունը խախտելու համար պատասխանատվությունը սահմանվում է օրենքով:

Հոդված 53. Օրենքի կիրառմանը վերաբերող գերատեսչական նորմատիվ ակտերը

Սույն օրենքի կիրառմանը վերաբերող գերատեսչական նորմատիվ ակտերն իր իրավասության շրջանակում ընդունում է կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

ԳԼՈՒԽ 9. ԵԶՐԱՓՈԿԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 54. Եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2011 թվականի հունվարի 1-ին:

Սույն օրենքի 30-րդ հոդվածի 6-րդ մասը, 7-րդ գլուխը, 48-րդ հոդվածի 6-րդ կետը և 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը ուժի մեջ են մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ին:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ուժը կորցրած ճանաչել <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքը (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519), բացառությամբ 9-րդ գլխի, որն ուժը կորցնում է 2013 թվականի հունվարի 1-ին:

Հոդված 55. Անցումային դրույթներ

1. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկելու համար լրացուցիչ փաստաթղթեր ներկայացնելու դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Այդ դեպքում կենսաթոշակի գործում առկա՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ստաժում առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար պայմաններում աշխատած ժամանակահատվածը, քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների՝ թռիչքային ժամերով հաշվարկված ժամկետները, վկայությամբ հաստատված ժամանակահատվածը, երեխաների խնամքի ժամանակահատվածը, ուսումնական հաստատություններում առկա (ցերեկային) ուսման ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժի մեջ պահպանվում են նույնությամբ:

Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը <<Չինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Եթե վերահաշվարկված կենսաթոշակի չափը ցածր է մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը նշանակված կենսաթոշակի չափից (առանց հավելումների), ապա կենսաթոշակը վճարվում է նախկին չափով:

Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը միաժամանակ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) և <<Չինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) կենսաթոշակ ստացող անձանց՝ երկու կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը պահպանվում է՝ մինչև <<Չինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն ստանալը:

2. <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման տվյալների բազայում տվյալներն ամբողջացվում են (այդ թվում՝ 2012 թվականի տվյալները լիազոր մարմին են ներկայացվում) և այդ տվյալները, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական

բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային ապահովության համակարգի շտեմարան են ներառվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

3.Մինչև 2010 թվականի նոյեմբերի 1-ը մահացած՝ զինվորական կենսաթոշակ ստացած կենսաթոշակառուի հուղարկավորությունը կատարած անձին թաղման նպաստը վճարվում է մահացածի կենսաթոշակի (ներառյալ կենսաթոշակին տրվող հավելումները) տասնհինգապատիկի չափով, իսկ սույն օրենքի 44-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասում նշված անձանց մահվան դեպքում՝ չորս հարյուր երեսունհինգ հազար դրամ :

# ԱՄ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 2010 թ. հունիսի 24-ին 1-ին ընթերցմամբ ընդունված՝ <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> (N 1-ից 75), <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> (N 76-ից 265), <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> (N 266-ից 285), <<Եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման մասին>> (N 286-ից 290), <<Եկամտային հարկի մասին>> (N 291-ից 315), <<Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին>> (N 316-ից 320), <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 321-ից 324), <<Ղատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 325), <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> (N 326, 327), <<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 328, 329), <<<<Շահութահարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 330-ից 334), <<<<Եկամտահարկի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 335, 336), <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> (N 337), <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 338), <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> (N 339, 340), <<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> (N 341), <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> (N 342), <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> (N 343), «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» (N 344), ««Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» (N 345), <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ

| Առարկության, առաջարկության հեղինակը                              | Հ<br><br>Հ/Հ | Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը                                                                                                                                                                                    | Եզրակացություն                     |
|------------------------------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| 1. <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |              |                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                | 1.           | Նախագծի 1-ին հոդվածի 5-րդ մասում <<Եկամտով (կենսաթոշակով)>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակով (եկամտով)>> բառերով:                                                                                                               | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն                                                | 2.           | Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել <<կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմնի լիազորությունները,>> բառերը, իսկ 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<Քաղաքացիների առանձին խմբերի համար Հայաստանի | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
|-------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |    | Հանրապետության օրենքով կարող են սահմանվել պետական կենսաթոշակային ապահովության այլ պայմաններ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 3. | Նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<Կենսաթոշակային ոլորտի պետական կառավարման լիազոր մարմինը (այսուհետ նաև՝ լիազոր մարմին) սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 4. | Նախագծի 7-րդ հոդվածի.<br><br>1. 1-ին մասի առաջին պարբերությունում <<ունի յուրաքանչյուր անձ՝>> բառերը փոխարինել <<ունեն>> բառով, իսկ <<նախատեսված>> բառը՝ <<սահմանված>> բառով,<br><br>1-ին մասի առաջին պարբերությունից հանել <<յուրաքանչյուր անձ՝>> բառերը,<br><br>2. 1-ին մասի երկրորդ պարբերությունից հանել <<Ընդ որում,>> բառերը,<br><br>3. 1-ին մասի 3-րդ պարբերությունը <<Հանրապետությունում>> բառից հետո լրացնել <<(Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեզիստրում հաշվառված է Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության վայրի հասցեով)>> բառերով, իսկ <<(պետություններից)>> բառը հանել,<br><br>4. 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<4. Անձին սոցիալական կենսաթոշակ չի նշանակվում, եթե նա ունի սույն օրենքով սահմանված աշխատանքային կամ | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |



|                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |
|-------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |    | զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 5. | <p>Նախագծի 10-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասը &lt;&lt;25&gt;&gt; և &lt;&lt;15&gt;&gt;, 2-րդ մասը &lt;&lt;25&gt;&gt; և &lt;&lt;20&gt;&gt; և 3-րդ մասը &lt;&lt;20&gt;&gt; թվերից հետո լրացնել &lt;&lt;օրացուցային&gt;&gt; բառով,</p> <p>2) 3-րդ մասից հանել &lt;&lt;Սույն հոդվածի առաջին և երկրորդ մասերով սահմանված կենսաթոշակի իրավունք տվող արտադրությունների, աշխատանքների, մասնագիտությունների, պաշտոնների և ցուցանիշերի թիվ 1 և թիվ 2 ցուցակները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:&gt;&gt; նախադասությունը և այն շարադրել որպես հոդվածի 5-րդ մաս</p>                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 6. | <p>Նախագծի 11-րդ հոդվածի.</p> <p>1. 1-ին մասի 1-ին կետը &lt;&lt;25&gt;&gt; և &lt;&lt;20&gt;&gt;, 2-րդ կետը &lt;&lt;25&gt;&gt;, &lt;&lt;15&gt;&gt; և &lt;&lt;25&gt;&gt; թվերից հետո լրացնել &lt;&lt;օրացուցային&gt;&gt; բառով,</p> <p>2. 1-ին մասի 2-րդ կետում &lt;&lt;կառավարումն իրականացնող ծառայության անձնակազմի`&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կառավարման ծառայության&gt;&gt; բառերով, &lt;&lt;անդամին`&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;աշխատողին,&gt;&gt; բառով, իսկ &lt;&lt;10 տարին&gt;&gt; բառերը` &lt;&lt;առնվազն 10 օրացուցային տարին&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3. 1-ին մասի 3-րդ կետում &lt;&lt;անձնակազմի անդամին&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;ծառայության աշխատողին,&gt;&gt; բառերով, իսկ &lt;&lt;20 տարին&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;առնվազն 20 օրացուցային</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
|-------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |    | տարին>> բառերով,<br><br>4. 3-րդ մասից հանել <<աշխատանքների,>> բառը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 7. | Նախագծի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<սահմանելու ժամանակ>> բառերը փոխարինել <<սահմանելու>> բառով, <<կենսաթոշակի>> բառը՝ <<կենսաթոշակ նշանակելու>> բառերով, իսկ աղյուսակում՝ <<Աշխատանքային ստաժը>> բառերը փոխարինել <<Աշխատանքային ստաժը՝ օրացուցային տարիներով>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 8. | Նախագծի 13-րդ հոդվածի.<br><br>1. 1-ին մասի <<դ>> կետից <<անկախ տարիքից>> բառերը հանել,<br><br>2. 1-ին մասի <<ե>> կետը <<լրացած>> բառից հետո լրացնել <<՝ սույն հոդվածով կենսաթոշակի իրավունք ունեցող>> բառերով,<br><br>3. 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններով.<br><br><<Ուսումնական հաստատությունում առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորողին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ է նշանակվում մինչև ուսումնական հաստատությունն ավարտելը, բայց մինչև նրա 23 տարին լրանալը:<br><br>Սույն հոդվածի առաջին մասի <<բ>> և <<զ>> կետերում նշված անձանց և <<ե>> կետում նշված՝ ընտանիքի այլ գործունակ չափահաս անդամին կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>է նշանակվում, եթե նրանք, ըստ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, կերակրողի մահվան օրվա դրությամբ համատեղ բնակվել են նույն բնակության վայրում (հասցեում):&gt;&gt;,         <p>4. 5-րդ մասը հանել և ձշտել մասերի համարակալումը,</p> <p>5. 6-րդ մասի (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 5-րդ մաս) 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի իրավունք ունեն մահահացած ճանաչված անձի ընտանիքի՝ սույն հոդվածում նշված անդամները:&gt;&gt;, իսկ 2-րդ նախադասության &lt;&lt;նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը, իսկ եթե դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռում նշված է անձի մահվան օր, ապա՝ այդ օրը&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռում նշված մահվան օրը, իսկ եթե դատարանի վճռում նշված չէ անձի մահվան օրը, ապա՝ նրան մահացած ճանաչելու վերաբերյալ դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը:&gt;&gt; բառերով:</p> <p>6. 7-րդ մասից (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 6-րդ մաս) հանել &lt;&lt;՝ կենսաթոշակի իրավունքն ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար&gt;&gt; բառերը,</p> <p>7. 8-րդ մասում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 7-րդ մաս).</p> <p>1) &lt;&lt;պահի&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;օրվա&gt;&gt; բառով,</p> <p>2) &lt;&lt;9-րդ հոդվածով&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;9-րդ հոդվածի 2-</p> </p> |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
|-------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |    | <p>րդ մասով&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) հանել &lt;&lt;նվազագույն&gt;&gt; բառը:</p> <p>9. 9-րդ մասի 1-ին պարբերությունում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 8-րդ մաս) &lt;&lt;պահի&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;օրվա&gt;&gt; բառով, իսկ պարբերությունից հանել &lt;&lt;անհրաժեշտ&gt;&gt; բառը,</p> <p>10. հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով &lt;&lt;9. Կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակը նշանակվում է կենսաթոշակի իրավունքն ունենալու ամբողջ ժամանակահատվածի համար:&gt;&gt;:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 9. | <p>Նախագծի 14-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;1. Մասնակի կենսաթոշակ նշանակվում է.</p> <p>1) կրթության, մշակույթի որոշ կատեգորիաների աշխատողներին, եթե լրացել է նրանց 55 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է.</p> <p>2) թատերական և թատերահանդ իսային կազմակերպությունների որոշ կատեգորիաների դերասաններին, եթե լրացել է նրանց 50 տարին և ունեն առնվազն 25 օրացուցային տարվա աշխատանքային ստաժ, որից առնվազն 12 օրացուցային տարին մասնագիտական ստաժ է,</p> <p>3) սույն մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված այն անձանց, ովքեր մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառվել են մասնակի կենսաթոշակ նշանակելու համար (ունեցել են առնվազն 12 օրացուցային տարվա մասնագիտական ստաժ), և լրացել է նրանց՝ սույն հոդվածով սահմանված մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը:</p> <p>2. Մասնակի կենսաթոշակը հաշվարկվում է մասնագիտական աշխատանքային ստաժին համամասնորեն:</p> <p>3. Մասնակի կենսաթոշակի իրավունք տվող մասնագիտական աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած ցանկում նշված մասնագիտություններով և պաշտոններում մինչև 2003 թվականի օգոստոսի 1-ն աշխատած ժամանակահատվածները:</p> <p>Համատեղությամբ աշխատած ժամանակահատվածը</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |
|-------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | մասնագիտական աշխատանքային ստաժում չի հաշվառվում:<br>4. Մասնակի կենսաթոշակը նշանակվում է մինչև տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 10. | Նախագծի 15-րդ հոդվածի.<br><br>1) 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում <<պահանջվող աշխատանքային ստաժը>> բառերը փոխարինել <<տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող 25 տարվա աշխատանքային ստաժը>> բառերով, իսկ 2-րդ մասի 3-րդ պարբերության <<բ>> կետը <<ստաժի>> բառից հետո լրացնել <<առկայության>> բառով:<br>2) 3-րդ մասում <<տարիքային>> բառը փոխարինել<br><br><<աշխատանքային>> բառով,<br><br>3) 5-րդ մասի 1-ին և 2-րդ պարբերությունները <<հաշվարկված>> բառից հետո լրացնել <<(ենթադրյալ)>> բառով, իսկ 5-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը <<կորցրած>> բառից հետո լրացնել <<մինչև 18 տարեկան>> բառերով,<br><br>4) 5-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.<br><br>2-րդ պարբերությունը <<Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:>>: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 11. | Նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Հիմնական կենսաթոշակի չափը և աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
|-------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| ՀՀ կառավարություն | 12. | Նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին կետից հանել <<(այսուհետ նաև՝ զինվորական ծառայող)>> բառերը, իսկ 3-րդ կետը <<և>> բառից հետո լրացնել <<դատական ակտերի>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 13. | <p>Նախագծի 18-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասի 1-ին պարբերությունում &lt;&lt;զինվորական ծառայողին&gt;&gt; (այսուհետ՝ նաև զինծառայող) բառերը փոխարինել &lt;&lt;անձին (այսուհետ՝ զինծառայող)&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում &lt;&lt;պահին&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;օրվա դրությամբ&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 1-ին մասի 1-ին կետում &lt;&lt;20 տարվա (օրացուցային)&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;20 օրացուցային տարվա&gt;&gt; բառերով,</p> <p>4) 1-ին մասի 2-րդ և 3-րդ կետերը &lt;&lt;25&gt;&gt; թվից հետո լրացնել &lt;&lt;օրացուցային&gt;&gt; բառով, իսկ 2-րդ և 3-րդ կետերում &lt;&lt;12 տարի 6 ամիս&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;12 օրացուցային տարի, 6 օրացուցային ամիս&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 1-ին մասի 2-րդ կետում &lt;&lt;, կամ առողջական վիճակի պատճառով&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կամ պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալու կապակցությամբ (սահմանային տարիքը լրացած լինելու դեպքում)&gt;&gt; բառերով,</p> <p>5) 1-ին մասի 3-րդ կետը &lt;&lt;կրճատման&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;կամ առողջական վիճակի&gt;&gt; բառերով:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 14. | Նախագծի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասը <<իրավունք>> բառից                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                    |
|-------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | <p>հետո լրացնել &lt;&lt;տվող 20 օրացուցային տարվա զինվորական ծառայության ստաժ&gt;&gt; բառերով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 15. | <p>Նախագծի 22-րդ հոդվածի.</p> <p>1. 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ &lt;&lt;1.</p> <p>Կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակ է նշանակվում զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի՝ սույն օրենքի 13-րդ հոդվածում նշված անդամներին՝ անկախ զինծառայողի զոհվելու (մահանալու) պատճառից, անցած ժամանակաշրջանից և ծառայության տևողությունից: &gt;&gt;:</p> <p>2. հանել 2-րդ և 4-րդ մասերը և ձևափոխել մասերի համարակալումը,</p> <p>3. 3-րդ մասի (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 2-րդ մաս) 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. &lt;&lt;2) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած, ինչպես նաև մահացած ճանաչված զինծառայողների ընտանիքների անդամների վրա&gt;&gt;,</p> <p>4. 5-րդ մասում (ներկայացված խմբագրությամբ՝ 3-րդ մաս) &lt;&lt;ազատված&gt;&gt; և &lt;&lt;ազատվելուց&gt;&gt; բառերը փոխարինել համապատասխանաբար &lt;&lt;արձակված&gt;&gt; և &lt;&lt;արձակվելուց&gt;&gt; բառերով:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 16. | <p>Նախագծի 23-րդ հոդվածի՝</p> <p>1) 1-ին մասի 2-րդ կետը և 2-րդ մասը &lt;&lt;կորցրած&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;մինչև 18 տարեկան&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) հոդվածը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ 3-րդ մասով. &lt;&lt;3. Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է երկու ծնողին կորցրած մինչև 18 տարեկան երեխայի կենսաթոշակը հաշվարկելու համար սույն հոդվածով սահմանված կարգով:&gt;&gt;:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 17. | <p>Նախագծի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. &lt;&lt;Դրամական բավարարման մեջ հաշվառվող վճարումների տեսակների ցանկը սահմանում է Հայաստանի</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
|-------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | Հանրապետության կառավարությունը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 18. | Նախագծի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել և ճշտել համարակալումը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 19. | <p>Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը &lt;&lt;կորցրած&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;մինչև 18 տարեկան&gt;&gt; բառերով, իսկ մասը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ նոր պարբերությունով.</p> <p>&lt;&lt;Երկու ծնողին կորցրած և առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող 18-ից մինչև 23 տարեկան զավակի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է սույն մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված կարգով:&gt;&gt;:</p>                                      | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 20. | <p>Նախագծի 29-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասի 2-րդ կետում և 3-րդ մասում &lt;&lt;նոտարի պաշտոնավարման&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;որպես նոտար պաշտոնավարելու&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 2-րդ մասը &lt;&lt;անհրաժեշտ&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող աշխատանքային ստաժի, իսկ հաշմանդամության կենսաթոշակ նշանակելու դեպքում՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված&gt;&gt; բառերով:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 21. | Նախագծի 29-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |



|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
|-------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | <p>&lt;&lt;4. 2013 թվականի հունվարի 1-ից հետո Հայաստանի Հանրապետությունում գործատուների հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու (վարձու աշխատանք կատարելու), քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքներ կատարելու, ծառայություններ մատուցելու, անհատ ձեռնարկատեր հանդիսանալու, որպես նոտար պաշտոնավարելու, արտոնագրային վճար վճարելու ժամանակահատվածները հաշվառվում են աշխատանքային ստաժում, եթե ըստ սույն օրենքով սահմանված տեղեկատվական շտեմարան ներառված տվյալների`</p> <p>1) անձը ստացել է աշխատավարձ (եկամուտ),</p> <p>2) անձը վճարել է եկամտային հարկ:&gt;&gt;</p>                             |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 22. | <p>Նախագծի 30-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասի 3-րդ կետում &lt;&lt;թռչող անձնակազմի&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;թռիչքային անձնակազմում&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 4-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում &lt;&lt;ծառայության&gt;&gt; բառերը &lt;&lt;անձնակազմում աշխատելու&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 4-րդ մասի 3-րդ պարբերությունում &lt;&lt;անձնակազմի ծառայության&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;ծառայությունում աշխատելու&gt;&gt; բառերով, իսկ &lt;&lt;թռիչքային և օդային երթևեկության կառավարման անձնակազմերում ծառայելու&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;թռիչքային անձնակազմերում ծառայելու և օդային երթևեկության</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
|-------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | կառավարման ծառայությունում աշխատելու>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 23. | <p>Նախագծի 31-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասի 1-ին կետում &lt;&lt;անձնակազմերում զբաղեցրած&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կազմերի&gt;&gt; բառով, իսկ &lt;&lt;դրանց&gt;&gt; բառը՝ &lt;&lt;համապատասխան մարմինների&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 2-րդ մասի 1-ին կետի &lt;&lt;զ&gt;&gt; ենթակետում &lt;&lt;ապրիլից&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt; ապրիլի 26-ից&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 2-րդ մասի 1-ին կետի &lt;&lt;ե&gt;&gt; և &lt;&lt;զ&gt;&gt; ենթակետերում &lt;&lt;հաշմանդամություն&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;վնասվածք, խեղում&gt;&gt; բառերով:</p> <p>Նախագծի 31-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով. &lt;&lt;4. Ջինվորական ծառայության ստաժը հաշվարկելու կանոնները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:&gt;&gt;:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 24. | <p>Նախագծի 32-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին մասի 2-րդ պարբերությունում &lt;&lt;փաստաթղթերին ներկայացվող պահանջները (վավերապայմանները)&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;փաստաթղթերի վավերապայմանները&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 2-րդ մասում &lt;&lt;օրենքի 7-րդ գլխով&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;օրենքով&gt;&gt; բառով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 25. | Նախագծի 33-րդ հոդվածի.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
|-------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | <p>1) 1-ին մասում &lt;&lt;քաղաքացու&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;անձի&gt;&gt; բառով,</p> <p>2) 1-ին մասը &lt;&lt;՝ ըստ&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետության&gt;&gt; բառերով, իսկ &lt;&lt;(հասցեի)&gt;&gt; բառից հետո՝ &lt;&lt;մասին տվյալների&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 2-րդ մասում &lt;&lt;քաղաքացին&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;անձը&gt;&gt; բառով,</p> <p>3) 5-րդ մասի 2-րդ կետում &lt;&lt;ռեգիստրի&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;ռեգիստրում առկա տվյալների&gt;&gt; բառերով, իսկ կետից հանել &lt;&lt;մշտական&gt;&gt; բառը:</p>                                                 |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 26. | <p>Նախագծի 35-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 5-րդ մասի (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 8-րդ մաս) 2-րդ պարբերությունում &lt;&lt;կենսաթոշակն առանձնացվում և վճարվում է առանձին՝ առանձնացնելու&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կենսաթոշակը վճարվում է առանձին՝ այդ&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 6-րդ մասը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 9-րդ մասը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;9. Կենսաթոշակը վճարվում է նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագիրը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում ներկայացնելու դեպքում:</p> <p>Քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>հոգեբուժական բժշկական հաստատությունում բուժվող</p> <p>կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարվում է նաև տվյալ</p> <p>կազմակերպության ղեկավարի վավերացրած լիազորագրով:</p> <p>Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություն մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքում կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է նաև այդ պետությունում գործունեություն իրականացնող նոտարի վավերացրած լիազորագրով:</p> <p>Մեկ լիազորագրով անընդմեջ կարող է վճարվել տասներկու ամսից ոչ ավելի ժամանակահատվածի կենսաթոշակի գումար՝ սկսած կենսաթոշակ չվճարված ամսից, բայց ոչ ավելի, քան լիազորագրի գործողությունը դադարելը: Լիազորագիրը տալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսից հետո կենսաթոշակի գումարը տվյալ լիազորագրով չի վճարվում:</p> <p>Դադարեցված կենսաթոշակի վճարումը լիազորագրով չի վերսկսվում, բացառությամբ քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող կամ հոգեբուժական բժշկական հաստատությունում բուժվող կենսաթոշակառուի կենսաթոշակը վճարելու, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ մշտական բնակության մեկնող (մեկնած)</p> |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   |     | անձի կենսաթոշակի գործն ուղարկելու դեպքերի, երբ սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով վճարվում է կենսաթոշակառուին մինչ այդ չվճարված կենսաթոշակի գումարը:>>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                             |
| ՀՀ կառավարություն | 27. | Ներկայացվող նախագծի դրույթները ամբողջությամբ համապատասխանեցնել 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: Նախագծի դրույթներն ամբողջությամբ համապատասխանեցվել են 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին: |
| ՀՀ կառավարություն | 28. | Նախագծի 36-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<Հոդված 36. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելը<br><br>1. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է կենսաթոշակ վճարելու համար դիմելու ամսվան նախորդող երեք տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել:<br>2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակի իրավունք է ունեցել:<br>3. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը, կենսաթոշակառուի մահվան դեպքում, վճարվում է մահացածի ամուսնուն կամ 14 տարեկան դարձած անչափահաս երեխային՝ անկախ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ նույն վայրում (հասցեում) բնակվելու հանգամանքից, իսկ ընտանիքի այլ անդամի՝ եթե նա, ըստ բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների, կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ նրա հետ համատեղ բնակվել է նույն վայրում (հասցեում):<br>Այդ գումարը վճարվում է, եթե դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում է ներկայացվում կենսաթոշակառուի մահվանից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում: Այդ ժամկետում դիմում չներկայացնելու դեպքում՝ չվճարված կենսաթոշակի գումարը ենթակա է ժառանգման:<br>4. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է միանվագ:<br>5. Չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարելու համար | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                          |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
|-------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 29. | Նախագծի 37-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների երկարամյա ծառայության>> բառերը փոխարինել <<երկարամյա ծառայության աշխատանքային>> բառերով, իսկ <<կենսաթոշակ կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում>> բառերը՝ <<կամ կերակրողին կորցնելու դեպքում աշխատանքային>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 30. | Նախագծի 38-րդ հոդվածի.<br><br>1) 1-ին մասի վերջին պարբերությունում <<կառավարումն իրականացնելու>> բառերը փոխարինել <<կառավարման>> բառով, իսկ <<կողմից տրված >> բառերը՝ <<տված>> բառով,<br><br>2) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<3. Զինվորական կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է, եթե՝<br><br>1) փոխվել է զինծառայողների դրամական բավարարման և (կամ) հիմնական կենսաթոշակի չափը,<br><br>2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնվել է սույն օրենքի 41-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 6-րդ կետով սահմանված կարգով: Այս դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է գրավոր դիմելու դեպքում՝ հաշվի առնելով վերջին զինծառայությունից արձակվելու օրվա դրությամբ զինծառայողի ունեցած զինվորական ծառայության ստաժը և ամսական դրամական բավարարման ու սննդի փոխհատուցման գումարը:>> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
|-------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | 3) 4-րդ մասը լրացնել <<, իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ ամսվա 1-ից>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 31. | <p>Նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասում.</p> <p>1) &lt;&lt;Բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպություն անձին ընդունելուց հետո&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;Անձին բնակչության սոցիալական պաշտպանության պետական կազմակերպություն ընդունելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում,&gt;&gt; բառերով</p> <p>2) &lt;&lt;Նախապատրաստում է&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում նախապատրաստում է&gt;&gt; բառերով:</p> <p>Նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասը &lt;&lt;փաստաթղթերը&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում&gt;&gt; բառերով:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 32. | <p>Նախագծի 40-րդ հոդվածի 2-րդ մասը &lt;&lt;վրա&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում&gt;&gt; բառերով,</p> <p>իսկ &lt;&lt;փաստաթղթերը&gt;&gt; բառից հետո՝ &lt;&lt;և ներկայացնում կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում կամ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու մարմին&gt;&gt; բառերով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 33. | Նախագծի 41-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ <<Հոդված 41. Կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելը և վերականգնվելը, կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելը և վերսկսելը>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                           |
|--------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <p>ՀՀ կառավարություն</p> | <p>34.</p> | <p>Նախագծի 41-րդ հոդվածի.</p> <p>1. 1-ին մասի 4-րդ կետում &lt;&lt;չորրորդ&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;3-րդ&gt;&gt; բառով,</p> <p>2. 1-ին մասի 5-րդ կետից հանել &lt;&lt;կենսաթոշակառուի`&gt;&gt; բառը, իսկ կետում &lt;&lt;կամ քրեակատարողական, հարկադիր ծառայություններում, դատախազությունում ծառայության անցնելու, կամ դատավոր նշանակվելու&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնի նշանակվելու&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3. 1-ին մասի 7-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br/>&lt;&lt;7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը</p> <p>դադարեցնելու դեպքում,&gt;&gt;,</p> <p>4. 1-ին մասի 8-րդ կետը &lt;&lt;դեպքում&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;(Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում օտարերկրյա պետությունում իր բնակության վայրի հասցեով հաշվառվելու դեպքում)&gt;&gt; բառերով,</p> <p>5. 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ կետով.<br/>&lt;&lt;11) Հայաստանի Հանրապետության հետ կենսաթոշակային ապահովության բնագավառում միջպետական համաձայնագիր կնքած պետություններ մշտական բնակության մեկնող (մեկնած) անձանց կենսաթոշակի գործերն ուղարկելու դեպքում:&gt;&gt;,</p> <p>6. 1-ին մասը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններով.<br/>&lt;&lt;Սույն մասում նշված դեպքերում կենսաթոշակ ստանալու</p> <p>իրավունքը դադարեցվում է այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:</p> <p>Առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ ուսումնական հաստատությունում սովորող անձի կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվում է տվյալ տարվա հուլիսի 1-ից:&gt;&gt;,</p> <p>7. 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br/>&lt;&lt;2. Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է.</p> <p>1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարելու դեպքում,</p> <p>2) կենսաթոշակառուին (կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն</p> | <p>Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:</p> |
|--------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|



|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին) տասներկու ամիս անընդմեջ կենսաթոշակ չվճարելու դեպքում,</p> <p>3) սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով փաստաթուղթ չներկայացնելու կամ հայտարարություն չտալու դեպքում:</p> <p>Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելու օրվանից, իսկ սույն մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված դեպքերում՝ այդ հանգամանքներն առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից:&gt;&gt;, </p> <p>8. 3-րդ մասի 1-ին կետում &lt;&lt;որոշումը չեղյալ համարելու&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;դատարանի վճիռը վերացնելու&gt;&gt; բառերով, իսկ &lt;&lt;կողմից որոշում կայացնելուց հետո&gt;&gt; բառերը՝ &lt;&lt; օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը ներկայացնելու և գրավոր դիմելու դեպքում&gt;&gt; բառերով,</p> <p>9. 3-րդ մասի 2-րդ կետում &lt;&lt;3&gt;&gt; թիվը փոխարինել &lt;&lt;6&gt;&gt; թվով, իսկ &lt;&lt;անձի գրավոր&gt;&gt; բառերը՝ &lt;&lt;գրավոր&gt;&gt; բառով.</p> <p>10.3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;3) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով նշանակված կենսաթոշակն ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում նշված հիմքով դադարեցված լինելու դեպքում՝</p> <p>ա. տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալուն հաջորդող ամսվա 1-ից,</p> <p>բ. աշխատանքից ազատվելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնելու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից,&gt;&gt;, </p> <p>11.3-րդ մասի 5-րդ կետում &lt;&lt;մեկ&gt;&gt; բառը փոխարինել &lt;&lt;երեք&gt;&gt; բառով, իսկ &lt;&lt;կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցնելու օրվանից, իսկ այդ ժամկետը լրանալուց հետո բնակվելու իրավունք ձեռք բերելու մասին փաստաթուղթը ներկայացնելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,&gt;&gt; բառերը՝ &lt;&lt;բնակության իրավունք ձեռք բերելու օրվանից,&gt;&gt; բառերով.</p> <p>12. 3-րդ մասի 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;6) սույն հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով նախատեսված</p> |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>հիմքով կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարեցվելուց հետո համապատասխան մարմիններում գինվորական ծառայությունից արձակվելու, ինչպես նաև քրեակատարողական ծառայողի, դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայողի, դատախազի կամ դատավորի պաշտոնից ազատվելու օրվանից հետո մեկ ամսվա ընթացքում դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ արձակվելու կամ ազատվելու օրվանից, իսկ այդ ժամկետը լրանալուց հետո դիմելու և անհրաժեշտ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում՝ գրավոր դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից,&gt;&gt;,         <br/><br/>         13.3-րդ մասի 7-րդ կետում &lt;&lt;անձի գրավոր դիմումի հիման վրա՝ սույն օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված ժամկետներում&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;հաշմանդամ ճանաչվելու օրվանից, եթե դիմումը ներկայացվել է հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, իսկ այդ ժամկետից հետո դիմելու դեպքում՝ դիմելու օրվանից&gt;&gt; բառերով,         <br/>         14.4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.         <br/>         &lt;&lt;4. Կենսաթոշակ վճարելը վերսկսվում է.         <br/><br/>         1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին, 2-րդ կետերի, 3-րդ կետի &lt;&lt;բ&gt;&gt; ենթակետի, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերի հիման վրա վերականգնվելու կամ կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի հիման վրա դադարեցված լինելու դեպքում՝ դիմելու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե կենսաթոշակառուն, իսկ տասնչորս տարեկան չդարձած անչափահաս կենսաթոշակառուի կամ խնամակալության տակ գտնվող կենսաթոշակառուի դեպքում՝ նրա օրինական ներկայացուցիչը (ծնողը, որդեգրողը կամ խնամակալը) գրավոր       </p> |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
|-------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | <p>դիմումը և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթերը ներկայացնում է անձամբ,</p> <p>2) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը սույն հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի &lt;&lt;ա&gt;&gt; ենթակետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ անձի տարիքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքը լրանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, իսկ 3-րդ մասի 4-րդ կետի հիման վրա վերականգնվելու դեպքում՝ բժշկասոցիալական փորձաքննություն իրականացնող իրավասու պետական մարմնից անձի հաշմանդամությունը հաստատող տեղեկանք ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից.</p> <p>3) կենսաթոշակ վճարելը սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի հիման դադարեցված լինելու դեպքում՝ սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված փաստաթուղթը ներկայացնելու կամ հայտարարությունը տալու մասին բանկից տեղեկատվություն ստանալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից, եթե այդ տեղեկատվությունն ստացվել է կենսաթոշակ վճարելը դադարեցնելու ամսվան հաջորդող 12 ամսվա ընթացքում:</p> <p>Սույն մասով սահմանված դեպքում կենսաթոշակի վճարումը կատարվում է սույն օրենքի 36-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:&gt;&gt;:</p> |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 35. | Նախագծի 43-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետում <<կենսաթոշակառուներին>> բառը փոխարինել <<նրան>> բառով, իսկ մասից հանել <<փաստացի>> բառը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                    |
|-------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| ՀՀ կառավարություն | 36. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<հաշմանդամությունը հաստատվելուց>> բառերը փոխարինել <<հաշմանդամ ճանաչվելուց>> բառերով, իսկ 7-րդ մասը շարադրել որպես 4-րդ մաս՝ ճշտելով մասերի համարակալումը:                                                                                                                                                              | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 37. | Նախագծի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի <<բ>> ենթակետը շարադրել որպես <<ա>> ենթակետ, իսկ <<ե>> ենթակետը որպես <<բ>> ենթակետ՝ ճշտելով ենթակետերի համարակալումը:                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
|                   | 38. | Նախագծի 46-րդ հոդվածի.<br><br>1) 1-ին մասի 1-ին կետի <<ե>> ենթակետում (ներկայացվող տարբերակի <<բ>> ենթակետում) <<փախստականի վկայականի>> բառերը փոխարինել <<կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի>> բառերով,<br><br>2) 1-ին մասի 1-ին կետի <<դ>> ենթակետը (ներկայացվող տարբերակի <<ե>> ենթակետը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<ե. բնակության վայրի հասցեն>>: |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 39. | Նախագծի 47-րդ հոդվածի.<br><br>1. 1-ին մասը <<մարմնից>> բառից հետո լրացնել <<, պետական կառավարման այլ մարմիններից>> բառերով,<br><br>2. 1-ին մասում <<քաղաքացիների>> բառը փոխարինել <<անձանց>> բառով,<br><br>3. 3-րդ մասը՝ <<ստանալու>> բառից հետո լրացնել <<, ինչպես                                                                                        | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                    |
|-------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | նաև պետական կառավարման այլ մարմիններից տվյալներ ստանալու>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 40. | Հստակեցնել նախագծի 48-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը և 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր կետով. << 15) վարում է կենսաթոշակային ապահովության կայքէջը.>>:                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 41. | Նախագծի 48-րդ հոդվածի 13-րդ կետում <<իրենց դիմած քաղաքացիներին>> բառերը փոխարինել <<դիմող անձանց>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 42. | Նախագծի 49-րդ հոդվածի.<br><br>1) 1-ին մասի 3-րդ կետում <<կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու (կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու)>> բառերով,<br><br>2) 2-րդ մասում <<Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած փաստաթղթեր և հավաստի տվյալներ>> բառերը փոխարինել <<հավաստի տվյալներ և անհրաժեշտ փաստաթղթեր>> բառերով: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 43. | Նախագծի 49-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր մասով. <<3. Օտարերկրյա պետությունների իրավասու մարմինների տված՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետությունում վավեր են հյուպատոսական օրինականացման առկայության դեպքում, եթե այլ բան սահմանված չէ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
|-------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |     | պայմանագրերով:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 44. | Նախագծի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել <<1-ին հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը, 2-րդ և 4-րդ մասերը ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ>> բառերը, իսկ 2-րդ մասում՝ <<պահից>> բառը փոխարինել <<օրվանից>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 45. | <p>Նախագծի 55-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt; 1. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը &lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկելու համար լրացուցիչ փաստաթղթեր ներկայացնելու դեպքում կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Այդ դեպքում կենսաթոշակի գործում առկա՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված ստաժում առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար պայմաններում աշխատած ժամանակահատվածը, քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների՝ թռիչքային ժամերով հաշվարկված ժամկետները, վկայությամբ հաստատված ժամանակահատվածը, երեխաների խնամքի ժամանակահատվածը, ուսումնական հաստատություններում առկա (ցերեկային) ուսման ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժի մեջ պահպանվում են նույնությամբ:</p> <p>Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը &lt;&lt;Ջինժառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) նշանակված կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով: Եթե վերահաշվարկված կենսաթոշակի չափը ցածր է մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը նշանակված կենսաթոշակի չափից (առանց հավելումների), ապա կենսաթոշակը վճարվում է նախկին չափով:</p> <p>Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը միաժամանակ &lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) և &lt;&lt;Ջինժառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (27-ը հոկտեմբերի 1998 թվականի, ՀՕ-258) կենսաթոշակ ստացող անձանց՝ երկու կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը պահպանվում է՝ մինչև &lt;&lt;Ջինժառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն ստանալը:</p> <p>2. &lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (19-ը նոյեմբերի 2002 թվականի, ՀՕ-519) հիման վրա ձևավորված անհատական (անձնավորված) հաշվառման</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                                                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                             |     | <p>տվյալների բազայում տվյալներն ամբողջացվում են (այդ թվում՝ 2012 թվականի տվյալները լիազոր մարմին են ներկայացվում) և այդ տվյալները, ինչպես նաև կենսաթոշակառուների հաշվառման տեղեկատվական բազա ներառված տվյալները պետական կենսաթոշակային ապահովության համակարգի շտեմարան են ներառվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:</p> <p>3. Մինչև 2010 թվականի նոյեմբերի 1-ը մահացած՝ զինվորական կենսաթոշակ ստացած կենսաթոշակառուի հուղարկավորությունը կատարած անձին թաղման նպաստը վճարվում է մահացածի կենսաթոշակի (ներառյալ կենսաթոշակին տրվող հավելումները) տասնհինգապատիկի չափով, իսկ սույն օրենքի 44-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասում նշված անձանց մահվան դեպքում՝ չորս հարյուր երեսունհինգ հազար դրամ:»:</p> |                                                                                                                                                                                                          |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 46. | <p>Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին ենթակետը հանել:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Հոդվածի առաջին և երկրորդ կետերով նույն պայմանի համար տարբեր պահանջներ է նախատեսում, ինչը հակասության առիթ է տալիս:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Առաջարկությունն ընդունվել է: 9-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը շարադրվել են նոր խմբագրությամբ: Միաժամանակ, համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել նաև 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասում:</p>                  |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p>                                                                                                     | 47. | <p>Նախագծի 11-րդ հոդվածում 1-ին կետի 2-րդ ենթակետում</p> <p>&lt;&lt;կարգավարի (դիսպետչերի)&gt;&gt; բառերից հետո ավելացնել</p> <p>&lt;&lt;ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային ղեկավարների&gt;&gt; բառերը:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակը միևնույն</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք ունեն կարգավարի (դիսպետչերի) վկայական ունեցող անձինք:</p> <p>Միաժամանակ, գործող օրենսդրությամբ՝ ՀՀ</p> |

|                                                                                                                          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>                      |            | <p>Ծանրաբեռնվածության աշխատանքներին նույն սկզբունքով մոտենալն է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>կառավարության 2003 թվականի մայիսի 29-ի N 793-Ն որոշման 2-րդ հավելվածի 22-րդ կետի 6-րդ ենթակետի համաձայն՝ ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային ղեկավարների պաշտոններ զբաղեցնող անձինք ունեն երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի իրավունք (այս առումով՝ որևէ փոփոխություն չի նախատեսվում):</p> <p>Ըստ այդմ, ավագ կարգավարին, կարգավար հրահանգիչներին և թռիչքային ղեկավարներին կենսաթոշակ կնշանակվի, եթե նրանք ներկայացնեն իրենց՝ կարգավարի վկայականը:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> | <p>48.</p> | <p>Նախագծի 15-րդ հոդվածը լրացնել 1.1 կետով հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>&lt;&lt;1. 1. Սկսած 2004 թվականից աշխատանքային կենսաթոշակը հաշվարկել հետևյալ բանաձևով.</p> <p><math>Կ = Հ + Գ / Ն * 0,8</math>, որտեղ՝</p> <p>Կ-ն՝ կենսաթոշակի ամսական գումարն է ,</p> <p>Հ-ն՝ հիմնական կենսաթոշակի չափը,</p> <p>Գ-ն՝ սկսած 2004 թվականի հունվարի 1-ից մինչև</p> | <p>Առաջակվող բանաձևի կապակցությամբ հարկ է նկատի ունենալ, որ այն կիրառության առումով խնդրահարույց է: Մասնավորապես, այն հաշվի է առնում անձի աշխատանքային գործունեության մի ժամանակահատվածը: Մյուս կողմից, նախատեսվում է պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարը միավորել եկամտահարկի հետ և ներդնել միասնական՝ եկամտային հարկ: Ըստ այդմ, խնդիր է 2013 թվականից հետո վճարված</p>                                                                                            |



|                                                                                                                                                                                             |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>                                                                                                                                                      |            | <p>Կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի անցնելու օրը վճարված սոց. ապահովության վճարների հանրագումարն է:</p> <p>Ն-ն՝ սկսած 2004 թվականից մինչև կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի անցնելը օրացույցային ամիսների գումարն է:</p> <p>Սույն հոդվածի 1.1 կետի դրույթը տարածվում է 2011 թվականից հետո ծագած հարաբերությունների վրա:&gt;&gt;:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկվող բանաձևով հնարավոր կլինի կենսաթոշակի չափը կապել վճարված սոց վճարների և աշխատավարձի չափի հետ՝ կենսաթոշակի չափը հավասարեցնելով աշխատավարձի 80 %-ին:</p> | <p>սոցիալական ապահովության վճարների հանրագումարը հաշվելը:</p> <p>Մյուս կողմից, այս դեպքում, հաշվի առնելով գնաճը, անհրաժեշտ է ներդնել նաև պարտադիր սոցվճարի ինդեքսավորման մեխանիզմներ:</p> <p>Միաժամանակ, առաջարկվող բանաձևը և ակնկալվող կենսաթոշակի չափը լրջորեն կխաթարի կենսաթոշակային ապահովության համակարգի ֆինանսական կայունությունը:</p>                                                                                                                                         |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | <p>49.</p> | <p>Նախագծի 15-րդ հոդվածի 3-րդ կետը պարզաբանել:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Խնդրո առարկա դրույթը միտված է կուտակային բաղադրիչին պարտադիրության սկզբունքով մաս կազմող (1974 թվականի հունվարի 1-ից հետո ծնված) անձանց՝ մինչև կուտակային բաղադրիչին մաս կազմելը (2014 թվականի հունվարի 1-ը) գործող համակարգի շրջանակներում ձեռք բերված իրավունքների իրականացումն ապահովելուն:</p> <p>Մասնավորապես, այդ անձինք, համաձայն ներկայացված փաթեթի, պետք է ստանան նաև կենսաթոշակի աշխատանքային մաս՝ մինչև կուտակային բաղադրիչի ներդրումն ընկած ժամանակահատվածի ստաժին</p> |

|                                                              |     |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                              |     |                                                                                              | <p>համամասնորեն (պետական համակարգից վճարման ենթակա աշխատանքային կենսաթոշակի չափը հաշվարկելիս 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը չի հաշվառվելու):</p> <p>Վերը նշվածը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ, ի տարբերություն պարտադիր համակարգի կամավոր մասնակիցների՝ պետությունը նշված դեպքում փոխանցելու է կուտակային վճարի կեսը):</p> <p>Եթե կենսաթոշակառուի անձնական գործակիցը հաշվարկելիս ևս հիմք ընդունվի մինչև 2014 թվականի հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը՝ կստացվի, որ պետությունը նույն համակարգի ներքո աշխատած անձանց աշխատանքային 1 տարին գնահատում է տարբեր արժեքներով:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> | 50. | <p>Նախագծի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետում &lt;&lt;65&gt;&gt; թիվը դարձնել &lt;&lt;63&gt;&gt;:</p> | <p>Հարկ է նկատի ունենալ, որ ծերության սոցիալական կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքի և աշխատանքային կենսաթոշակի իրավունք տվող տարիքի միջև</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                        |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>                                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>տարբերությունը կիրառելի է միջազգային պրակտիկայում և բխում է վարվող սոցիալական քաղաքականության էությունից:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p>ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան (024 ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 51. | <p>Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ ենթակետը խմբագրել հետևյալ կերպ.</p> <p>&lt;&lt;2) Ծնողներից (որդեգրողներից, խնամակալներից) մեկի՝ հաշմանդամ երեխային մինչև նրա 18 տարին լրանալը կամ խնամակալ ձանաչված անձի՝ առաջին խմբի և 3-րդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամին խնամելու ամբողջ ժամանակահատվածը.&gt;&gt;:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակն է ներդնել խնամակալի ինստիտուտը:</p> <p>Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:</p> | <p>Հարկ է նկատի ունենալ, որ ներկայացված առաջարկությունը նախատեսում էր փոփոխություններ կատարել նաև քաղաքացիական օրենսգրքում:</p> <p>Միաժամանակ, հաշվի առնելով, որ ներկայումս շրջանառության մեջ է գտնվում &lt;&lt;Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսաթոշակների չափերն ըստ աշխատանքային գործունեության կարողության սահմանափակման աստիճանի հաշվարկելու&gt;&gt; հայեցակարգը, առաջարկվում է խնդիրը դիտարկել հաշմանդամության կենսաթոշակների համակարգի բարեփոխումների համատեքստում (Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում և ձեռք է բերվել</p> |

|                                                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | համաձայնություն:)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 52. | <p>Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել &lt;&lt;վեց տարուց ոչ ավելի&gt;&gt; բառերը:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Նպատակահարմար ենք գտնում ծնողներից մեկին՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար երկու տարի խնամելու ժամանակահատվածը հաշվառել որպես ապահովագրական ստաժ՝ առանց սահմանափակումների:</p> <p>Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:</p> | <p>ԽՍՀՄ կենսաթոշակային օրենսդրությամբ (մինչև 1991թ.) բազմազավակ մայրերին կենսաթոշակ է նշանակվել առնվազն 15 տարվա աշխատանքային ստաժ ունենալու դեպքում՝ առանց երեխաներին խնամելու ժամանակահատվածներն ստաժում հաշվառելու:</p> <p>1991թ. ԽՍՀՄ օրենսդրությամբ և 1992թ. հուլիսի 1-ին ուժի մեջ մտած &lt;&lt;Հ քաղաքացիների պետական կենսաթոշակային ապահովության մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքով (ուժը կորցրել է 1996թ. հունվարի 1-ին)՝ չաշխատող մոր կողմից երեխայի խնամքի ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժում հաշվառվել է՝ յուրաքանչյուր երեխայի համար 3 տարի, սակայն 15 տարուց ոչ ավելի:</p> <p>1996թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած՝ &lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների պետական կենսաթոշակային ապահովության մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի (ուժը կորցրել է 2003թ. ապրիլի 10-ին) 29-րդ հոդվածի համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը սահմանել է (1996թ. փետրվարի 16-ի թիվ 41 որոշում), որ աշխատանքային ստաժում հաշվառվում են նաև չաշխատող մոր կողմից յուրաքանչյուր երեխային մինչև 3 տարին լրանալը խնամելու ժամանակաշրջանը՝ 9 տարուց ոչ ավելի:</p> <p>&lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի համաձայն՝ կենսաթոշակ նշանակելու համար անհրաժեշտ ստաժի առկայության դեպքում ստաժում հաշվառվում է նաև ծնողներից մեկի՝ մինչև յուրաքանչյուր երեխայի 2 տարին լրանալը երեխային խնամելու ժամանակաշրջանը՝ 6 տարուց ոչ ավելի:</p> <p>Ելնելով ասվածից՝ նպատակահար չէ չաշխատող մոր կողմից երեխայի խնամքի ժամանակահատվածն աշխատանքային ստաժում հաշվառելու սահմանափակումը վերացնելը, քանի որ երեխայի խնամքի ժամանակահատվածը համարվում է այլ գործունեության ժամանակահատված և դա աշխատանքային ստաժում անսահմանափակ հաշվառելը անհավասար պայմաններ կստեղծի 25 տարի աշխատանքային գործունեությամբ զբաղված անձանց և 5 տարի աշխատած այն անձանց համար, ում ստաժում հաշվառվում են այլ գործունեության ժամանակահատվածները:</p> |

|                                                                                                                                                                                      |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ<br/>պատգամավորներ<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)<br/><br/>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/><br/>Գ. Բաղդասարյան<br/><br/>Է. Շարմազանով<br/><br/>Ա. Բախշյան</p> | 53. | <p>Նախագծի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետում &lt;&lt;հինգ տարուց ոչ ավելի&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;ութ տարուց ոչ ավելի բառերով&gt;&gt;:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկությունը բխում է զինծառայության հետ կապված ժամկետային նորմերից:</p> <p>Նշյալ առաջարկը նախագծի տեսքով դրական եզրակացությամբ, գտնվում է ԱԺ 8-րդ նստաշրջանի քառօրյայում:</p> | <p>Առաջարկության շրջանակներում կետը խմբագրվել է: Մասնավորապես, սահմանվել է, որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած վայրերում (զորամասերում) ծառայող՝ զինծառայող ամուսնու հետ համատեղ ապրած ժամանակահատվածը՝ աշխատանքային ստաժում հաշվառվում է ութ տարուց ոչ ավելի:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ<br/>պատգամավորներ<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)<br/><br/>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/><br/>Գ. Բաղդասարյան<br/><br/>Է. Շարմազանով<br/><br/>Ա. Բախշյան</p> | 54. | <p>Նախագծի 30-րդ հոդվածի 5-րդ կետը վերախմբագրել և պարզեցնել:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:</p>                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p>                                                                                                                                                                         | 55. | <p>Նախագծի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասում &lt;&lt;1992 թվականի</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Սոցիալական վճարներ կատարելը</p>                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                       |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>              |     | <p>հունվարից մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը նաև սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթ&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;1992 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2004 թվականի հունվարի 1-ը աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթ&gt;&gt; բառերով:</p> | <p>հաստատող փաստաթուղթը, որպես 1992 թվականից հետո ընկած ժամանակահատվածի աշխատանքային ստաժը հաստատող փաստաթուղթ հանելը խնդրահարույց է, քանի որ առկա են դեպքեր, երբ անձն ինքնուրույնաբար է կատարել իր սոցիալական վճարները: Օրինակ՝ անհատ ձեռնարկատերը (կամ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի սեփականատերերը՝ մինչև 2004 թվականը) չի ստացել աշխատավարձ, բայց կատարել է սոցիալական վճար: Հարկ է նաև նկատի ունենալ, որ այս անձանց մոտ են գտնվում համապատասխան փաստաթղթերը, և հստակ հաշվառման բացակայության համատեքստում, հանդիսանում են աշխատանքային ստաժ հաստատող միակ փաստաթղթերը:</p> <p>Միաժամանակ, 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերության համաձայն՝ սոցիալական վճարներ կատարելը հաստատող փաստաթուղթը ներկայացնելը կենսաթոշակի համար դիմող անձին տրված իրավունք է, որից չօգտվելու դեպքում</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 56. | <p>Նախագծի 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասում &lt;&lt;2013 թվականը&gt;&gt; փոխարինել &lt;&lt;2004 թվական&gt;&gt; բառերով:</p>                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p>                                                                                                                                                     | 57. | <p>Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերության մեջ &lt;&lt;սոցիալական վճարներ կատարելը կամ&gt;&gt; բառերը հանել:</p>                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                     |     |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/>Գ. Բաղդասարյան<br/>Է. Շարմազանով<br/>Ա. Բախշյան</p>                             |     |                                                                                         | <p>սոցիալական վճարներ կատարելը</p> <p>հաստատող փաստաթուղթը ձեռք է բերում<br/>կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանումը:</p> <p>Միաժամանակ, անձնավորված հաշվառման<br/>բազայի հիման վրա 2004-ից 2013-ն ընկած<br/>ժամանակահատվածի ստաժը հաշվարկելը<br/>խնդրահարույց է, քանի որ հետադարձ կապ չի<br/>ապահովվել տվյալների սուբյեկտի հետ<br/>(նրանց դեռևս չեն տրամադրվել<br/>քաղվածքներ):</p>                                                         |
| <p>ՀՀ ԱԺ<br/>պատգամավորներ<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/>Գ. Բաղդասարյան<br/>Է. Շարմազանով<br/>Ա. Բախշյան</p> | 58. | Նախագծի 33-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<կամ կենսաթոշակ<br>նշանակելը մերժելը>> բառերը հանել: | <p>Հարկ է նկատի ունենալ, որ գործնականում<br/>հնարավոր են դեպքեր, երբ կենսաթոշակ<br/>նշանակող ստորաբաժանումը պետք է մերժի<br/>կենսաթոշակ նշանակելը: Դրույթը<br/>կարգավորում է կենսաթոշակ նշանակելու<br/>դիմումները մերժելու հետ կապված<br/>հարաբերությունները, սպառիչ սահմանելով<br/>այն հիմքերը, որոնց առկայության դեպքում<br/>մերժվում է կենսաթոշակ նշանակելը և<br/>միտված է քաղաքացիների իրավունքների<br/>իրականացման ապահովմանը:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ<br/>պատգամավորներ</p>                                                                                                                                      | 59. | Նախագծի 33-րդ հոդվածի 5-րդ կետի 2-րդ ենթակետը հանել:                                    | <p>ՀՀ-ում բնակվող անձանց՝ բնակչության<br/>պետական ռեգիստրում ըստ բնակության</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/>Գ. Բաղդասարյան<br/>Է. Շարմազանով<br/>Ա. Բախշյան</p>          |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>վայրի հաշվառվելու պարտավորությունը սահմանված է &lt;&lt;Բնակչության պետական ռեգիստրի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքով:</p> <p>Միաժամանակ, վերը նշված օրենքով և ՀՀ կառավարության 2005 թվականի հուլիսի 14-ի &lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետությունում բնակչության պետական ռեգիստրի համակարգ ներդնելու մասին&gt;&gt; N 1231-Ն որոշմամբ սահմանված՝ հաշվառելու կանոնները և ընթացակարգերը ապահովում են այդ պարտավորության իրականացումը առանց որևէ խոչընդոտի (որպես փաստացի բնակության վայր):</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>(024<br/>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան<br/>Ս. Ավետիսյան<br/>Գ. Բաղդասարյան<br/>Է. Շարմազանով</p> | 60. | <p>Նախագծի 35-րդ հոդվածի առաջին կետի առաջին &lt;&lt;Կենսաթոշակը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:&gt;&gt; նախադասությունը խմբագրել հետևյալ կերպ.</p> <p>&lt;&lt;Կենսաթոշակը վճարվում է ըստ կենսաթոշակառուի բնակության վայրի:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Կենսաթոշակը համարվում է քաղաքացու կողմից ձեռք բերված իրավունք: Հետևաբար, կենսաթոշակը պետք է հասանելի դարձնել կենսաթոշակառուին՝ նրա կենսաթոշակի տարիքում, անկախ նրա գտնվելու վայրից:</p> | <p>Առաջարկությունն ընդունվել է:</p> <p>Նախագծի՝ կենսաթոշակը վճարելուն առնչվող դրույթները համապատասխանեցվել են 2010թ. հոկտեմբերի 5-ին ընդունված &lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի դրույթներին:</p>                                                                                                                                                                   |



| Ա. Բախշյան                                                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 61. | <p>Նախագծի 35-րդ հոդվածի 6-րդ կետում տալ &lt;&lt;կասեցված կենսաթոշակի վճարում&gt;&gt; և &lt;&lt;դադարեցված կենսաթոշակի վճարում&gt;&gt; հասկացությունների սահմանումները և հստակեցնել դրանք:</p>                                                                              | <p>Կենսաթոշակը վճարելուն առնչվող դրույթների փոփոխության համատեքստում նախագծում չի կիրառվում &lt;&lt;կասեցված կենսաթոշակ&gt;&gt; հասկացությունը:</p>                                                                                                                         |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 62. | <p>Նախագծի 36-րդ հոդվածի 2-րդ կետը վերախմբագրել հետևյալ կերպ.</p> <p>&lt;&lt;2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, մինչև կենսաթոշակառուի կենսաթոշակի իրավունքի դադարելը:&gt;&gt;:</p> | <p>Առաջարկությունն ընդունվել է, կետը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. &lt;&lt;2. Կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանման մեղքով չվճարված կենսաթոշակի գումարները վճարվում են անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակի իրավունք է ունեցել:&gt;&gt;:</p> |

|                                                                                                                                                                                             |            |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | <p>63.</p> | <p>Նախագծի 36-րդ հոդվածի 3-րդ կետը հանել:</p> | <p>Նախագծի 36-րդ հոդվածի 3-րդ կետը</p> <p>կարգավորում է այն դեպքը, երբ անձը</p> <p>կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունենալու</p> <p>որոշակի ժամանակահատվածում չի ստանում</p> <p>կենսաթոշակ (անկախ պատճառից) և</p> <p>մահանում է: Միաժամանակ, հստակեցման</p> <p>նպատակով, հոդվածի վերնագրում ամբողջ</p> <p>հոդվածում &lt;&lt;չստացված&gt;&gt; բառը</p> <p>փոխարինվել է &lt;&lt;չվճարված&gt;&gt; բառով, իսկ 3-</p> <p>րդ մասի 1-ին նախադասությունը շարադրվել է</p> <p>հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;3. Կենսաթոշակառուի մահվան</p> <p>դեպքում չվճարված կենսաթոշակի գումարը,</p> <p>եթե դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը</p> <p>կենսաթոշակ նշանակող ստորաբաժանում է</p> <p>ներկայացվել կենսաթոշակառուի մահվանից</p> <p>հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, վճարվում է</p> <p>մահացածի ամուսնուն կամ 14 տարեկան</p> <p>դարձած անչափահաս երեխային՝ անկախ</p> <p>կենսաթոշակառուի մահվան օրվա դրությամբ,</p> <p>նրանց բնակության վայրից, իսկ ընտանիքի այլ</p> <p>անդամին՝ կենսաթոշակառուի մահվան օրվա</p> <p>դրությամբ, համաձայն բնակչության</p> <p>պետական ռեգիստրում առկա տվյալների,</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | նույն բնակության վայրում (հասցեում)<br>համատեղ բնակվելու դեպքում:>>:                                                                                                                                                                                   |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br>Գ. Մելիքյան<br>Ս. Ավետիսյան<br>Գ. Բաղդասարյան<br>Է. Շարմազանով<br>Ա. Բախշյան | 64. | Նախագծի 36-րդ և 41-րդ հոդվածները համապատասխանեցնել<br>միմյանց հետ այնպես, որ դրանք համապատասխանեցվեն նաև<br>Ազգային ժողովի 05.10.2010 թվականի նիստում երկրորդ<br>ընթերցմամբ ընդունված <<Պետական կենսաթոշակների մասին>><br>ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>><br>ՀՀ օրենքի դրույթներին: | Ընդունվել է, նախագծի բոլոր դրույթները<br>համապատասխանեցվել են 2010թ.<br>հոկտեմբերի 5-ին ընդունված <<Պետական<br>կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի<br>Հանրապետության օրենքում<br>փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու<br>մասին>> ՀՀ օրենքի դրույթներին: |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br>Գ. Մելիքյան<br>Ս. Ավետիսյան<br>Գ. Բաղդասարյան<br>Է. Շարմազանով               | 65. | Նախագծի 38-րդ հոդվածում 1-ին կետի 3-րդ ենթակետում<br><<կարգավարի (դիսպետչերի)>> բառերից հետո ավելացնել<br><<ավագ կարգավարի, կարգավար հրահանգիչների և թռիչքային<br>ղեկավարների>> բառերը:<br>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Առաջարկության նպատակը միևնույն<br>ծանրաբեռնվածության աշխատանքներին նույն սկզբունքով<br>մոտենալն է:     | Տես 47-րդ կետի առաջարկության<br>վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:                                                                                                                                                                                      |

| Ա. Բախշյան                                                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 66. | <p>Նախագծի 38-րդ հոդվածում ավելացնել 5-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>&lt;&lt;Կենսաթոշակը վերահաշվարկելու համար նոր իրավական հիմքեր առաջանալու դեպքում, կենսաթոշակը վերահաշվարկվում է նոր իրավական հիմքեր առաջանալու ամսին հաջորդող ամսվա 1-ից&gt;&gt;:</p> | <p>Մեր կարծիքով՝ խնդիրը լուծված է նույն հոդվածի 4-րդ մասում:</p> <p>Միաժամանակ, հստակեցման նպատակով 4-րդ մասը &lt;&lt;1-ից&gt;&gt; բառից հետո լրացվել է &lt;&lt; , իսկ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ տվյալ ամսվա 1-ից &gt;&gt; բառերով:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 67. | <p>Նախագծի 39-րդ հոդվածում պարզաբանել &lt;&lt;կենսաթոշակի աշխատանքային մաս&gt;&gt; հասկացությունը:</p>                                                                                                                                                              | <p>Կենսաթոշակի աշխատանքային մաս հասկացությունը, համաձայն նախագծի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության՝ աշխատանքային ստաժի տարիների, աշխատանքային ստաժի մեկ տարվա արժեքի և կենսաթոշակառուի անձնական գործակցի արտադրյալն է:</p>                                                 |

|                                                                                                                                                                                             |            |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | <p>68.</p> | <p>Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ և 8-րդ կետերը հանել:</p> | <p>Հարկ է նկատի ունենալ, որ ՀՀ քաղաքացիությունը կորցրած անձը հանդիսանում է կամ օտարերկրյա քաղաքացի կամ՝ քաղաքացիություն չունեցող անձ, իսկ նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ Օտարերկրյա քաղաքացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը կենսաթոշակի և կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվելու իրավունք ունենալու ժամանակահատվածում:</p> <p>Իսկ 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ երկքաղաքացիների կենսաթոշակի իրավունքը փոխկապակցված է նրանց՝ մշտապես կամ առավելապես ՀՀ-ում բնակվելու հետ (եթե նա բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված է ՀՀ-ում բնակության վայրի հասցեով):</p> <p>Ըստ այդմ, եթե անձը կորցնում է ՀՀ քաղաքացիությունը և ձեռք չի բերում ՀՀ-ում բնակվելու իրավունք (կացության կարգավիճակ), ինչպես նաև՝ երկաքաղաքացու՝ մշտապես կամ</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                  |     |                                                                                     |                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                  |     |                                                                                     | առավելապես այլ պետությունում բնակություն<br>է հաստատում, նրանց կենսաթոշակ<br>ստանալու իրավունքը պետք է դադարի:                                                                           |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br>Գ. Մելիքյան<br>Ս. Ավետիսյան<br>Գ. Բաղդասարյան<br>Է. Շարմազանով<br>Ա. Բախշյան | 69. | Նախագծի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<մեկամսյա>> բառը<br>փոխարինել <<10-օրյա>> բառով: | Ընդունվել է, կետը խմբագրվել է:                                                                                                                                                           |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br>Գ. Մելիքյան<br>Ս. Ավետիսյան<br>Գ. Բաղդասարյան                                | 70. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 4-րդ կետում <<վեց>> բառը<br>փոխարինել <<երեք>> բառով:         | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ<br>ներկայացված նախագծով կարգավորվելու է<br>նաև զինծառայողների կենսաթոշակային<br>ապահովության խնդիրները՝<br>նպատակահարմար է 6-ամսյա ժամկետը<br>պահպանել: |

|                                                                                                                                                  |     |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Է. Շարմազանով<br>Ա. Բախշյան                                                                                                                      |     |                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br>Գ. Մելիքյան<br>Ս. Ավետիսյան<br>Գ. Բաղդասարյան<br>Է. Շարմազանով<br>Ա. Բախշյան | 71. | Նախագծի 50-րդ հոդվածում սահմանելով կենսաթոշակառուի պարտականությունները առաջարկում ենք սահմանել նաև լիազոր մարմնի պարտականությունները: | Պետական մարմինները իրավունքներ ու պարտականություններ ունեն օրենքով սահմանված կարգով քաղաքացիաիրավական հարաբերությունների շրջանակներում, իսկ վարչական իրավահարաբերությունների շրջանակներում՝ պետական մարմինների իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունը հանդես են գալիս որպես լիազորություններ, քանի որ, ի տարբերություն ոչ պետական մարմինների, պետական մարմինների իրավունքները ենթակա են պարտադիր կատարման վարչաիրավական հարաբերություններում, և ըստ էության՝ չեն հանդիսանում իրավունքներ: |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավոր Ա.<br>Աղաջանյան                                                                                                              | 72. | Նախագծի 13-րդ հոդվածի 5-րդ կետում (նոր խմբագրությամբ՝ 1-ին մասում) <<23>>-ի փոխարեն գրել <<24>>:                                      | Առաջարկությունը չի ընդունվել, քանի որ ներկայացված հիմնավորման համատեքստում այն ժամանակավորեալ է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                  | 73. | Նախագծի 25-րդ հոդվածի 1-ին կետում <<65>>-ի փոխարեն գրել <<63>>:                                                                       | Տես 50-րդ կետի առաջարկության վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ՀՀ ԱԺ                                                                                                                                            | 74. | <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի                                                                                    | Տես 50-րդ կետի առաջարկության                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

<<Ժառանգություն>>

|                                                                     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| խմբակցություն                                                       |     | <p>25-րդ հոդվածի 1-ին կետը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ.</p> <p>&lt;&lt;Ծերության սոցիալական կենսաթոշակ նշանակվում է 63 տարին լրացած անձին և աշխատանքային կամ զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք չունեցող անձին:&gt;&gt;</p>                                                                                                                                                                                                                           | վերաբերյալ տրված եզրակացությունը:                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                     | 75. | <p>&lt;&lt;Պետական կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծի հոդված 29-ի 2-րդ կետում ավելացնել նոր ենթակետ՝</p> <p>&lt;&lt;Ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստ ստանալու ժամանակահատվածը&gt;&gt;.</p>                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստ ստանալու ժամանակահատվածը, որպես գործատուի հետ աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու ժամանակահատված, թե գործող օրենսդրությամբ, թե ներկայացվող նախագծի համաձայն՝ հաշվառվում է աշխատանքային ստաժում:</p> |
| 2. <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| << կառավարություն                                                   | 76. | Առաջարկում ենք Նախագծում հստակ նշել, թե որ դրույթներն են տարածվում և՛ կամավոր, և՛ պարտադիր բաղադրիչի վրա և որ դրույթները՝ միայն պարտադիր կամ կամավոր բաղադրիչի վրա: Մասնավորապես, Նախագծի 4-րդ գլուխը պետք է տարածվի և՛ կամավոր, և՛ պարտադիր բաղադրիչի վրա, իսկ 7-րդ և 9-րդ գլուխները՝ միայն պարտադիր բաղադրիչի վրա:                                                                                                                                      | Ընդունվել է :                                                                                                                                                                                                                                        |
| << կառավարություն                                                   | 77. | Հոդված 2-ի հասկացությունները սահմանել ըստ այբենական կարգի                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                         |
| << կառավարություն                                                   | 78. | <<Անուիտետի>> սահմանումը կարող է կիրառելի լինել միայն պարտադիր բաղադրիչի համար, մինչդեռ կամավոր բաղադրիչի դեպքում այն նույնպես օգտագործվում է: Ուստի առաջարկում ենք հղում տալ <<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքին կամ ուղղակի վերցնել այդ օրենքի սահմանումը:                                                                                                                                                              | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                         |
| << կառավարություն                                                   | 79. | Առաջարկում ենք <<կենսաթոշակային (կուտակային) հաշիվ>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ՝ <<կենսաթոշակային (կուտակային) հաշիվ>> մասնակիցների ռեեստրը վարողի (պարտադիր կուտակային բաղադրիչ) կամ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի (կամավոր կուտակային բաղադրիչ) մոտ բացված անհատական հաշիվ, որտեղ հաշվառվում են մասնակցին պատկանող կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը: Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի կենսաթոշակային հաշիվը պարունակում է տեղեկություններ | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                         |



|                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |
|-------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |     | կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցին պատկանող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի քանակի, այդ փայերի հաշվարկային արժեքի, տվյալ մասնակցի համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների վերաբերյալ:>> և Նախագծում կատարել դրանից բխող փոփոխությունները:                                                                                                                                                          |              |
| << կառավարություն | 80. | <<Կամուրջ հաշիվ>> հասկացության մեջ <<մուտքագրվում են>> բառերից հետո ավելացնել <<պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակցի կողմից կատարվող>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 81. | <<Կուտակային վճար>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ. <<սույն օրենքով սահմանված կանոնների համաձայն պարտադիր կամ կամավոր կուտակային կենսաթոշակ ստանալու նպատակով մասնակցի և(կամ) այլ անձի (այդ թվում՝ պետության) կողմից մասնակցի համար (օգտին) կատարվող վճար>>: Նպատակն է՝ այն կիրառելի դարձնել նաև կամավոր բաղադրիչի համար, ինչպես նաև հաշվի առնել կենսաթոշակային հաշվի հասկացության փոփոխությունը | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 82. | Առաջարկում ենք օրենքում սահմանել <<հիմնական կենսաթոշակ>> հասկացությունը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 83. | <<Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային սխեմա>> հասկացության մեջ <<ներդրումային>> բառը փոխարինել <<կենսաթոշակային>> բառով, իսկ <<ֆոնդի>> բառից հետո ավելացնել <<(կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի)>> բառերը:                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 84. | Առաջարկում ենք սահմանել <<կուտակային կենսաթոշակային ավանդներ>> սխեմայի հասկացությունը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 85. | Առաջարկում ենք կենսաթոշակային գաղտնիքի հասկացությունը վերախմբագրել այնպես, որ հստակեցվի գաղտնիք կազմող տեղեկությունների և դրանց կրողների շրջանակը: Ըստ այդմ պետք է համապատասխան փոփոխություններ կատարել 4-րդ գլխում:                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 86. | Առաջարկում ենք <<կուտակային (կենսաթոշակային) ակտիվներ>> հասկացությունը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներ>> հասկացությամբ:                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 87. | Առաջարկում ենք <<մասնակից>> հասկացությունը սահմանել այնպես, որ այն վերաբերվի բոլոր այն անձանց, ում համար կամ օգտին կատարվել են կուտակային վճարներ (այդ թվում՝ այլ անձանց կողմից):                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 88. | Քանի որ մասնակիցների ռեեստրում հաշվառվում են միայն պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերը, առաջարկում ենք այն վերախմբագրել այդ տեսանկյունից ::                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 89. | Առաջարկում ենք <<մասնակիցների ռեեստր վարող>> հասկացության մեջ <<սահմանափակ պատասխանատվությամբ և/կամ բաժնետիրական ընկերություն>> բառերը փոխարինել <<իրավաբանական անձ>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 90. | Առաջարկում ենք <<ծրագրային վճար>> հասկացությունը սահմանել հետևյալ կերպ՝ <<մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կենսաթոշակային հաշվում առկա կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման հաշվին ամսական կտրվածքով սահմանված կարգով մասնակցին տրամադրվող գումար>>, քանի որ հնարավոր են դեպքեր, երբ կենսաթոշակային տարիքի հասած անձը շարունակի աշխատել և կատարել կուտակային վճարներ:                       | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 91. | Առաջարկում ենք 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ կերպ՝                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
|-------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | <<Կուտակային կենսաթոշակները ֆինանսավորվում են մասնակիցների համար (օգտին) կատարված կուտակային վճարների և դրանց ներդրումից ստացված եկամուտների հաշվին>>, քանի որ վճարներ կարող են կատարել նաև գործատուները և այլ անձինք:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| << կառավարություն | 92.  | 2-րդ գլխի վերնագրից հանել <<և կենսաթոշակային հաշիվներին մուտքագրման>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 93.  | Նախագծի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<Պարտադիր կուտակային բաղադրիչին պարտադիր կարգով մասնակցում են>> բառերը փոխարինել <<Սույն հոդվածի 1-ին մասը ներառում է>> բառերով, քանի որ, օրինակ, վարձու աշխատող կարող է լինել նաև օտարերկրացին և նման կատեգորիա առանձնացնելու անհրաժեշտություն չկա:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 94.  | Առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ նախադասության վերջում ավելացնել՝ <<, որից հետո նշված անձինք համարվում են պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային բաղադրիչին միանալու որոշումը կայացրած>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 95.  | 1) Նախագծի 7-րդ հոդվածում 1-ին մասի 1-ին և 3-րդ կետերում առաջին <<իր կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը հանել, նույն կետերում երկրորդ <<կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով, իսկ 1-ին մասի 2-րդ և 4-րդ կետերում, ինչպես նաև 2-րդ մասում <<կենսաթոշակային հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 96.  | Նախագծի 7-րդ հոդվածում ավելացնել դրույթ, համաձայն որի մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո մասնակցի համար (օգտին) պետական քույզեից կուտակային վճարում չի կատարվի:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 97.  | Առաջարկում ենք վերանայել կուտակային վճարը և եկամտային հարկը միասին վճարելու՝ նախագծի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասի պահանջը, քանի որ հստակ չէ այդ դրույթի կիրառելիությունը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 98.  | Նախագծի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<դրանց վերաբերյալ>> բառերը փոխարինել <<սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 99.  | Որպեսզի կուտակային վճարների հաշվին ձեռքբերվեն կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր, անհրաժեշտ է, որ փայերի ձեռքբերմանը նախորդի հաշվի բացումը: Բացի դրանից, անձը կարող է նախապես դիմում ներկայացնել և բացել կենսաթոշակային հաշիվ՝ ընտրելով նաև ֆոնդ: Այսինքն՝ մասնակիցների ռեստորը վարողը կենսաթոշակային հաշիվ բացում է հարկային մարմնից ստացված տեղեկատվության կամ անձից ստացված դիմումի հիման վրա: Ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը խմբագրել :                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 100. | Եթե անձը կուտակային կենսաթոշակը ստանում է ծրագրային վճարների տեսքով, ապա կենսաթոշակային հաշիվը պետք է վարվի մինչև իր բոլոր փայերի մարումը: Բացի դրանից, անձը կարող է ժառանգել փայեր նաև իր կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո: Հետևաբար, մասնակիցների ռեստոր վարողը պետք է հաշիվը վարի այնքան ժամանակ, քանի դեռ այնտեղ հաշվառվում են փայեր (կան չմարված փայեր): Այդ պատճառով առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Մասնակիցների ռեստորը վարողը կենսաթոշակային հաշիվը վարում է մինչև մասնակցի մահանալը, իսկ մասնակցի մահանալու պահին նրա կենսաթոշակային հաշվում փայերի առկայության դեպքում՝ մինչև փայերի ժառանգումը | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
|-------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | կամ ժառանգման ժամկետի ավարտը>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
| ՀՀ կառավարություն | 101. | Հաշվի օպերատորն, ըստ էության, միջնորդավորում է մասնակիցների ռեսսորը վարողի ծառայությունները՝ հանդիսանալով կապող օղակ ռեսսորը վարողի և մասնակցի միջև: Ուստի առաջարկում ենք 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասը խմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 102. | Առաջարկում ենք 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ պարբերության երկրորդ նախադասությունը հստակեցնել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 103. | Նախագծի 11-րդ հոդվածը հստակ չի սահմանում կատարված կուտակային վճարների հաշվին փայերի ձեռքբերման գործընթացը և այդ գործընթացում մասնակցող ինստիտուտների գործառույթները: Ուստի առաջարկում ենք 11-րդ հոդվածը վերախմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 104. | Առաջարկում ենք Նախագծի 11-րդ հոդվածում ավելացնել նոր մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման ընթացակարգի նկատմամբ պահանջներ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 105. | Քանի որ մասնակիցը կարող է կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրության դիմումում նշել տեղեկատվության ստացման նախընտրելի ձև, ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել՝ հաշվի առնելով այդ մոտեցումը և հղում տալով համապատասխան հոդվածին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 106. | Առաջարկում ենք խմբագրել Նախագծի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ 15-րդ հոդվածի հետ հակասություններից խուսափելու նպատակով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 107. | Առաջարկում ենք Նախագծի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցների ռեսսորը վարողը մասնակցին նրա կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված տեղեկատվությունը տարեկան 1 անգամից ավելի տրամադրելու, ինչպես նաև այլ լրացուցիչ տեղեկատվություն տրամադրելու համար կարող է մասնակցից գանձել վճար, որի չափը չի կարող գերազանցել դրա պատրաստման և տրամադրման համար կատարված ծախսերը գումարած ռեսսորը վարողի ողջամիտ շահույթը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 108. | Առաջարկում ենք 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են պահանջներ սահմանվել նաև մասնակիցների ռեսսորը վարող անձի կողմից հրապարակման այլ միջոցներով հրապարակման ենթական տեղեկությունների կազմի և հրապարակման ձևի նկատմամբ>>: Միևնույն ժամանակ, նույն մասում ավելացնել նոր նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<Մասնակիցների ռեսսորը վարողը պետք է ապահովի յուրաքանչյուր մասնակցի հնարավորությունը մասնակիցների ռեսսոր վարողի ինտերնետային կայքի միջոցով անվճար մուտք ունենալու իր անհատական կենսաթոշակային հաշվի վերաբերյալ տեղեկատվությանը: Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ կարող են սահմանվել այդպիսի մուտքի ապահովմանը ներկայացվող այնպիսի պահանջներ, որոնք հնարավոր է ապահովել տվյալ պահին Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող՝ անձը նույնականացնող և տեղեկատվության գաղտնիությունը ապահովող ծրագրային և տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:>>: | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| ՀՀ կառավարություն | 109. | Առաջարկում ենք Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի առաջին պարբերությունը խմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 110. | Առաջարկում ենք Նախագծի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթները սահմանել նաև կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի համար:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 111. | Առաջարկում ենք Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում <<ձգրտված հաշվետվություն>> բառերից հետո ավելացնել <<սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով,>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 112. | Նախագծի 15-րդ հոդվածի հստակեցնել, ելնելով ԿԲ-ի նպատակներից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 113. | Նախագծի 16-րդ հոդվածով նախատեսված մասնակիցների ռեստորը վարողի գործառույթների որոշ մասը ֆոնդի պահառուի գործառույթներ են: Չնայած այն հանգամանքին, որ անցումային ժամանակահատվածում պարտադիր բաղադրիչի շրջանակներում պահառուի գործառույթներն իրականացնելու է մասնակիցների ռեստոր վարողը, այնուամենայնիվ, օրենքի տրամաբանությունն այնպիսին է, որ կենսաթոշակային ֆոնդի պահառու կարող է հանդիսանալ առևտրային բանկը: Հետևաբար, առաջարկում ենք 16-րդ հոդվածը խմբագրել:                | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 114. | Նախագծի 17-րդ հոդվածի 2-րդ կետում <<կենսաթոշակային հաշիվներին>> բառերը փոխարինել <<համար (օգտին)>> բառերով, իսկ <<ներդրումների>> բառը՝ <<վճարների>> բառով: Միևնույն ժամանակ, նույն հոդվածի 4-րդ կետում հանել <<ժամանակավոր>> բառը:                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 115. | Կենսաթոշակային գաղտնիքի հասկացությունը պետք է կիրառվի ոչ միայն պարտադիր, այլև կամավոր բաղադրիչի համար: Ըստ այդմ, կենսաթոշակային գաղտնիքի կրող կարող են լինել են նաև ֆոնդի կառավարիչը, ֆոնդի պահառուն, բանկը, ապահովագրական ընկերությունը, ինչպես նաև պետական բոլոր լիազոր մարմինները: Բացի դրանից, գաղտնիքի հրապարակման արգելքի հետ մեկտեղ պետք է սահմանել նաև հրապարակում համարվող գործողությունները:                                                                       | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 116. | Նախագծի 19-րդ հոդվածում ավելացնել նոր՝ 4-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ <<4. <<Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը Կենտրոնական բանկի կողմից վերլուծվելու արդյունքում, եթե պարզվում է, որ տեղի է ունեցել փողերի լվացման կամ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեպք կամ փորձ, Կենտրոնական բանկն ուղղակիորեն հաղորդում է ներկայացնում քրեական հետապնդում իրականացնող համապատասխան մարմին:>>: | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 117. | Նախագծի 22-րդ հոդվածն սահմանում է նաև կառավարիչների գործունեության նկատմամբ պահանջներ: Ուստի առաջարկում ենք հոդվածի վերնագրում կատարել փոփոխություններ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 118. | Նախագծի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին պարբերությունը խմբագրել, իսկ 2-րդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարում իրականացնող կառավարիչն իրավունք չունի կառավարել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված մասնագիտացված ներդրումային ֆոնդ:>>, քանի որ կառավարիչը պետք է իրավունք ունենա իրականացնել նաև արժեթղթերի փաթեթի                                                                            | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                |
|-------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                   |      | կառավարում, ինչպես նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքով նախատեսված լրացուցիչ թույլատրվող գործունեությունը: Այս սահմանափակման բովանդակությունը պետք է հանգի միայն նրան, որ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից կառավարվող ոչ կենսաթոշակային ֆոնդերը պետք է լինեն ստանդարտ:                                                                                                                                                                                                                             |                                |
| << կառավարություն | 119. | Նախագծի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել, քանի որ կառավարիչը ֆոնդի մասնակիցներին չի մատուցում անհատական ծառայություններ: Ինչ վերաբերում է անխտրական և բարեխիղճ գործելուն, ապա այդ պարտականությունները սահմանված են նույն հոդվածի այլ մասով, ինչպես նաև << քաղաքացիական օրենսգրքով:                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 120. | Նախագծի 22-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հստակեցնել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 121. | Նախագծի 28-րդ հոդվածի 2-րդ մասը խմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 122. | Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<ներկայացվող>> բառը փոխարինել <<հրապարակվող և (կամ) Կենտրոնական բանկ ներկայացվող>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 123. | Նախագծի 29-րդ հոդվածը հստակեցնել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 124. | Նախագծի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<գովազդի ծնով հրապարակման օրվանից ոչ ուշ քան 10 օր առաջ>> բառերը փոխարինել <<նախապես>> բառով, քանի որ կառավարիչը Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը ստանալուց անմիջապես հետո կարող է հրապարակել իր գովազդը: Այստեղ կարևորը նախապես Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը ստանալն է:                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն | 125. | Առաջարկում ենք Նախագծի 32-րդ հոդվածի 4-րդ մասը խմբագրել՝ հղում տալով <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 126. | Նախագծի 32-րդ հոդվածի 7-րդ մասում <<38-րդ>> բառերը փոխարինել <<40-րդ>> բառերով, իսկ <<կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչին և նրա կողմից կառավարվող>> բառերը հանել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 127. | Նախագծի 33-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրել այնպես, որ պահառուները միշտ պատասխանատու լինեն իրենց գործառնությունների համար:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 128. | Նախագծի 34-րդ հոդվածում ավելացնել նոր՝ 2-րդ մաս, նշելով կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառության հետ կապված պահառուի առանձնահատուկ գործառնությունները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 129. | Նախագծի 35-րդ հոդվածի 4-րդ մասը վերախմբագրել և համապատասխանեցնել <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածին: Բացի դրանից, ֆոնդի պահառուն և ենթապահառուն, որին պատվիրակվել է պահառության ծառայությունների մի մասի կատարումը, ոչ թե պետք է կրեն համապարտ պատասխանատվություն, այլ պետք է պատասխանատվություն կրի ֆոնդի պահառուն, որը հետադարձ պահանջի իրավունքով կարող է ենթապահառուից պահանջել վնասների փոխհատուցում: Նույն առաջարկությունը վերաբերում է նաև Նախագծի 77-րդ հոդվածի 2-րդ մասին: | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 130. | Նախագծի 36-րդ հոդվածի վերնագրում <<գործունեության դադարումը>> բառերը փոխարինել <<փոփոխությունը>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է:                   |
| << կառավարություն | 131. | Նախագծի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<տվյալ>> բառը փոխարինել <<կենսաթոշակային>> բառով, ինչպես նաև հղում տալ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> օրենքի նախագծի 90-րդ հոդվածին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է:                   |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
|-------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| ՀՀ կառավարություն | 132. | Նախագծի 36-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<ռեեստրը վարողին>> բառերից հետո լրացնել <<(պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության դեպքում)>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 133. | Առաջարկում ենք հանել 36-րդ հոդվածի 4-րդ մասը, քանի որ անհասկանալի է, թե ինչ է իրենից ներկայացնելու այդ ծրագիրը (այն կարող է լինել ընդամենը ժամանակացույց): Ավելին, կառավարիչն այն պարտավոր չէ ներկայացնել որևէ մեկին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 134. | Առաջարկում ենք Նախագծի 36-րդ հոդվածի 6-րդ մասը շարադրել՝ հստակեցնելով փահառուի գործառնությունները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 135. | Մասնակիցն ընտրում է և կարող է փոխել միայն կենսաթոշակային ֆոնդը, որին <<կցված է>> կոնկրետ կառավարիչ (ֆոնդ ընտրելով ավտոմատ ընտրում է նաև կառավարիչ): Այսինքն՝ նա չի կարող ընտրել կամ փոխել միայն կառավարչին: Ուստի առաջարկում ենք այդ իմաստով խմբագրել Նախագծի 7-րդ գլխի վերնագիրը և 37-րդ հոդվածի վերնագիրը: Անհրաժեշտ է նաև Նախագծում կատարել նաև դրանից բխող փոփոխությունները:                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 136. | Նախագծի 37-րդ հոդվածի առաջին մասը վերախմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 137. | Նախագծի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ ընտրելու համար պարտավոր է մասնակիցների ռեեստրը վարողին ներկայացնել կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրության դիմում: Դիմումի ծևը և ներկայացման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:>>:                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 138. | Նախագծի 38-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Մասնակիցները պարտավոր են տեղեկացնել մասնակիցների ռեեստրը վարողին սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումում նշված անձնական տվյալների փոփոխության մասին:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 139. | Նախագծի 39-րդ հոդվածը շարադրել, այնպես, որ հստակ պարզ լինի պատահականությանը պայմանավորված ընտրության կատարումը և դրա հիմքերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 140. | Մասնակցի կողմից ֆոնդի փոփոխությունը փաստացի իրականացվում է ֆոնդի փայերի փոխանակման միջոցով: Ընդ որում, եթե ֆոնդի փոփոխությունը չի ներառում փայերի փոխանակում (հետագա կուտակային վճարներն ուղղվում են նոր ֆոնդին), դա կատարվում է անվճար: Իսկ եթե ֆոնդի փոփոխությունը ներառում է փայերի փոխանակում, ապա այդ դեպքում նույն ֆոնդի փայերը տարեկան մեկ անգամից ավել փոխանակելու դեպքում գանձվում է վճար: Հաշվի առնելով վերոգրյալը, առաջարկում ենք 40-րդ հոդվածը վերաշարադրել: Հստակեցնել նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման և հետգնման կասեցման դեպքերը: | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 141. | Առաջարկում ենք Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսել դրույթ, որը կկարգավորի կառավարչի փայերի թողարկման ընթացակարգը, կամ հղում կտա կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի միջև կնքվող պայմանագրին և ֆոնդի կանոններին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 142. | Առաջարկում ենք Նախագծի 41-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<3. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասում նշվածներից տարբեր այլ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |
|-------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | նպատակներով ու սկզբունքների հիման վրա, համարվում է կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի ստանձնած պարտավորությունների խախտում:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |
| << կառավարություն | 143. | Նախագծի 41-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<գնահատել>> բառից հետո լրացնել <<դիրքերի>> բառը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 144. | Նախագծի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<ածանցյալներ>> բառը փոխարինել <<ածանցյալ գործիքներ>> բառերով, իսկ 2-րդ մասը խմբագրել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 145. | 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում նշել միայն այն դեպքերը, որոնք սահմանված չեն <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 146. | Նախագծի 42-րդ հոդվածի 4-րդ մասում հանել <<կողմից գրանցված>> և <<գրանցված>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 147. | Նախագծի 42-րդ հոդվածը լրացնել նոր մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ <<5. Սույն հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերի իմաստով բաժնային արժեթղթերը չեն ներառում այն ներդրումային ֆոնդերի փայերը (բաժնետոմսերը), որոնց կանոնների (կանոնադրության) համաձայն ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել միայն սույն օրենքի 43-րդ հոդվածով նախատեսված բանկային ավանդներում, պարտքային արժեթղթերում կամ դրանց վրա հիմնված ածանցյալ գործիքներում:>>: Տրամաբանությունն այն է, որ եթե թույլատրվում է ներդրումը պարտքային արժեթղթերում, ապա ներդրումը դրանցից կազմված պորտֆելում նույնպես թույլատրվում է, քանի որ դրա ռիսկն ավելի փոքր է, քան առանձին պարտքային արժեթղթերում ներդրումը: | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 148. | Նախագծի 43-րդ հոդվածը առաջարկում ենք խմբագրել, վերացնելով տեխնիկական թերությունները, հնարավորություն տալ ֆոնդի հաշվին կարճաժամկետ փոխառությունների ստացումը և թույլատրել պարտադիր և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը ոչ միայն ՏՀԶԿ անդամ, այլ նաև Եվրամիության անդամ երկրների արժեթղթերում:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է  |
| << կառավարություն | 149. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<թողարկվող (թողարկված)>> բառերը փոխարինել <<թողարկված>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 150. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<կենսաթոշակային>> բառից առաջ ավելացնել <<տվյալ>> բառը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 151. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում>>, քանի որ գործող սահմանափակումը անհարկի խնդիրներ կարող է առաջացնել: Այսպես, պահառու բանկի փոքր բաժնետեր (օր.՝ 0.5%) հանդիսացող անձի արժեթղթերում ներդրումներն արգելվում են, այն դեպքում, երբ այդ փոքր բաժնետերը որևէ էական ազդեցություն չի կարող ունենալ պահառուի վրա: Իսկ այն բաժնետերը, որը էական ազդեցություն կունենա, օրենքի ուժով կհամարվի փոխկապակցված և կներառվի 1-ին կետում:                                                                                      | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 152. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել <<, ինչպես նաև դրանց հիմնադիրների (մասնակիցների)>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 153. | Նախագծի 44-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<ներդրումային գործունեությունը>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
|-------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | ներդրումները>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |
| << կառավարություն | 154. | Առաջարկում ենք կուտակային վճարի տույժերը 50/50 պետության և մասնակցի միջև կիսելու փոխարեն նրանք ամբողջությամբ տալ մասնակցին:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 155. | Օրենքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է տույժ միայն կուտակային վճարը ուշացնելու համար: Առաջարկվում է տույժ սահմանել նաև հաշվետվությունը ուշացնելու համար, քանի որ ֆինանսական հետևանքները մասնակցի համար նույն են (եթե գործակալը գումար չի մուծում և հաշվետվություն չի ներկայացնում, պետք է վճարի տույժ մի բանի համար):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 156. | Պետք է օրենքով սահմանվի վճարված կուտակային վճարի գումարի հաշվին պարտավորությունների մարման հերթականություն:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 157. | Առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ գլխում հստակ տարանջատել կենսաթոշակային ֆոնդի, կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի և կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցների հաշվին կատարվող վճարները, մասնավորապես՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի, պահառուի և մասնակիցների ռեեստրը վարողի պարգևավճարների, կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարման վճարների դրույթները: Բացի դրանից, հստակ չէ, թե արդյոք նախագծով սահմանված կառավարման վճարը ներառում է միայն կառավարչի պարգևավճարը, թե նաև այլ ծախսեր: Մասնավորապես, ֆոնդի կառավարումը ենթադրում է մի շարք այլ ծախսերի կատարում (օրինակ, ֆոնդի ակտիվներով գործարքների իրականացման, բանկային փոխանցումների և այլն), որոնք պետք է կատարվեն ոչ թե կառավարչի, այլ ֆոնդի ակտիվների հաշվին: Ընդ որում այդ ծախսերը պետական մարմինների կողմից պետք է սահմանափակված լինեն: Ուստի առաջարկում ենք 9-րդ գլուխը շարադրել հստակ և ամբողջական: | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 158. | Նախագծի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<երաշխիքը>> բառը փոխարինել <<գումարի վերադարձելիությունը գումարի>>բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 159. | Նախագծի 50-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ կերպ՝<br><<1. Մասնակիցների կողմից կատարված պարտադիր կուտակային վճարների հատուցման դեպք է համարվում այն իրավիճակը, երբ սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով սահմանված դիմումը ստանալու օրվա դրությամբ անձի կենսաթոշակային հաշվում առկա պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի (ֆոնդերի) փայերի հաշվարկային արժեքների հանրագումարը փոքր է սույն օրենքի 49 հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գումարից:<br>2. Յուրաքանչյուր մասնակցին սույն գլխով նախատեսված հատուցումն իրականացվում է միայն մեկ անգամ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 160. | Նախագծի 51-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<երաշխիքային ֆոնդի հատուցած և կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչների նկատմամբ ձեռք բերած պահանջի հիման վրա դրանցից>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների նկատմամբ սույն օրենքի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն ձեռք բերած պահանջի հիման վրա>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 161. | Նախագծի 52-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝<br><<Հատուցման դեպքի առկայության մասին որոշումը մասնակիցների ռեեստրը վարողն ընդունում է սույն օրենքի 54-րդ հոդվածով                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |



|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | սահմանված դիմումը ստանալուց հետո 5 օրվա ընթացքում, որից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցին հայտնում է հատուցման դեպքի առկայության (կամ դրա բացակայության) և սույն օրենքի 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության չափի մասին:>>:<br>Առաջարկությունը պայմանավորված է նրանով, որ հատուցման դեպք հայտնաբերելու պարտավորությունը մասնակցի վրա դնելը ճիշտ չէ, քանի որ մասնակիցը չի կարող և պարտավոր չէ կատարել հատուցման դեպքի և չափի հետ կապված հաշվարկներ և որոշել հատուցման դեպքի առկայության մասին: Դա կարող է անել մասնակիցների ռեսուրսը վարողը, քանի որ այն տիրապետելու է անհրաժեշտ տեղեկատվությանը:                                                                                                                                                          |              |
| ՀՀ կառավարություն | 162. | Նախագծի 52-րդ հոդվածի 4-րդ մասում, քանի որ յուրաքանչյուր մասնակցին հատուցում կարող է տրվել միայն մեկ անգամ, անհրաժեշտ է, որ հատուցման դեպքի առկայության դեպքում բացառվի ծրագրային վճարի ձևով կենսաթոշակի ստացումը (հակառակ դեպքում, ծրագրային վճար ստացողի գումարի նկատմամբ պարբերաբար պետք է հաշվարկել փոխահատուցվող գումարը, քանի որ փայերը մարվելու են մաս-մաս): Այսպիսով, եթե անձը ստանում է փոխահատուցում, ապա փայերը պետք է մարվեն և միանվագ կենսաթոշակ ստանալու պայմաններին չբավարարելու դեպքում այդ միջոցներով ձեռքբերվի անուիտետ:                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 163. | Նախագծի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<եթե հատուցման դեպքի առաջացումը դրա (դրանց) կողմից իրենց պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ ֆիդուցիար պարտականությունների խախտման հետևանք է և տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը չի ապացուցում, որ նշված խախտումը հետևանք է անհաղթահարելի ուժի>> բառերը փոխարինել <<եթե հատուցման դեպքն առաջացել է տվյալ կառավարչի գործողությունների կամ անգործության հետևանքով, բացառությամբ երբ կառավարիչն ապացուցում է, որ գործել է իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում>> բառերով, քանի որ կառավարիչը պետք է ոչ թե ապացուցի, որ խախտումը հետևանք է անհաղթահարելի ուժի, այլ ապացուցի, որ նա իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակներում գործել է բարեխղճորեն, մասնակիցների լավագույն շահերից ելնելով: | Ընդունվել է  |
| ՀՀ կառավարություն | 164. | Նախագծի 53-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<ակտիվների>> բառը փոխարինել <<ֆոնդի փայերի արժեքի>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 165. | Նախագծի 54-րդ հոդվածը հստակեցնել և անուիտետի ստորին շեմը սահմանել 75%:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 166. | Նախագծի 55-րդ հոդվածում հստակեց մասնակցի միջոցները ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու ընթացակարգը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 167. | Նախագծի 56-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<մասը>> բառից հետո լրացնել <<, որը սահմանվում է անուիտետի պայմանագրով>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 168. | Նախագծի 57-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Անուիտետի պայմանագրով ապահովագրական ընկերությունը պարտավորվում է մասնակցի համար սույն օրենքի 55-րդ հոդվածի համաձայն իրեն միանվագ փոխանցված դրամական միջոցների դիմաց մասնակցին վճարել անուիտետ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 169. | 57-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<դրամական միջոցների>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի ընդհանուր                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
|-------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | հաշվարկային արժեքի>> բառերով, իսկ նույն մասի երկրորդ նախադասությունը հանել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
| << կառավարություն | 170. | 58-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<մնացորդային>> բառից առաջ լրացնել <<պայմանագրով սահմանված>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 171. | 58-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերը շարադրել հետևյալ կերպ՝<br><<3. Ապահովագրական ընկերության կողմից 2 անգամ անընդմեջ անուիտետ չվճարելու դեպքում անուիտետ ստացող անձը կամ նրա ամուսինն իրավունք ունեն իրենց նախաձեռնությամբ լուծել պայմանագիրը:<br>4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսված հիմքով անուիտետի պայմանագիրը լուծելու դեպքում անուիտետի մնացորդային գումարը ենթակա է փոխանցման անձի կողմից նշված այլ ապահովագրական ընկերությանը: Սույն մասում նշված մնացորդային գումարի հաշվարկման և այլ ապահովագրական ընկերություն փոխանցման կարգը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտով:>>:                                     | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 172. | Նախագծի 59-րդ հոդվածի 2-րդ մասում <<կուտակված միջոցների>> բառերը փոխարինել <<առկա կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի մասնակի մարումների>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 173. | Նախագծի 60-րդ հոդվածում հստակեցնելի միանվագ վճարների ստացման դեպքերը և կարգը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 174. | Նախագծի 61-րդ հոդվածը ժառանգության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորում է՝ կախված մասնակցի՝ մահանալու ժամանակաշրջանի հետ (մինչև կենսաթոշակային տարիքը և դրանից հետո): Սակայն ժառանգման առանձնահատկությունները, ըստ էության, պայմանավորված են ժառանգման ենթակա ակտիվի տեսակով, որը մի դեպքում կենսաթոշակային ֆոնդի փայն է, մյուս դեպքում՝ անուիտետը: Ուստի առաջարկում ենք 61-րդ հոդվածը շարադրել այդ տրամաբանությամբ:                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 175. | 62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երրորդ պարբերությունում <<կուտակային կենսաթոշակային ակտիվներն>> բառերը փոխարինել <<ժառանգված կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը>> բառերով, իսկ չորրորդ պարբերությունում <<կուտակային ակտիվները>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը մարելու և ստացված դրամական միջոցները>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 176. | 62-րդ հոդվածի 5-րդ մասը առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ կերպ՝<br><<Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելուց հետո մասնակիցների ռեեստրը վարողը պարտավոր է կազմակերպել կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի փոխանցումը ժառանգի կենսաթոշակային հաշվին և(կամ) կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի մարումն ու մարման արդյունքում ստացված միջոցների միանվագ վճարումը՝ դիմումը ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Փայերի մարման ժամանակ փայի հետգնման (մարման) գնի հաշվարկման նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքի, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 29-րդ հոդվածի և 32-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջները:>> | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 177. | 63-րդ հոդվածի վերնագրում <<կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի փայերի>> բառերով, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |
|-------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | կերպ՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողի կողմից սույն օրենքի 62-րդ հոդվածում նախատեսված դիմումը մերժելու դեպքում ժառանգը պարտավոր է ներկայացնել նոր դիմում, որը կհամապատասխանի սույն օրենքի 62-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
| << կառավարություն | 178. | Նախագծի 65-րդ հոդվածը համապատասխանեց նել Նախագծի այլ փափոխությունների հետ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 179. | Նախագծի 66-րդ հոդվածում չի նախատեսվում կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո ապահովագրական ընկերությունից միանվագ վճարի ձևով կենսաթոշակի ստացում, ինչը կարծում ենք ճիշտ չէ: Կենսաթոշակային տարիքում կանոնավոր պարբերական եկամուտների ապահովմանն հարցը լուծվում է առաջին և երկրորդ հենասյունների շրջանակներում:                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 180. | Առաջարկում ենք 67-րդ հոդվածում նախատեսել մասնակցի՝ կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կենսաթոշակային ավանդի գումարը անուիտետի պայմանագիր կնքելու նպատակով ապահովագրական ընկերությանը փոխանցելու իրավունքը: Անհրաժեշտ է կատարել նաև 65-րդ և 66-րդ հոդվածներին վերաբերող առաջարկություններից բխող փոփոխություններ:                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 181. | Առաջարկում ենք 68-րդ հոդվածում նախատեսել կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակցի՝ կենսաթոշակային ֆոնդի փայերը փոխանակելու (կենսաթոշակային ֆոնդը փոխելու) իրավունքը (նման մեխանիզմ նախատեսված է պարտադիր բաղադրիչի համար), ինչն անհրաժեշտ է մասնակցի կողմից իր տարիքի հետ կապված ռիսկային տարբեր ռազմավարության իրականացումը, ինչպես նաև կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների միջև անհրաժեշտ մրցակցությունը ապահովելու համար: Անհրաժեշտ է կատարել նաև 65-67-րդ հոդվածներին վերաբերող առաջարկություններից բխող փոփոխություններ: | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 182. | Առաջարկում ենք 69-րդ հոդվածը վերախմբագրել, ելնելով 65-68 հոդվածների տրամաբանությունից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 183. | Նախագծի 70-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրման սկզբունքները>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 184. | Նախագծի 70-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվները կարող են ներդրվել բացառապես սույն օրենքի, սույն օրենքի հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի և ֆոնդի կանոնների պահանջներին համապատասխան:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 185. | Նախագծի 71-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների թույլատրելի ներդրումները>>, իսկ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ մասերում և 72-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերում <<<<Սահմանված կենսաթոշակային վճարներ>> սխեմայի կամավոր կուտակային>> բառերը փոխարինել <<Կամավոր>> բառով, իսկ <<կենսաթոշակային>> բառից հետո ավելացնել <<ֆոնդի>> բառը:                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: |
| << կառավարություն | 186. | Նախագծի 71-րդ հոդվածը առաջարկում ենք խմբագրել, վերացնելով տեխնիկական թերությունները, հնարավորություն տալ ֆոնդի հաշվին կարճաժամկետ փոխառությունների ստացումը և թույլատրել պարտադիր                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |
|-------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների ներդրումը ոչ միայն SՀԶԿ անդամ, այլ նաև Եվրամիության անդամ երկրների արժեթղթերում:                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| ՀՀ կառավարություն | 187. | 72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ կետերում <<թողարկվող (թողարկված)>> բառերը փոխարինել <<թողարկված>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 188. | 72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<տվյալ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի աուդիտն իրականացնող անձի կողմից թողարկված արժեթղթերում>> (տե՛ս 44-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի վերաբերյալ առաջարկության հիմնավորումը):                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 189. | 72-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում հանել <<ինչպես նաև դրանց հիմնադիրների (մասնակիցների)>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 190. | 72-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվներում ներառված արժեթղթերը>> բառերով, իսկ <<չեն կարող>> բառերից հետո լրացնել <<կարգավորվող շուկայից դուրս>> բառերը:                                                                                                                                         | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 191. | Նախագծի 72-րդ հոդվածի 5-րդ մասում <<ներդրումային գործունեությունը>> բառերը փոխարինել <<կենսաթոշակային ֆոնդի ներդրումները>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 192. | Առաջարկում ենք Նախագծի 73-րդ հոդվածում <<գրավել կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեությամբ>> բառերը փոխարինել <<առաջարկել կամավոր կենսաթոշակային սխեմաներ>> բառերով, իսկ <<՝ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ պայմանագրեր կնքելու միջոցով>> բառերը հանել:                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 193. | Նախագծի 74-րդ հոդվածը խմբագրել, հստակեցնելով կորպորատիվ սխեմաները և դրանց պայմանները:                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 194. | Առաջարկում ենք վերախմբագրել Նախագծի 75-րդ հոդվածը՝ հաշվի առնելով 74-րդ հոդվածի վերաբերյալ վերը նշված առաջարկությունը:                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 195. | Առաջարկում ենք 76-րդ հոդվածի 1-ին մասում առավել հստակեցնել այն անձանց շրջանակը, ովքեր կրելու են պատասխանատվություն և պատասխանատվության դեպքերը (տույժը գանձվում է ոչ միայն վճարի կատարումը ուշացնելու, այլև այն ընդհանրապես չկատարելու դեպքում):                                                                                                                           | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 196. | 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի չորրորդ պարբերությունում <<վերոնշյալ>> բառը փոխարինել <<Սույն մասով նախատեսված>> բառերով, իսկ <<դրանց վճարման ժամկետից անցած>> բառերը փոխարինել <<կետանցման>> բառով:                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 197. | Կարծում ենք, որ 77-րդ հոդվածի 1-ին մասից անհրաժեշտ է հանել <<բացառապես>> բառը, քանի որ գործելով ի շահ մասնակցի՝ հիշյալ սուբյեկտները՝ որպես տնտեսվարող սուբյեկտներ, հետապնդում են իրենց գույքային շահը: Բացի այդ, թվում է, որ <<փորձագետ>> բառը առավել նպատակահարմար է փոխարինել <<համապատասխան մասնագետ>> բառերով, քանի որ այստեղ պահանջվում է հենց մասնագետի ներգրավումը: | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 198. | Կարծում ենք, որ ճիշտ չէ սահմանել, որ սույն օրենքի խախտում է համարվում այլ օրենքների խախտումը և առավել ևս խախտումները սահմանել ոչ սպառիչ, բայց պատասխանատվության հոդվածում հղում տալ միայն ոչ սպառիչ թվարկված խախտումների վրա՝ չթվարկված խախտումները թողնելով անպատիժ: Այդ առումով, կարծում ենք, որ անհրաժեշտ է այս հոդվածը վերաշարադրել:                                   | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| ՀՀ կառավարություն | 199. | 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը <<պահառուի>> բառից հետո անհրաժեշտ է լրացնել <<հաշվի օպերատորի և (կամ)>> բառերով, որպեսզի պատասխանատու սուբյեկտները լիարժեք թվարկվեն:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 200. | 79-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրել՝ համապատասխանեցնելով պատժամիջոցների կիրառման գործող պրակտիկային:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 201. | Նախագծի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչը կամ պահառուն կամ մասնակիցների ռեեստրը վարողը կամ հաշվի օպերատորը>> բառերը փոխարինել <<անձը>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 202. | 80-րդ հոդվածի 3-րդ մասով անհրաժեշտ ենք համարում սահմանել, որ նախագգուշացում կարող է կիրառվել 77-րդ հոդվածով նախատեսված ցանկացած խախտում հայտնաբերվելու դեպքում, որին զուգահեռ կարող է կիրառվել նաև տուգանք (ինչպես դա սահմանված է ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող բոլոր օրենքներում): Բանն այն է, որ գրեթե բոլոր խախտումների դեպքում միայն տուգանքի կիրառումը չի կարող ծառայել պատասխանատվության կիրառման նպատակներին: Մասնավորապես խախտման հետևանքով ծեռքերված օգուտը հաճախ ավելի մեծ է լինում, քան տուգանքի կիրառման հետևանքով կրած կորուստը: Բացի այդ, որն առավել կարևոր է, տուգանքի կիրառման արդյունքում սուբյեկտի կողմից չեն վերացվում խախտման հետևանքները, հետևաբար հնարավոր տուժողները մնում են առանց փոխհատուցման: Այս առումով, անհրաժեշտ է, որպեսզի Կենտրոնական բանկն իրավասու լինի ցանկացած խախտման դեպքում տուգանքին զուգահեռ խախտում թույլ տված անձին նախագգուշացնի՝ հետևանքները վերացնելու հանձնարարականով: | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 203. | 80-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<և տոկոսադրույքները>> բառերը փոխարինել <<(այդ թվում՝ բաց թողնված օգուտը)>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 204. | 81-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<և>> բառը փոխարինել <<կամ>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 205. | 81-րդ հոդվածի 3-5-րդ մասերն անհրաժեշտ ենք համարում վերանայել՝ հետևյալ դիրքերից, նախ Կենտրոնական բանկի կողմից ցանկացած պատասխանատվության միջոց (բացառությամբ լիցենզիան կամ թույլտվությունը ուժը կորցրած ձանաչելուց և մասնագիտական որակավորումից զրկելուց) կարող է կիրառվել և կոնկրետ սուբյեկտի, և նրա ղեկավարի (տվյալ դեպքում՝ պատասխանատու աշխատակցի) նկատմամբ: Եվ երկրորդ, չի կարող պատասխանատվության միջոցը կիրառվել մի սուբյեկտի նկատմամբ, սակայն տուգանքի գումարը գանձվել այլ անձից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 206. | 81-րդ հոդվածի 7-րդ մասն անհրաժեշտ է շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Սույն հոդվածի համաձայն՝ գանձված տուգանքի գումարը փոխանցվում է պետական բյուջե:>>, քանի որ համաձայն <<Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին>> ՀՀ օրենքի՝ բոլոր տուգանքի գումարներն էլ ենթակա են փոխանցման պետական բյուջե:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 207. | Անհրաժեշտ ենք համարում վերաշարադրել 82-րդ հոդվածը՝ լիարժեք և առավել ճշգրիտ ներկայացնելու համար այն բոլոր խախտումները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ անձին որակավորման վկայականից զրկելու համար: Մասնավորապես, առաջարկում ենք 82-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ, 4-րդ և 8-րդ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   |      | <p>կետերը շարադրել հետևյալ կերպ՝</p> <p>1) դիտավորությամբ խախտել է օրենքները կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները,</p> <p>2) պաշտոնավարման ընթացքում վարել է չհիմնավորված և մասնակիցների շահերը վտանգող գործունեություն,</p> <p>4) կատարել է այնպիսի գործողություններ կամ ցուցաբերել է այնպիսի անգործություն, որոնց հետևանքով մասնակիցը կրել է կամ կարող էր կրել զգալի ֆինանսական կամ այլ վնաս,</p> <p>8) չի կատարել կամ ոչ պատշաճ է կատարել Կենտրոնական բանկի կողմից տրված հանձնարարականը,&gt;&gt;:</p>                                                                                               |              |
| ՀՀ կառավարություն | 208. | Նախագծի 83-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ կերպ՝ <<Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելը և պահառուին կենսաթոշակային ֆոնդի պահառության գործունեությունն արգելելը>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 209. | Նախագծի 83-րդ հոդվածի 1-ին մասն անհրաժեշտ է հստակեցնել, քանի որ ներկա խմբագրությամբ ստացվում է, թե պահառուն կարող է զրկվել թույլտվությունից, մինչդեռ, պահառուն, ունենալով բանկային գործունեության ունիվերսալ լիցենզիա, կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառությամբ զբաղվելու որևէ լրացուցիչ լիցենզիա ստանալու կարիք չունի:                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 210. | 83-րդ հոդվածի 3-րդ մասում որպես կառավարչի թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերը և կարգը սահմանող օրենք պետք է հիշատակվի նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքը, այլապես այդ երկու օրենքների միջև հակասություն կառաջանա: <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքը, կարգավորելով բոլոր ներդրումային ֆոնդերի գործունեությունը, սահմանում է նաև կառավարչին տրված կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերը և կարգը, ընդ որում, հղում է տրվում, որ այս օրենքով կարող են սահմանվել լրացուցիչ հիմքեր, բայց ոչ երբեք բացառապես սույն օրենքով կարգավորվի: | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 211. | Անհրաժեշտ ենք համարում 84-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերաշարադրել, քանի որ արգելվելով բանկին իրականացնել կենսաթոշակային ֆոնդերի պահառություն՝ որոշման մեջ պետք է հստակ ամրագրվի, թե որքան ժամկետով է դա արգելվում: Բացի այդ, կենսաթոշակային ֆոնդերի բնականոն գործունեության ապահովումը պահանջում է, որպեսզի նման իրավիճակներում պահառուին պարտադրվի շարունակել պահառության իրականացումը մինչև նոր պահառուի նշանակումը:                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 212. | 85-րդ հոդվածի 1-ին մասն անհրաժեշտ ենք համարում լրացնել հետևյալ բառերով՝ <<կամ հարցումը (բողոքը) ուղղում է իրավասու մարմնին>>, քանի որ ոչ բոլոր հարցերով է հարկային մարմինն իրավասու որոշումներ կայացնել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 213. | 85-րդ հոդվածի 2-րդ մասն անհրաժեշտ է շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Մասնակիցը կամ շահառուն կարող է պահանջ ներկայացնել ֆինանսական համակարգի հաշտարարին՝ անկախ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարցումը կամ բողոքը հարկային մարմնին ներկայացնելու հանգամանքից՝ <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով>>, քանի որ ներկա ձևակերպումը չի                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է: |

|                                                                                                                                            |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                            |      | համընկնում <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում տրված ձևակերպմանը, համաձայն որի՝ անձը կարող է պահանջ ներկայացնել Հաշտարարին համապատասխան ֆինանսական կազմակերպության վերջնական պատասխանն ստանալուց անմիջապես հետո կամ այդ պատասխանի համար սահմանված 10-օրյա ժամկետից հետո:                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                               |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 214. | Կարծում ենք, որ 85-րդ հոդվածի 3-րդ մասն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ այդ հարցերն արդեն իսկ ընդհանուր ձևով կարգավորված են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով:                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                  |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 215. | Գտնում ենք, որ 85-րդ հոդվածի 4-րդ մասն անհրաժեշտ է խմբագրել՝ համապատասխանեցնելով <<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքին: Մասնավորապես, համաձայն հիշյալ օրենքի՝ կազմակերպությունը պետք է բողոք պահանջը քննի 10 օրվա ընթացքում:                                                                                                                                                     | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                  |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 216. | Նախագծի 86-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<պետք է>> բառերից հետո լրացնել <<սույն օրենքով նախատեսված կարգով>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                  |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 217. | Նախագծի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասում <<Սույն օրենքի իմաստով>> բառերը փոխարինել <<Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի>> բառերով, իսկ <<և սույն օրենքի 22-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված>> բառերը հանել, քանի որ կամավոր ֆոնդերի համար պահառուի գործառույթներն իրականացնելու են բանկերը, իսկ ֆոնդի զուտ ակտիվների արժեքի հաշվարկը չի հանդիսանալու մասնակիցների ռեեստրը վարողի համար պարտադիր գործառույթ: | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                  |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 218. | Նախագծի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ նախադասությունը խմբագրել, քանի որ կառավարչի բանկային հաշվի օգտագործումը չի կարող սահմանափակվել, այլ կարող է սահմանափակվել կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների օգտագործումը:                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                  |
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 219. | Նախագծի 5-րդ և 6-րդ հոդվածների 1-ին մասերում <<ա) վարձու աշխատող>> հասկացությունը փոխարինել <<ա) ՀՀ այն քաղաքացիները, որոնք 2011 թվականի դրությամբ կենսաթոշակի չեն անցնում <<Պետական կենսաթոշակների մասին>> օրենքի 3-րդ գլխի դրույթներով:>>:                                                                                                                                                   | Ընդունվել է, կատարվել են համապատասխան լրացումներ:                                                                                                                                                             |
| ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն                                                                                          | 220. | Վերաձևակերպել <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի գլուխ 2-ի հոդված 6-ի 3-րդ կետի վերջին պարբերությունը հետևյալ կերպ. <<Գործատուի փոփոխման դեպքում նոր գործատուն պարտավոր է 10-օրյա ժամկետում դիմել հարկային մարմին, որպեսզի իրեն տեղեկություն տան պարտադիր կուտակային բաղադրիչին տվյալ անձի կամավոր կերպով միացած լինելու վերաբերյալ>>:                | Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված է, որ գործատուները պարտավոր են ճշտել հարկային մարմնից և ՀՀ կառավարությունը դրա համար կարգ պետք է սահմանի: Ուստի այդ հարցը ամբողջությամբ ծածկված է օրենքի նախագծով: |
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան,                                                          | 221. | Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի վերջին պարբերությունում <<բ>> և <<գ>> ենթակետերում>> բառերը փոխարինել <<բ>>, <<գ>> և 2-րդ ենթակետերում>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է, կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                 |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                                                                                  |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 222. | Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամենուրեք <<10%>> բառը փոխարինել <<7,5 %->>-ով, իսկ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում <<մնացած 5%>> բառերը փոխարինել <<մնացած 2,5 %->> բառերով, իսկ <<25000 դրամ>> բառերը փոխարինել <<12500 դրամ>> բառով :                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Չի ընդունվել, քանի որ ըստ միջազգային նորմերի անձի կենսաթոշակը պետք է կազմի նրա նախկին աշխատավարձի 40 տոկոսը, իսկ ըստ ակտուարական հաշվարկների կենսաթոշակի անցնելիս փոխհատուցման գործակիցը 40 և ավելի տոկոս հասցնելու համար անհրաժեշտ է առնվազն անձի եկամտի 10%-ի չափով կուտակում:                                                                            |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br><<Ժառանգություն>><br>խմբակցություն                                                                                                         | 223. | Փոխել հոդված 7-ի 1 կետով պարտադիր կուտակային վճարի համար ամսական կտրվածքով բազային եկամտի մինչև 500000 դրամ և 500000 դրամից ավելի տարբերակումը: Ամսական կտրվածքով բազային եկամտի մինչև 500000 դրամը 2 տերբերակում էլ կատարել և տարբեր դրույքաչափերով իրականացնել պետության և մասնակցի կողմից վճարվող պարտադիր կենսաթոշակային վճարները՝ պահպանելով նվազագույն ամսական աշխատավարձից մինչև որոշակի բազային եկամտի ստացման դեպքում մասնակցի կողմից 3, իսկ պետության կողմից 7 տոկոս դրույքաչափը, մյուս տարբերակման դեպքում համապատասխանաբար 4 և 6 տոկոս դրույքաչափերը: | Չի ընդունվել, քանի որ պարտադիր կուտակային համակարգի տրամաբանությունից ելնելով միասնական դրույքաչափ է սահմանված բոլորի համար (10%): Պետությունը ելնելով իր սոցիալական քաղաքականությունից համաֆինանսավորում է վերոհիշյալ դրույքաչափը 5%-ի չափով, իսկ բարձր եկամուտ ունեցողների համար (500.000 դրամ)՝ ավելի քիչ: Դրույքաչափի մնացած մասը ֆինանսավորում է անձը: |



|                                                                                                                                                                                                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br><<Ժառանգություն>><br>խմբակցություն                                                                                                                                               | 224. | Պետության կողմից մասնակիցների կենսաթոշակային հաշիվներին կուտակային վճարի փոխանցումը կատարի գործատուն՝ պահում կատարելով եկամտային հարկի գումարից՝ նրանց կողմից պարտադիր վճարման ենթակա կուտակային վճարին հավասար:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Չի ընդունվել, քանի որ գործատուն հանդիսանում է ընդամենը վճարների գանձման համար գործակալ և գործատուին ներքաշելով բարդ հաշվարկների մեջ կստեղծվի լրացուցիչ վարչարարություն և շփոթմունք:                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                       | 225. | Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ավելացնել 5-րդ ենթակետ հետևյալ խմբագրությամբ.<br><< 5) Պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակիցն իր ցանկությամբ կարող է իր պարտադիր կենսաթոշակային հաշվին կատարել 7,5 % դրույթաչափից ավելի վճարում:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Չի ընդունվել, քանի որ անձի համար ստեղծված է հնարավորություն բացի պարտադիր կուտակային համակարգի կուտակվող միջոցներից կուտակել նաև կամավոր համակարգում, այսինքն ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորների առաջարկության իմաստը արդեն իսկ իրագործված է կամավոր կուտակային համակարգի գաղափարում:                                                                                                                                                                                                          |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան<br>Գոհարիկ Ենոքյան<br>Լյովա Խաչատրյան | 226. | Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում ավելացնել 6-րդ ենթակետ հետևյալ խմբագրությամբ.<br><<6) Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի արձակուրդում գտնվող և պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից հանդիսացող ծնողներից մեկի կամ միակ ծնողի կամ որդեգրողի կամ խնամակալի, մինչև երեխայի երկու տարեկանը լրանալը, պարտադիր կուտակային բաղադրիչի հաշվին պետական բյուջեից վճարվում է նրա բազային եկամտի 2.5% վճար, բայց ոչ ավելին, քան 12500 դրամը:>>:                                            | Չի ընդունվել, քանի որ որևէ սոցիալական խմբի առանձնացումը պարտադիր կուտակային համակարգում առաջ կբերի անարդարություն (պարզ չէ ինչու չպետք է սահմանել նման արտոնություններ ազատամարտիկների, սահմանամերձ գոտիների բնակիչների և այլ խմբերի համար) և կխաթարի պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային համակարգի գաղափարը: Նախագծերի փաթեթով հնարավորություն է տրված սոցիալական որոշակի խմբերին աջակցության հարցը լուծելու պետական կենսաթոշակների և կամավոր կուտակային կենսաթոշակային համակարգերի միջոցով: |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                       | 227. | Նախագծի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հստակեցնել <<Ճշտել արդյոք>> բառակապակցության իմաստը, նշել թե գործատուն ում հետ պետք է ճշտի և արդյոք ճշտելը գործատուների գործառույթների մեջ է մտնում:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է, հստակեցվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                       | 228. | Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի <<ե>> կետում (ինչպես նաև Նախագծի այլ հոդվածներում և մասերում) <<հարկ վճարողի հաշվառման համարը>> հասկացության հետ միաժամանակ կիրառվում է նաև դրա հապավումը (<<ՀՎՀՀ>>-ն), ինչը հակասում է <<Իրավական ակտերի մասին>> ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 11-րդ մասի երկրորդ պարբերությանը, համաձայն որի. <<Արգելվում է նորմատիվ իրավական ակտում կատարել բառերի կամ տերմինների անհարկի կրճատումներ, ինչպես նաև բառերի կամ տերմինների հապավումներ:>>: Այս կապակցությամբ առաջարկում ենք Նախագծի ամբողջ տեքստից հանել <<ՀՎՀՀ>> հապավումը: | Ընդունվել է, նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,                                                                                                         | 229. | Նախագծի 9-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ նախադասության՝ <<Մասնակիցների ռեեստրը վարողի հաշվին ավել փոխանցված կուտակային վճարները չեն վերադարձվում մասնակիցներին, այլ հաշվի են առնվում հետագա կուտակային վճարները հաշվարկելիս և վճարելիս>> բառակապակցությունն անհասկանալի է և մեխանիկորեն                                                                                                                                                                                                                                                                 | Չի ընդունվել, քանի որ Նախագծի խմբագրությամբ հստակ սահմանվում է, որ մասնակցի կողմից վճարվող միջոցները չեն վերադարձվում նրան այլ հաշվարկվում են նրա հետագա վճարների համար: Այսինքն հաջորդ                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                 |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                                                                                  |      | դժվար իրականանալի: Առաջարկում ենք նշված բառակապակցությունը խմբագրել հետևյալ կերպ.<br><< Մասնակիցների ռեսուրսը վարողի հաշվին ավել փոխանցված կուտակային վճարները չեն գանձվում վերադարձվում մասնակիցներից, այլ վճարվում են գործատուի միջոցների հաշվից, որոնք հաշվի են առնվում հետագա կուտակային վճարները հաշվարկելիս և վճարելիս>>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | վճարումը անձը կկատարի քիչ այն չափով, որքանով ունի գերավճար: |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 230. | Նախագծի 13-րդ հոդվածում՝<br>ա) 2-րդ մասը վերախմբագրել հետևյալ կերպ.<br><<2. Պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվների նկատմամբ մասնակցի տնօրինման իրավունքը սահմանափակվում է մասնակցի՝<br>1) մինչև կենսաթոշակային տարիքը լրանալը,<br>2) մահվանից հետո,<br>3) անձին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության երրորդ աստիճանի սահմանափակում ունեցող հաշմանդամ ճանաչվելուց հետո,<br>4) առողջապահության բնագավառում Հայաստանի հանրապետության կառավարության լիազոր մարմնի կողմից տրված եզրակացության հիման վրա մասնակցի ծայրահեղ ծանր վիճակում գտնվելու և կենսական կարևոր օրգանների անբուժելի ախտահարումներով հիվանդ լինելուց հետո,<br>5) մշտական բնակության նպատակով արտասահման մեկնելուց և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունից հրաժարվելուց հետո:>>:<br>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: ներկայացված խմբագրությամբ ստացվում է, որ մինչև մասնակցի մահը, այսինքն՝ երբեք, մասնակիցն իրավունք չունի տնօրինել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները՝ նույնիսկ եթե լրացել է նրա կենսաթոշակային տարիքը),<br>բ) 3-րդ մասի սկզբում անհրաժեշտ է ավելացնել <<Մինչև մասնակցի կենսաթոշակային տարիքը լրանալը>> բառերը, հակառակ դեպքում՝ նույնպես աբսուրդային իրավիճակ կարող է ստեղծվել՝ կապված այս մասի 4-րդ կետի հետ: Մասնավորապես, կստացվի, որ.<br><<...կենսաթոշակային ակտիվների նկատմամբ մասնակցի սեփականության իրավունքը չի կարող օգտագործվել այնպիսի եղանակով, որը կարող է հանգեցնել ... ակտիվների նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարմանը>>, այսինքն՝ կարող է լինել դեպք, երբ մասնակիցն անցել է կենսաթոշակի, սակայն չի կարող ամբողջությամբ ծախսել կամ նվիրաբերել իր սեփականությունը հանդիսացող ակտիվները, ինչը, բնականաբար, ընդունելի չի կարող լինել: | Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:                           |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 231. | Նախագծի 17-րդ հոդվածի 2-րդ կետի <<յուրաքանչյուր ֆիսկալ տարում>> բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել <<ֆինանսական յուրաքանչյուր տարում>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է:                                                |
| ՀՀ Ազգային ժողովի                                                                                                                                               | 232. | Նախագծի 29-րդ հոդվածում՝                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ընդունվել է:                                                |

|                                                                                                                                                                 |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                      |      | ա) 4-րդ մասի <<հրապարակել>> բառից հետո առաջարկում ենք հստակեցնել թե որ մամուլի մասին է խոսքը (ինչ տպաքանակով և այլն),<br>բ) 5-րդ մասի <<թյուր ենթադրության>> բառերն առաջարկում ենք փոխարինել <<տարընթերցման կամ մեկնաբանության>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 233. | Նախագծի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի լուծարման կամ ինքնալուծարման դեպքերը քննարկել՝ այդ դեպքերում ավելի կտրուկ գործիքներ ունենալու տեսանկյունից, քանի որ լուծարումն ու ինքնալուծարումը ժամանակ են պահանջում, ինչը հնարավոր է որ ավելի կվատթափացնի ֆոնդի վիճակը:                                                                                                                                                                                                                                  | Հարցը քննարկվել է և կառավարչի լուծարման հարցերը իրենց արտացոլումն են գտել ինչպես <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում, այնպես էլ <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:                                                                                                                                                                 |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 234. | Նախագծի 40-րդ հոդվածի 6-րդ մասում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինել <<10 օրվա>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 235. | Նախագծի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի <<1 %>>-ը դարձնել <<10 %>>:<br>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Անհրաժեշտ ենք համարում բարձրացնել կառավարիչների պատասխանատվության չափերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Չի ընդունվել, քանի որ ակտիվի կառավարիչի նկատմամբ ԿԲ նորմատիվ ակտերով պետք է սահմանվեն աղեկավարության լրացուցիչ նորմատիվներ՝ ելնելով ակտիվի կառավարիչի կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների քանակի աճից:                                                                                                                                                                    |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 236. | Նախագծի 42-րդ հոդվածի 4-րդ մասի վերաբերյալ տալ հիմնավորումներ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Չափանիշը սահմանված է այն պատճառով, որ ակտիվների նույն կառավարիչը միանման ֆոնդեր չսահմանի և մասնակցին չզգի շփոթմունքի մեջ:                                                                                                                                                                                                                                               |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 237. | ՆԱԽԱԳԾԻ 43-ՐԴ ՀՈԴՎԱԾԻ՝ ԿՈՒՏԱԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ<br>1. Քննարկել պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային ակտիվները Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում ներդրումը որոշակի չափաբաժիններով, մասնավորապես՝ ներդրումների 50 %-ը ՀՀ-ում, և 50%-ը արտասահմանում կազմակերպելու մասին հարցը:<br>2. Քննարկել յուրաքանչյուր տարի ՀՀ կառավարության կողմից կենսաթոշակային ակտիվների միջոցները ենթակառուցվածքներին ուղղելու վերաբերյալ ծրագիր մշակելու և այն ՀՀ Ազգային ժողովի հաստատմանը ներկայացնելու մասին հարցը: | Չափաքանակների սահմանման մոտեցումը ընդունելի է և կսահմանվի նախագծի 44-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Ինչ վերաբերվում է ներդրումների կոնկրետ ուղղությունների սահմանմանը (ենթակառուցվածքներ, Համահայկական բանկ) ապա ուղղորդելով կոնկրետ ուղղության ՀՀ կառավարությունը կամ ՀՀ Ազգային ժողովը կխարնվի շուկայական հարաբերություններին, ռիսկի տակ կդնի կենսաթոշակային ակտիվների |

|                                                                                                                                            |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                            |      | 3. Քննարկել ակտիվների ներդրումը Համահայկական բանկում նախատեսելու մասին հարցը:                                                                                                                                                                                                                                              | Եկամտաբերությունը և ապագա կենսաթոշակները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 238. | Նախագծի 47-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նախատեսված՝ կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարման համար տարեկան վճարի չափի՝ շուկայական ակտիվների 1,5%-ը չգերազանցելու մասին դրույթը, քննարկել այն տեսանկյունից, որ կենսաթոշակային ֆոնդի տարեկան վճարների գումարները ծախսվեն ֆոնդի ստեղծած եկամուտների և կառավարիչի ունեցած շահույթների հաշվից: | Ընդունվել է մասնակի: Հոդվածը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 239. | Նախագծի 48-րդ հոդվածի կապակցությամբ տալ պարզաբանում՝ հստակեցնելով նախատեսված քաղաքականությունը և ֆինանսական սխեման:                                                                                                                                                                                                        | Քանի որ ռեեստր վարողի գործառույթը նախատեսվում է, որ կիրականացնի Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան, իսկ նա ունի մենաշնորհային դիրք, նախատեսված է, որ ՀՀ կառավարությունը կկնքի պայմանագիր ՀԿԴ-ի հետ, որով կսահմանվեն նաև ռեեստրի վարման վճարները: Նախնական շրջանում քննարկվել և հաշվարկվել է, որ այդ վճարները կկազմեն ակտիվների մոտ 0.5-0.6 տոկոսը՝ ունենալով հետագայում նվազման միտում: Այդ վճարը ներառվում է մասնակցի կողմից ակտիվի կառավարիչին վճարվելիք կառավարման վճարի մեջ: Դեպոզիտարիային կատարվող վճարները վճարելու է ակտիվների կառավարիչը՝ ելնելով իր կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների ծավալից: |
| ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն                                                                                          | 240. | Ավելացնել նոր հոդված, որի կարգավորման առարկան պարտադիր կուտակային վճարների վճարումն է անձի՝ մեկից ավելի գործատուի մոտ աշխատելու պարագայում:                                                                                                                                                                                | Ընդունվել է, ավելացվել է համապատասխան դրույթ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| ՀՀ Ազգային ժողովի                                                                                                                          | 241. | 49-րդ հոդվածի համաձայն՝ Երաշխավորել ոչ միայն մասնակցի, այլև                                                                                                                                                                                                                                                                | Չի ընդունվել, քանի որ կստացվի մի վիճակ, երբ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                            |      |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <<Ժառանգություն>><br>խմբակցություն                                                                                                         |      | պետության կողմից կատարվող պարտադիր կուտակային վճարները:                                                                                                                                                                                 | պետությունը կերաշխավորի իր տրամադրված գումարները, ընդ որում կերաշխավորի այլ անձի համար:                                                                                                                                                                                  |
| << Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 242. | Նախագծի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասում <<և նվազեցված այդ վճարների կառավարման համար կատարված ծախսերով,>> բառերը հանել:                                                                                                                        | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                                             |
| << Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 243. | Նախագծի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասում տալ պետական բյուջեի կողմից պարտադիր վճարված գումարների երաշխավորման հստակ մեխանիզմները:<br><<20 տոկոսով>> և <<80 տոկոսով>> բառերը փոխարինել համապատասխանաբար <<50 տոկոսով>> և <<50 տոկոսով>> բառերով: | Չի ընդունվել, քանի որ երաշխիքային ֆոնդի 20-ի փոխարեն 50 տոկոս վերադարձելիություն ապահովելու համար անհրաժեշտ կլինի ավելացնել երաշխիքային ֆոնդին կատարվող վճարների չափը մոտ 2.5 անգամ, ինչը կնվազեցնի մասնակիցների հաշվին հաշվեգրվող ակտիվների ծավալը և ապագա կենսաթոշակը: |
| << Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 244. | Նախագծի 51-րդ հոդված 4-րդ մասի վերաբերյալ տալ պարզաբանումներ:                                                                                                                                                                           | Տվյալ մասում Երաշխիքային ֆոնդի համար սահմանվում է տարեկան վարչական ծախսերի՝ աշխատավարձի, անհարժեշտ գույքի ձեռքբերման համար կատարվող և այլ ծախսեր:                                                                                                                        |
| << Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 245. | Նախագծի 51-րդ հոդվածի 5-րդ մասում հանել <<անվճարունակ>> բառը և նախատեսել այդ դեպքերում վճարումները՝ 41-րդ հոդվածում առաջարկված սեփական ակտիվների 10 %-ից կատարելու մասին հարցը:                                                         | Չի ընդունվել: Տես 235-րդ առաջարկության հիմնավորումը:                                                                                                                                                                                                                     |
| << Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան,                                                          | 246. | Նախագծի 51-րդ հոդվածի 6-րդ մասի վերաբերյալ տալ պարզաբանում:                                                                                                                                                                             | Ակտիվների կառավարիչները տվյալ երաշխիքային ֆոնդը ստեղծելու համար միանվագ վճարում են 15 մլն. դրամ, որպեսզի համալրեն երաշխիքային դրամագլուխը, ինչը ընդունված է ֆինանսական կազմակերպությունների                                                                              |

|                                                                                                                                                                 |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան                                                                                                  |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | միջազգային պրակտիկայում:                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 247. | Նախագծի 51-րդ հոդվածի 7-րդ մասում <<համապատասխան պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների հաշվին>> բառերը փոխարինել <<համապատասխան պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների շահույթների հաշվին>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Քանի որ ապահովագրված են կենսաթոշակային ակտիվները, այլ ոչ թե կառավարիչները, վճարումները պետք է կատարվեն այդ ակտիվների հաշվին: Ընդ որում հարկ է նշել, որ ակտիվների կառավարիչների վճարների մեջ ներառված չեն երաշխիքային վճարները: Եթե երաշխիքային վճարները ներառվեն այնտեղ ապա ակտիվների կառավարիչներին վճարի չափը պետք է բարձրացվի: |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br><<Ժառանգություն>><br>խմբակցություն                                                                                                         | 248. | <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի հոդված 51-ի 9-րդ կետի առաջին նախադասությունը վերածնակերպել հետևյալ կերպ. <<Եթե հաշվետու եռամսյակի վերջին օրը երաշխիքային ֆոնդի միջոցները, բացառությամբ վարկերի, փոխառությունների, երաշխիքների, դրամաշնորհների, նվիրատվությունների և նվիրաբերությունների, գերազանցում են տվյալ եռամսյակի վերջին օրվա դրությամբ երաշխիքային վճարումներ կատարող բոլոր պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվների 2.5 տոկոսը, ապա այս դեպքում յուրաքանչյուր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ ստեղծում է եկամուտների տատանումների պահուստ և այդ երաշխիքային վճարները կատարում է այդ պահուստին>>: | Լրացուցիչ մասհանումներ որևէ այլ, այդ թվում նաև կառավարիչի կողմից ստեղծված ֆոնդին կհանգեցնի մասնակիցների (ապագա կենսաթոշակառուների) եկամտի նվազեցմանը, ինչը համարում ենք անընդունելի:                                                                                                                                              |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 249. | Նախագծի 51-րդ հոդվածի 10-րդ մասում <<եռապատիկի չափով>> բառերը փոխարինել <<0,15 %-ի չափով>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Չի ընդունվել: 0.15 %-ը փոքր թիվ է, որպես տույժ այդ վճարները չկատարելու համար, իսկ նախագծով ներկայացված մոտեցումը կառավարիչների համար զգալի կդարձնի պատիժը:                                                                                                                                                                        |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 250. | Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասում անընդունելի ենք համարում մասնակցի գումարները կորցնելու դեպքում 50-րդ հոդվածով նախատեսված տարբերության գումարը նորից մասնակցից վերցնելու մասին նախատեսված մեխանիզմը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ընդունվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ՀՀ Ազգային ժողովի<br>պատգանավորներ՝<br>Հակոբ Հակոբյան<br>/024 ընտրատարածք/<br>Գագիկ Մելիքյան,<br>Սուքիաս Ավետիսյան,<br>Էդուարդ Շարմազանով,<br>Գագիկ Բաղդասարյան | 251. | Նախագծի 52-րդ հոդվածի 5-րդ մասը հանել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Մասը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                               |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի<br/>պատգանավորներ՝<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>/024 ընտրատարածք/<br/>Գագիկ Մելիքյան,<br/>Սուքիաս Ավետիսյան,<br/>Էդուարդ Շարմազանով,<br/>Գագիկ Բաղդասարյան</p> | <p>252.</p> | <p>Նախագծի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասում հստակեցման կարիք ունի &lt;&lt;կենսաթոշակային տարիք&gt;&gt; հասկացությունը: Նպատակահարմար ենք համարում այն փոխարինել &lt;&lt;օրենսդրությամբ սահմանված կենսաթոշակային տարիք&gt;&gt; հասկացությամբ:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Հարկ է հստակեցնել այն դեպքը, երբ տարիքային կենսաթոշակի չափն այդ պահի դրությամբ գերազանցում է համապատասխանաբար՝ արտոնյալ պայմաններով, մասնակի, քաղաքացիական ավիացիայի աշխատողների երկարամյա ծառայության կենսաթոշակի չափը:</p> <p>Առաջարկվող հստակեցումը կարելի է կատարել նաև նախագծի 2-րդ հոդվածում հիմնական հասկացությունների՝ &lt;&lt;տարիքային կենսաթոշակ&gt;&gt; հասկացության մեջ:</p> | <p>Կենսաթոշակային տարիք հասկացությունը<br/>սահմանված է օրենքի նախագծի 2-րդ<br/>հոդվածով և կարգավորում է առաջարկության<br/>հիմնավորման մեջ նշված բոլոր խմբերի հետ<br/>հարաբերությունները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի<br/>&lt;&lt;Ժառանգություն&gt;&gt;<br/>խմբակցություն</p>                                                                                                  | <p>253.</p> | <p>&lt;&lt;Կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 61-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությունը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ՝ &lt;&lt;Եթե այդ կուտակային ակտիվների չափը մեծ է հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկից, ապա հիմնական կենսաթոշակի քսանհինգապատիկի չափով գումարը վճարվում է միանվագ, իսկ գերազանցող գումարը ժառանգորդի ցանկությամբ փոխանցվում է նրա կենսաթոշակային հաշվին, կամ միանվագ վճարվում է նրան, սակայն հարկվում է որոշակի դրույքաչափով&gt;&gt;:</p>                                                                                                                | <p>Չի ընդունվել, քանի որ նախագծի ներկայիս խմբագրությունը հստակ սահմանում է, որ հիմնական կենսաթոշակի 25-ապատիկի չափը ՀՀ քաղաքացիներին տրվում է միանվագ վճարի տեսքով, իսկ դրան գերազանցող մասը ուղղվում է նրա կուտակային կենսաթոշակին, ինչը բխում է կուտակային կենսաթոշակի համակարգի տրամաբանությունից՝ կենսաթոշակային միջոցները օգտագործվեն կենսաթոշակ տրամադրելու համար: Ինչ վերաբերվում է հարկմանը, ապա այդ հարցերը կարգավորվում են &lt;&lt;Եկամտային հարկի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծով:</p> |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի<br/>&lt;&lt;Ժառանգություն&gt;&gt;<br/>խմբակցություն</p>                                                                                                  | <p>254.</p> | <p>&lt;&lt;Կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 61-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երրորդ պարբերությունը վերաձևակերպել հետևյալ կերպ. &lt;&lt;Ժառանգորդի պարտադիր կուտակային բաղադրիչի մասնակից չլինելու դեպքում մասնակիցների ռեեստր վարողը ժառանգորդի ցանկությամբ բացում է կենսաթոշակային հաշիվ և ժառանգված ակտիվները փոխանցում է այդ հաշվին կամ միանվագ վճարում է նրան, սակայն այդ միջոցները հարկվում են որոշակի դրույքաչափով&gt;&gt;:</p>                                                                                                                                                                         | <p>Չի ընդունվել: Տես նախորդ կետը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի<br/>պատգանավորներ՝<br/>Հակոբ Հակոբյան<br/>/024 ընտրատարածք/<br/>Գագիկ Մելիքյան,<br/>Սուքիաս Ավետիսյան,<br/>Էդուարդ Շարմազանով,<br/>Գագիկ Բաղդասարյան</p> | <p>255.</p> | <p>Նախագծի 56-րդ հոդվածի 3-րդ մասում &lt;&lt;չվճարված գումարի որոշակի մասը&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;չվճարված գումարը&gt;&gt; բառերով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Խմբագրվել է, &lt;&lt;որոշակի&gt;&gt; բառը<br/>փոխարինվել է &lt;&lt;պայմանագրով<br/>սահմանված&gt;&gt; բառակապակցությամբ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի<br/>&lt;&lt;Ժառանգություն&gt;&gt;<br/>խմբակցություն</p>                                                                                                  | <p>256.</p> | <p>Վերաձևակերպել &lt;&lt;Կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի հոդված 56-ի 3-րդ կետը հետևյալ կերպ՝ &lt;&lt;Ամուսինների անուխտեղը վճարվում է ցմահ՝ այն անձին, ինչպես որի այն նշանակվել է: Անձի մահից հետո անուխտեղը շարունակվում է վճարվել վերջինիս ողջ մնացած ամուսնուն ցմահ՝ անուխտեղի պայմանագրում նախատեսված գումարի չափով: Եթե ամուսիններից երկուսն էլ մահանում են երաշխիքային</p>                                                                                                                                                                                                                    | <p>Չի ընդունվել, քանի որ ըստ բնույթի երաշխիքը գործում է ամուսինների համար և ապահովագրական ընկերությունը ռիսկ է կրում, որ ապահովադիրների երկար ապրելու դեպքում նա կվճարի որպես կենսաթոշակ շատ ավելի մեծ գումարներ քան իրեն վճարել է ապահովադիրը (ամուսիններից մեկը): Այդ իսկ տեսանկյունից</p>                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                   |      | <p>Ժամանակահատվածում նրանց ժառանգները ստանում են չվճարված գումարը&gt;&gt;:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>ապահովագրական ընկերության կողմից լրացուցիչ վճարվելիք գումարները պետք է փոխհատուցվեն երաշխավորված ժամկետից շուտ մահացած ամուսինների գումարից, ինչը և ամբողջ ապահովագրական գործունեության գաղափարն է:</p>                                                                               |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան</p> | 257. | <p>Նախագծի 64-րդ հոդվածի՝ Կամավոր կուտակային կենսաթոշակային գործունեություն իրականացնելու կապակցությամբ</p> <p>1. Քննարկել ազգային մարմնի (կոմիտեի) կողմից կենսաթոշակային հիմնադրամների կառավարման մեխանիզմներ ստեղծելու մասին հարցը, որոնց իրավունքների և պարտականությունների շրջանակները պետք է սահմանվեն կամավոր կուտակային բաղադրիչի մասնակից սուբյեկտների միջև փոխադարձ պայմանավորվածություններով:</p> | <p>Օրենքի նախագծի հետագա հոդվածներով</p> <p>կարգավորված են մասնակցի և կառավարիչի</p> <p>հարաբերությունները կարգավորող</p> <p>դրույթները, ինչպես նաև ֆոնդի կառավարման</p> <p>մեխանիզմները:</p>                                                                                            |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան</p> | 258. | <p>Նախագծի 64-րդ հոդվածում անհրաժեշտ է հստակեցնել &lt;&lt;հարկային արտոնությունների տրամադրում&gt;&gt; հասկացությունը:</p> <p>ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ: Անդրադառնալ հարկային արտոնություններին կամավոր կուտակային բաղադրիչը զարգացնելու նպատակով:</p>                                                                                                                                                                    | <p>Հարկային արտոնությունները արտացոլված</p> <p>են &lt;&lt;Եկամտային հարկի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի</p> <p>նախագծում:</p>                                                                                                                                                                  |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան</p> | 259. | <p>Նախագծի 65-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հստակեցման կարիք ունի &lt;&lt;կենսաթոշակային տարիք&gt;&gt; հասկացությունը: Նպատակահարմար ենք համարում այն փոխարինել &lt;&lt;օրենսդրությամբ սահմանված կենսաթոշակային տարիք&gt;&gt; հասկացությամբ:</p>                                                                                                                                                                   | <p>Չի ընդունվել: Տես 252-րդ առաջարկության</p> <p>հիմնավորումը:</p>                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան</p> | 260. | <p>Նախագծի 67-րդ հոդվածում ավելացնել 4-րդ մաս՝ Նախագծի 52-րդ հոդվածի 8-րդ կետի նմանությամբ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>52-րդ հոդվածի 8-րդ մասը վերաբերվում է</p> <p>միայն պարտադիր համակարգին, իսկ</p> <p>ավանդների (նաև կամավոր կուտակային)</p> <p>երաշխավորման հարցը կարգավորված է</p> <p>&lt;&lt;Ֆիզիկական անձանց բանկային</p> <p>ավանդների հատուցումը երաշխավորելու</p> <p>մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքով:</p> |



|                                                                                                                                            |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 261. | Նախագծի 85-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինել <<10 օրվա>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է մասնակի՝ 4-րդ մասում <<30 օրվա>> բառերը փոխարինվել է <<10 օրվա>> բառերով:                                                                                                                     |
| ՀՀ Ազգային ժողովի պատգանավորներ՝ Հակոբ Հակոբյան /024 ընտրատարածք/ Գագիկ Մելիքյան, Սուքիաս Ավետիսյան, Էդուարդ Շարմազանով, Գագիկ Բաղդասարյան | 262. | Նպատակահարմար ենք համարում կամավոր կենսաթոշակային ակտիվները ներդնել ՀՀ-ում:                                                                                                                                                                                                                                                                       | Նախագծի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգով, կսահմանվեն կամավոր կուտակային միջոցների ներդրման ուղղություններ, այդ թվում քանակային, արժույթային և տարածքային:                                        |
| ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն                                                                                          | 263. | Ամրագրել դրույթ, ըստ որի՝ մասնակիցը կարող է կտակել իր կենսաթոշակային հաշվում առկա գումարը:                                                                                                                                                                                                                                                        | Կտակը ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի հանդիսանում է ժառանգության տարատեսակը և կարգավորվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով:                                                                   |
| ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն                                                                                          | 264. | Սահմանափակել արտասահմանում կատարվող ներդրումները                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Հարցը կկարգավորվի օրենքի 44-րդ և 72-րդ հոդվածների 1-ին մասերով նախատեսված կարգով:                                                                                                            |
| ՀՀ Ազգային ժողովի <<Ժառանգություն>> խմբակցություն                                                                                          | 265. | <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի գլուխ 16-ում ավելացնել նոր հոդված, որի կարգավորման առարկան է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների, պահառուների սննկացման դեպքում կուտակային վճարումների վերադարձելիությունը երաշխավորելը:                                                                             | <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքը գլուխ 16 չունի: Ինչ վերաբերվում է կառավարիչների և պահառուների սնանկանալու հարցին, ապա այն կարգավորվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով: |
| 3. <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ                                                                             |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                           |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                          | 266. | Հաշվի առնելով 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթը՝ առաջարկվում է <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին մասի 1-ին կետում <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                        |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |
|-------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | կառավարման պայմանագրերի>> բառերը փոխարինել<br><br><<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով<br><br>նախատեսված ֆոնդի կառավարման պայմանագրերի>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 267. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի համաձայն փակ պայմանագրային ֆոնդերում պարտադիր պետք է գումարվի մասնակիցների ժողով: Սակայն պայմանագրային ֆոնդի առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, որ դա հանդիսանում է կառավարչի <<պրոդուկտը>> և դրա մասնակիցները չեն կարող որոշումներ կայացնել ֆոնդի կառավարման հարցերում: Ուստի առաջարկում ենք նախագծում կատարել անհրաժեշտ փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ժողով կգումարվի միայն այն փակ պայմանագրային ֆոնդերում, որոնց կանոնները նման հնարավորություն նախատեսում են:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 268. | Ներդրումային (այդ թվում՝ կենսաթոշակային) ֆոնդերի դեպքում պետք է գործի, այսպես կոչված, <<հաջորդող գնանշման>> սկզբունքը, որի էությունը կայանում է նրանում, որ փայերը ձեռք են բերվում և մարվում են ձեռքբերման կամ մարման պահանջ ներկայացնելու պահից հետո որոշված զուտ ակտիվների արժեքով: Սա անհրաժեշտ պայման է՝ չարաշահումների բացառման տեսանկյունից: Ֆոնդից դուրս եկող (փայերը մարող) և ֆոնդ մտնող (փայեր ձեռքբերող) մասնակիցները չպետք է գտնվեն չհիմնավորված շահավետ վիճակում՝ ի վնաս ֆոնդում մնացող մասնակիցների: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել անհրաժեշտ փոփոխություններ (մասնավորապես՝ 28-32-րդ և 94-րդ հոդվածներում), որոնց արդյունքում փայերի ձեռքբերման և հետգնման (մարման) համար հիմք կընդունվեն նման պահանջ ներկայացնելու օրվա, իսկ ֆոնդի կանոններով նախատեսված դեպքում՝ հաջորդ աշխատանքային օրվա վերջում հաշվարկված և հրապարակված տեղաբաշխման և հետգնման գները: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 269. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի համաձայն փայերի փոխանակումը նույն կառավարչի տարբեր ֆոնդերի փայերի փոխանակումն է, մինչդեռ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը նախատեսում է նաև տարբեր կառավարիչների ֆոնդերի փայերի փոխանակում: Ըստ այդմ, հետագա հակասություններից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք տարբեր կառավարիչների կողմից կառավարվող կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի փոխանակման հնարավորությունը նախատեսել նաև <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով՝ համապատասխան փոփոխություններ կատարելով նախագծի 31-րդ հոդվածում:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 270. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրել ստանդարտ ֆոնդի ակտիվների ձևավորման արգելքը արժեթղթերի և այլ ֆինանսական գործիքների կարճ վաճառքի միջոցով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
|-------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| ՀՀ կառավարություն | 271. | Անհրաժեշտ ենք համարում կառավարչի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի հաշվարկման համար հիմք ընդունվող կառավարվող պորտֆելի մեջ ընդգրկել նաև ոչ հրապարակային ֆոնդերը: Այդ առումով, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 67-րդ հոդվածի 7-րդ մասը պետք է լրացվի 3-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<3) կառավարչի կողմից կառավարվող ոչ հրապարակային ֆոնդերը՝ ներառյալ այն պորտֆելները, որոնց կառավարման գործառույթը պատվիրակված է այլ կառավարչի, և բացառությամբ այն պորտֆելների, որոնց կառավարումը այլ կառավարիչների կողմից պատվիրակված է տվյալ կառավարչին:>>:                                                                                                    | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 272. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 67-րդ հոդվածում <<հիմնական>> բառը փոխարինել <<ընդհանուր>> բառով, քանի որ <<կապիտալի համարժեքության>> նորմատիվը (կառավարվող պորտֆելի չափից կախված կառավարչի սեփական միջոցներ) հաշվարկվում է ընդհանուր կապիտալի նկատմամբ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 273. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 4-րդ մասում <<պատվիրակման>> բառը փոխարինել <<հանձնման>> բառով, քանի որ պատվիրակելու դեպքում կառավարիչը կշարունակի պատասխանատվություն կրել ռեեստրի պատշաճ վարման համար, մինչդեռ ՀՀ օրենսդրությամբ մասնագիտացված անձին ռեեստրի վարման հանձնման դեպքում հանձնողը ազատվում է նման պատասխանատվությունից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 274. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 6-րդ կետը <<կարգը>> բառից հետո լրացնել <<, որը պետք է համապատասխանի սույն հոդվածի 12-րդ և 13-րդ մասերով սահմանված դրույթներին>> բառերով, որպեսզի ֆոնդի կառավարչի գործառույթների պատվիրակման պայմանագրի կողմերի համար հստակ լինի դրա դադարեցման հիմքերը, ինչն ավելի զգոն կդարձնի երրորդ անձին գործելի շահ ներդրողների:                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 275. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 70-րդ հոդվածի 13-րդ մասում 9-րդ մասին կատարված հղումը փոխարինել 12-րդ մասին հղումով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 276. | <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը նախատեսում է կորպորատիվ ֆոնդի կառավարչի տնօրենների խորհրդում կորպորատիվ ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրություն, ինչը անհարկի դժվարեցնում է կորպորատիվ ֆոնդի կառավարման կազմակերպումը: Կորպորատիվ ֆոնդի գործունեության հետ կապված բոլոր էական հարցերը սահմանվում են ֆոնդի կանոնադրությամբ, որը հաստատվում և փոփոխվում է բաժնետերերի ժողովի կողմից: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրության հարցը թողնել հենց մասնակիցների որոշմանը, այն է՝ ֆոնդի կառավարչի խորհրդում կարող է ընտրվել ֆոնդի մասնակիցների ներկայացուցիչը, եթե ֆոնդի կանոնադրությունը նման հնարավորություն նախատեսում է: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 277. | Առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում նախատեսել համապատասխան դրույթներ, որոնք կկարգավորեն այն դեպքերը, երբ ֆոնդի ակտիվների պահառության պայմանագրի կնքումից հետո հետագայում ֆոնդի կառավարչի և                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                    |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | <p>պահառուի միջև կառաջանա փոխկապակցվածություն (կխախտվի պահառուի անկախության պահանջը): Այդ նպատակով անհրաժեշտ ենք համարում &lt;&lt;Ներդրումային ֆոնդերի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել հետևյալ լրացումները.</p> <p>1) 86-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր նախադասություններով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. &lt;&lt;Սույն մասով նախատեսված պայմանագրի գործողության ընթացքում կառավարիչը և պահառուն պետք է ողջամիտ միջոցներ ձեռնարկեն իրենց միջև փոխկապակցվածության առաջացմանը հանգեցնող հանգամանքների ի հայտ գալը կանխարգելելու ուղղությամբ, իսկ նման հանգամանքների ի հայտ գալու դեպքում՝ մեկամսյա ժամկետում վերացնել դրանք: Կառավարիչը և (կամ) պահառուն պատասխանատվություն են կրում իրենց մեղքով սույն մասով նախատեսված փոխկապակցվածության հանգեցնող հանգամանքների առաջացման համար:&gt;&gt;.</p> <p>2) 90-րդ հոդվածի 3-րդ մասը &lt;&lt;պատշաճ կատարման պահանջը&gt;&gt; բառերից հետո լրացնել &lt;&lt;, ինչպես նաև եթե կառավարչի և պահառուի միջև փոխկապակցվածության հիմք համարվող հանգամանքներ առաջանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, դրանք չեն վերացվել&gt;&gt; բառերով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 278. | <p>Կառավարչի և պահառուի պարտականությունների հստակ տարանջատման և պահառուի հսկողական գործառնության ընդգծման նպատակով առաջարկում ենք &lt;&lt;Ներդրումային ֆոնդերի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծի 87-մ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ &lt;&lt;3. Պահառուն, սույն օրենքին և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան, պարտավոր է՝</p> <p>1) ապահովել, որ փայերի (բաժնետոմսերի) թողարկումը, տեղաբաշխումը, հետգնումը (մարումը) և փոխանակումն իրականացվեն օրենքին, դրանից բխող նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան.</p> <p>2) ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվների գուտ արժեքը և փայերի (բաժնետոմսերի) հաշվարկային արժեքը հաշվարկվեն օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան.</p> <p>3) իրականացնել ֆոնդի ակտիվներով գործարքների նկատմամբ հսկողություն. ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվներով գործարքների հետ կապված գործառնություններն իրականացվեն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ նման գործառնությունների իրականացման համար սովորաբար ընդունված ժամկետներում.</p> <p>4) կատարել կառավարչի հանձնարարականները, եթե դրանք չեն հակասում օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը).</p> <p>5) ապահովել, որ ֆոնդի ակտիվները օգտագործվեն՝ այդ թվում ֆոնդի եկամուտը բաշխվի օրենքին, նորմատիվ իրավական ակտերին և ֆոնդի կանոններին (կանոնադրությանը) համապատասխան.</p> <p>6) կառավարչի հետ պարբերաբար իրականացնել ֆոնդի ակտիվների կազմի և շարժի համեմատում.</p> <p>7) օրենքով սահմանված դեպքերում կառավարչի՝ ֆոնդի կառավարման իրավասությունը դադարելու դեպքում իրականացնել ֆոնդի</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
|-------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | կառավարումը մինչև սույն օրենքով սահմանված կարգով ֆոնդի կառավարումն այլ կառավարչի փոխանցելը կամ նրա կողմից կառավարվող ֆոնդին միացնելը.<br>8) իրականացնել ֆոնդի լուծարումը (դադարեցումը), եթե բացակայում է կառավարիչը.<br>9) իրականացնել սույն օրենքով, այլ օրենքներով ու իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառնություններ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 279. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում հստակորեն ամրագրել ֆոնդի պահառուի պատասխանատվությունը իր պարտականությունների խախտմամբ ֆոնդի կառավարչին կամ մասնակիցներին պատճառված վնասի համար: Մասնավորապես, նախագծի 87-րդ հոդվածը լրացնելով հետևյալ նոր 5-րդ մասով.<br><<5. Պահառուն պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների կամ անգործության հետևանքով կառավարչին կամ ֆոնդի մասնակիցներին պատճառած վնասների (ներառյալ բաց թողնված օգուտների) համար, բացառությամբ երբ պահառուն ապացուցում է, որ գործել է իր ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում: Ընդ որում, ֆոնդի մասնակիցներին պատճառված վնասի հատուցման պահանջով ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն կարող է հանդես գալ տվյալ ֆոնդի կառավարիչը:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 280. | Ենթապահառությունը, որպես կանոն, իրականացվում է օտարերկրյա ակտիվների նկատմամբ և, ըստ այդմ, որպես ենթապահառուներ հանդես են գալիս օտարերկրյա կազմակերպությունները: Մինչդեռ, <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ մասի դրույթների տառացի մեկնաբանման դեպքում դա չի թույլատրվում: Ուստի առաջարկում ենք <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 89-րդ հոդվածում՝<br>1. 2-րդ մասը լրացնել <<, ինչպես նաև սույն օրենքի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասով կառավարչի գործառնությունների պատվիրակման պայմանագրի համար սահմանված այլ դրույթներ>> բառերով:<br>2. 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ կերպ՝ << Ենթապահառու կարող է լինել միայն համապատասխան տեսակի ակտիվների պահառության իրավունք ունեցող անձը, իսկ սույն օրենքով սահմանված լրացուցիչ գործառնությունների պատվիրակման դեպքում՝ սույն օրենքի 86-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջներին բավարարող անձը (Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս կատարվող գործառնությունների մասով՝ համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենսդրության համաձայն՝ ֆոնդի ակտիվների պահառության իրավունք ունեցող անձը): Ենթապահառության պայմանագիր չի կարող կնքվել տվյալ ֆոնդի կառավարչի կամ նրա հետ փոխկապակցված այլ անձի հետ: Ենթապահառության գործողության ընթացքում ենթապահառուի և կառավարչի միջև փոխկապակցվածության հանգեցնող հանգամանքների առաջացման դեպքում պահառուն պարտավոր է այդ հանգամանքների առաջացման պահից՝ 6 ամսվա ընթացքում, դադարեցնել ենթապահառության պայմանագիրը, եթե դրանք չեն վերանում նախքան 6-ամսյա ժամկետի ավարտը:>>:<br>3. 5-րդ մասը լրացնել <<, ինչպես նաև եթե ենթապահառուի | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                    |
|-------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | գործառնություններն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս օտարերկրյա իրավաբանական անձի կողմից >> բառերով:<br>4. 6-րդ մասից հետո ավելացնել նոր մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ << 7. Պահառության գործառնությունների պատվիրակման նպատակով պահառուն պարտավոր է նախապես ստանալ Կենտրոնական բանկի համաձայնությունը՝ սույն օրենքի 70-րդ հոդվածով կառավարչի գործառնությունների պատվիրակման պայմանագրի համար սահմանված դրույթներին համապատասխան:>>: Դրա հետ կապված նույն հոդվածում անհրաժեշտ է ճշգրտել հղումները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 281. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 93-րդ հոդվածում ֆոնդի կառավարչի կողմից ցանկացած անձի պահանջով անվճար տրամադրվող տեղեկությունների մեջ ավելացնել նաև ներդրումային ֆոնդի ազդագիրը (բաց ֆոնդի կանոնները (կանոնադրությունը)), ինչն անհրաժեշտ է ներդրումային որոշում կայացնելու համար:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 282. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 95-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել ներդրումային ֆոնդի կառավարչի կողմից հրապարակվող գովազդներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջ սահմանող հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. <<Սույն մասով նախատեսված տեղեկատվության փոխանցման միջոցը չպետք է պարունակի որևէ պնդում, որը հակասում է ազդագրում պարունակող որևէ տեղեկատվությանը կամ նվազեցնում է դրա նշանակությունը, և պետք է նշում պարունակի ազդագրի առկայության և այն մասին, թե ինչպես ներդրողները կամ պոտենցիալ ներդրողները կարող են այդ փաստաթուղթը ձեռք բերել կամ ծանոթանալ դրան:>>:                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 283. | Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի լուծարման (դադարման) դեպքում ֆոնդի միջոցները պետք է վերադարձվեն մասնակիցներին կամ փոխանցվեն մասնակցի կողմից ընտրված այլ կամավոր ֆոնդին: Բացի այդ, պետք է հաշվի առնել, որ կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդի դադարման դեպքում պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի համար նախատեսված՝ ծրագրային մոդուլի միջոցով այլ ֆոնդի ընտրության մեխանիզմը կիրառելի չի կարող լինել կամավոր ֆոնդերի համար: Ըստ այդմ, պետք է կատարել անհրաժեշտ փոփոխությունները <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում (101-102-րդ հոդվածներ)՝ միևնույն ժամանակ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով նախատեսելով կամավոր ֆոնդի մասնակցի կողմից կուտակված միջոցների միանվագ ստացումը ֆոնդի դադարման (լուծարման) դեպքում (տե՛ս նաև <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 65-րդ հոդվածի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկը): | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 284. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> և <<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքների նախագծերում կատարել համապատասխան լրացումներ, որոնցով ֆոնդի, դրա կառավարչի և պահառուի միջև տվյալ ֆոնդի և դրա մասնակցի վերաբերյալ տեղեկությունների փոխանակումը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի կողմից օրենքով նախատեսված դեպքերում                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                                                                                                    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                                                    |      | ՀՀ կենտրոնական բանկին տեղեկությունների և փաստաթղթերի տրամադրումը չի դիտարկվի ծառայողական տեղեկատվության ապօրինի հրապարակում, այլապես ներդրումային ֆոնդերն ընդհանրապես չեն կարող գործել:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                  | 285. | Անհրաժեշտ ենք համարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 113-րդ հոդվածի վերնագիրը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. <<Կենտրոնական բանկի կայացրած որոշումները և դրանց ուղարկումը>>, ինչպես նաև հոդվածը լրացնել նոր մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<1. Սույն օրենքով գրանցման, լիցենզիա տրամադրելու, նախնական համաձայնության, ինչպես նաև ցանկացած այլ հարցի վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի կայացրած որոշումները պետք է լինեն հիմնավորված և աներկիմաստ:>>:                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 4. <<Եկամտային հարկի և կուտակային վճարի անձնավորված հաշվառման մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                  | 286. | Նախագծի վերնագիրը <<ԵՎ>> բառից հետո լրացնել<br><br><<ՊԱՐՏԱԴԻՐ>> բառով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                  | 287. | Նախագծի 3-րդ հոդվածում.<br><br>1) <<Եկամտային հարկի մասին>> Հայաստանի<br>Հանրապետության օրենքի 13-րդ և 15-րդ հոդվածներով<br>սահմանված՝ եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկը, անհատական<br>տեղեկությունները>> բառերը փոխարինել <<Եկամտային հարկի<br>մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ և 22-րդ<br>հոդվածներով սահմանված՝ եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկը,<br>տարեկան եկամուտների մասին հաշվարկը>> բառերով.<br><br>2) <<տեղեկատվությունը>> բառը փոխարինել <<տվյալները>><br>բառով:<br><br>Նախագծի 3-րդ հոդվածը 5-րդ պարբերությունից հետո լրացնել<br>հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.<br><br><<անձնավորված հաշվետվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության<br>կառավարության սահմանած կարգով ձևավորված և ներկայացված՝ | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
|-------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | սույն օրենքով սահմանված տվյալներ պարունակող էլեկտրոնային փաստաթուղթ,>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
| << կառավարություն | 288. | <p>Նախագծի 7-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 1-ին կետի &lt;&lt;բ&gt;&gt; ենթակետը շարադրել որպես &lt;&lt;ա&gt;&gt; ենթակետ, իսկ &lt;&lt;ե&gt;&gt; ենթակետը որպես &lt;&lt;բ&gt;&gt; ենթակետ՝ ճշտելով ենթակետերի համարակալումը,</p> <p>2) 1-ին մասի 1-ին կետի &lt;&lt;ե&gt;&gt; ենթակետում (ներկայացվող տարբերակի &lt;&lt;բ&gt;&gt; ենթակետում) &lt;&lt;փախստականի վկայականի&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 1-ին մասի 1-ին կետի &lt;&lt;դ&gt;&gt; ենթակետը (ներկայացվող տարբերակի &lt;&lt;ե&gt;&gt; ենթակետը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. &lt;&lt;դ. բնակության վայրի հասցեն&gt;&gt;</p> <p>4) 2-րդ կետի &lt;&lt;դ&gt;&gt; ենթակետում &lt;&lt;, իսկ պասիվ եկամուտներ չհամարվող եկամուտների դեպքում՝ նաև&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;և&gt;&gt; բառով:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն | 289. | <p>Նախագծի 9-րդ հոդվածի.</p> <p>1) 2-րդ մասի 1-ին պարբերությունում &lt;&lt;էլեկտրոնային եղանակով՝ էլեկտրոնային ստորագրության կիրառմամբ&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;էլեկտրոնային թվային ստորագրության կիրառմամբ&gt;&gt; բառերով,</p> <p>2) 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը &lt;&lt;հաշվետվությունները&gt;&gt;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |



|                                                                                                                                                                                             |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                             |      | <p>բառից հետո լրացնել &lt;&lt;ձևավորելու և&gt;&gt; բառերով,</p> <p>3) 4-րդ մասում &lt;&lt;Տվյալները&gt;&gt; բառը փոխարինել</p> <p>&lt;&lt;Անձնավորված հաշվետվությունը ձևավորելու և&gt;&gt; բառերով, իսկ</p> <p>&lt;&lt;ձևը և&gt;&gt; բառերը՝ &lt;&lt;ներքին և արտաքին ձևը,&gt;&gt; բառերով:</p> |                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <<կառավարություն                                                                                                                                                                            | 290. | Նախագծի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել <<(կամ նրա իրավահաջորդը)>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                                       |
| 5. <<Եկամտային հարկի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ                                                                                                                                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 291. | Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում հստակեցնել «սահմաններից դուրս» հասկացությունը (ում է վերաբերում այն):                                                                                                                                                                                      | Նախագծի 4-րդ հոդվածը սահմանում է, որ ՀՀ սահմաններից դուրս ստացման ենթակա հարկվող եկամուտը վերաբերվում է ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:<br>Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:                  |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p>                                                                                                     | 292. | Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում հստակեցնել «նվազեցվող եկամուտներ» հասկացությունը ֆիզիկական անձանց համար:                                                                                                                                                                                   | Նախագծի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասն արդեն իսկ սահմանում է, որ նվազեցվող եկամուտը դա հարկվող եկամտի որոշման նպատակով համախառն եկամտից կատարվող նվազեցումն է:<br>Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն: |

|                                                                                                                                                                                             |      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>                                                                                         |      |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 293. | <p>Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>«2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համաձայն վճարվող բոլոր տեսակի կենսաթոշակները»,</p> | <p>Չի ընդունվել:</p> <p>Առաջարկությունը հակասում է նախագծի հիմքում դրված սկզբունքին՝ այն է</p> <p>1. Պարտադիր կուտակային վճարի կատարման դեպքում վերջինս չի նվազեցվում եկամտային հարկի բազայից, փոխարենը եկամտային հարկով չի հարկվում պարտադիր կուտակային կենսաթոշակը,</p> <p>2. Կամավոր կուտակային վճարի կատարման դեպքում վերջինս նվազեցվում է եկամտային հարկի բազայից, փոխարենը եկամտային հարկով պետք է հարկվի կամավոր կուտակային վճարի հաշվին ստացվող կենսաթոշակը:</p> <p>Հետեւաբար, առաջարկության ընդունումը կնշանակի, որ կամավոր կուտակային կենսաթոշակային համակարգին միանալու դեպքում կկիրառվի կրկնակի նվազեցում՝ առաջին անգամ կամավոր կուտակային վճարի կատարման ժամանակ, երկրորդ անգամ՝ դրա հաշվին կենսաթոշակների ստացման ժամանակ:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p>                                                              | 294. | <p>Առաջարկվում է վերանայել նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետը:</p>                                                                                                                        | <p>Չի ընդունվել, քանի որ առաջարկությունը փոխկապակցված է նախորդ կետի առաջարկությանը:</p> <p>Տես նախորդ առաջարկության հիմնավորումը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                |      |                                                              |  |
|----------------|------|--------------------------------------------------------------|--|
| Գ. Բաղդասարյան |      |                                                              |  |
| Է. Շարմազանով  |      |                                                              |  |
| Ա. Բախշյան     |      |                                                              |  |
| ՀՀ ԱԺ          | 295. | Առաջարկվում է հանել նախագծի 6-րդ հոդվածի 6-րդ եւ 23-րդ ենթա- |  |
| պատգամավորներ  |      | կետերը:                                                      |  |
| Հակոբ Հակոբյան |      |                                                              |  |
| (024           |      |                                                              |  |
| ընտրատարածք)   |      |                                                              |  |
| Գ. Մելիքյան    |      |                                                              |  |
| Ս. Ավետիսյան   |      |                                                              |  |
| Գ. Բաղդասարյան |      |                                                              |  |
| Է. Շարմազանով  |      |                                                              |  |
| Ա. Բախշյան     |      |                                                              |  |
| ՀՀ ԱԺ          | 296. | Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 4-րդ ենթակետը շարադրել    |  |
| պատգամավորներ  |      | հետևյալ խմբագրությամբ.                                       |  |
| Հակոբ Հակոբյան |      | «4) ապահովագրական հատուցումները,»:                           |  |
| (024           |      |                                                              |  |
| ընտրատարածք)   |      |                                                              |  |
| Գ. Մելիքյան    |      |                                                              |  |
| Ս. Ավետիսյան   |      |                                                              |  |
| Գ. Բաղդասարյան |      |                                                              |  |
| Է. Շարմազանով  |      |                                                              |  |

|                                                                                                                                                                          |      |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ա. Բախշյան                                                                                                                                                               |      |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով                   | 297. | Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածը լրացնել նոր 33-րդ ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ.<br>«33) օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափը»                    | Չի ընդունվել:<br>Գործող օրենսդրության համաձայն նվազագույն աշխատավարձի չափին համապատասխան սահմանվող անձնական նվազեցումը հաշվի է առնվում միայն եկամտահարկի հաշվարկման ժամանակ, իսկ նվազագույն աշխատավարձից վարձու աշխատողի պարտադիր սոցիալական ապահովության վճար, այնուամենայնիվ, վճարվում է: Հետևաբար միասնական հարկի կիրառման շրջանակներում նախատեսվում է եկամտային հարկը հաշվարկել այնպես, որ նվազագույն աշխատավարձի չափից պահվող հարկը չհանգեցնի մինչև օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող կարգով հաշվարկված հարկումից հետո ֆիզիկական անձանց վճարվող տնօրինվող եկամտի նվազեցման:<br>Բացի այդ, նվազագույն աշխատավարձը եկամտային հարկի դաշտից հանելը եկամուտների կորստի առումով կվտանգի համակարգի գործողությունը:                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ա. Բախշյան                                                                                                                                                               |      |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| ՀՀ ԱԺ<br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br>(024<br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով<br><br>Ա. Բախշյան | 298. | Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածը լրացնել 34-րդ ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ.<br>«34) մեքենաների պարտադիր ապահովագրության համար կատարված ապահովագրավճարը» : | Չի ընդունվել:<br>«Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի համաձայն ապահովագրական հատուցումները համարվում են նվազեցվող եկամուտներ, այսինքն ապահովագրական պատահարի դեպքում ստացվող եկամուտները նվազեցվում են համախառն եկամտից: Հետևաբար, հիմնավոր է, որ կատարվող ապահովագրավճարները չնվազեցվեն եկամտային հարկի բազայից:<br>Առաջարկի ընդունման դեպքում կստացվի, որ միեւնույն զումարը երկու անգամ կնվազեցվի համախառն եկամտից, տվյալ պարագայում, մեքենաների պարտադիր ապահովագրության համար կատարված ապահովագրավճարները, ինչպես նաեւ դրա դիմաց ստացված ապահովագրական հատուցումները կհամարվեն նվազեցվող եկամուտներ, որը նպատակահարմար չի կարող լինել:<br>Բացի այդ, վարչարարական առումով նույնպես առկա են լուրջ դժվարություններ ֆիզիկական անձի կողմից կատարված ապահովագրավճարը նվազեցնելու առումով, քանի որ ֆիզիկական անձանց եկամուտների վճարման դեպքերում հարկի պահումը հիմնականում կատարում է հարկային գործակալը եւ, նման պարագայում, |

|                                                                                                                                                                                             |      |                                                                                                                     |                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                             |      |                                                                                                                     | առաջարկը կարող է իրականացվել միայն բոլոր ֆիզիկական անձանց համար հայտարարագրման համատարած համակարգի կիրառման դեպքում: |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 299. | Առաջարկվում է քննարկել եւ հստակեցնել նախագծի 8-րդ հոդվածը եւ հստակեցնել ձեւակերպումները:                            | Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:                       |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 300. | Առաջարկվում է նախագծի 9-րդ հոդվածի 2-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ մասերը քննարկել եւ հստակեցնել ձեւակերպումները:                | Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:                       |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p>                                                                                                                                                                                | 301. | Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերաիմաստավորել, այնպես, որ նախատեսված՝ միանվագ ստացման դեպքում եկամ- | Ընդունվել է:<br>Նախագծում կատարվել է համապատասխան                                                                    |

|                                                                                                                                                                                             |      |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>              |      | <p>տային հարկի 35 % դրույքաչափով հաշվարկումը ստանա լուրջ հիմնավորում:</p>      | <p>փոփոխություն եւ դրույքաչափը վերանայվել է սահմանվելով 24.4 եւ 26 տոկոս դրույքաչափերով ընդհանուր սանդղակով:</p>                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 302. | <p>Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասը պարզաբանել եւ հստակեցնել:</p> | <p>Նախագծի 10-րդ հոդվածի 6-րդ մասով կարգավորվում է գրավոր կամ քաղաքացիաիրավական պայմանագիր չկնքելու դեպքում ֆիզիկական անձանց վճարվող եկամուտներից հարկային գործակալի կողմից հարկ հաշվարկելու եւ վճարելու առանձնահատկությունները:</p> <p>Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:</p> |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p>                                                                                                                                     | 303. | <p>Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 7-րդ մասը պարզաբանել եւ հստակեցնել:</p> | <p>Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն:</p>                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                  |      |                                                                                                                                                         |                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (024<br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով<br><br>Ա. Բախչյան                                                         |      |                                                                                                                                                         |                                                                                                                            |
| ՀՀ ԱԺ<br><br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br><br>(024<br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով<br><br>Ա. Բախչյան | 304. | Առաջարկվում է նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրել:                                                                                             | Ընդունվել է:<br>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն, որը սակայն արտացոլված է 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում:          |
| ՀՀ ԱԺ<br><br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br><br>(024<br>ընտրատարածք)                                                                                                     | 305. | Առաջարկվում է նախագծի 18-րդ հոդվածը քննարկել՝ հաշվի առնելով վերելում առաջարկված 6-րդ հոդվածի 33-րդ կետի ենթակետի՝ նվազագույն աշխատավարձի մասին դրույթը: | Չի ընդունվել, քանի որ առաջարկությունը փոխկապակցված է 297-րդ կետի առաջարկությանը:<br>Տես 297-րդ առաջարկության հիմնավորումը: |

|                                                                                                                                                                                             |      |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p>                                                                                         |      |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p> <p>Գ. Բաղդասարյան</p> <p>Է. Շարմազանով</p> <p>Ա. Բախշյան</p> | 306. | Առաջարկվում է նախագծի 20-րդ հոդվածում հանել 5-րդ մասը: | Չի ընդունվել:<br>Նախագծի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասով հարկ վճարողներին հնարավորություն է ընձեռվում նախորդ տարվա համեմատությամբ ընթացիկ տարվա հարկվող եկամուտը պակաս նախատեսվելու դեպքում կանխավճարի մեծությունը որոշել ինքնուրույն: |
| <p>ՀՀ ԱԺ</p> <p>պատգամավորներ</p> <p>Հակոբ Հակոբյան</p> <p>(024</p> <p>ընտրատարածք)</p> <p>Գ. Մելիքյան</p> <p>Ս. Ավետիսյան</p>                                                              | 307. | Առաջարկվում է նախագծի 20-րդ հոդվածում հանել 7-րդ մասը: | Չի ընդունվել:<br>Նախագծի 20-րդ հոդվածի 7-րդ մասը կարգավորում է փաստացի եկամտային հարկին գերազանցող կանխավճարների գումարների ետ վերադարձման կարգը եւ այդ մասը հանելու դեպքում դրանց հետ վերադարձման հարցերը կմնան չկարգավորված:  |



|                                                                                                                                                                                      |      |                                                                                |                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով<br><br>Ա. Բախշյան                                                                                                                                |      |                                                                                |                                                                                                |
| ՀՀ ԱԺ<br><br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br><br>(024<br><br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով<br><br>Ա. Բախշյան | 308. | Առաջարկվում է պարզաբանել եւ հստակեցնել նախագծի 21-րդ հոդվածի ձեւակերպումները:  | Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն: |
| ՀՀ ԱԺ<br><br>պատգամավորներ<br><br>Հակոբ Հակոբյան<br><br>(024<br><br>ընտրատարածք)<br><br>Գ. Մելիքյան<br><br>Ս. Ավետիսյան<br><br>Գ. Բաղդասարյան<br><br>Է. Շարմազանով                   | 309. | Առաջարկվում է նախագծի 26-րդ հոդվածի 7-րդ մասը վերաիմաստավորել եւ վերաշարադրել: | Առաջարկը քննարկվել է ՀՀ ԱԺ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովում եւ ձեռք է բերվել համաձայնություն: |

|                                                                                                                                                                                              |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ա. Բախշյան                                                                                                                                                                                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                            |
| «Ժառանգություն» խմբակցություն                                                                                                                                                                | 310. | «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածում համախառն եկամտից նվազեցվող եկամուտների մեջ ներառել նաեւ մասնակցի կողմից պարտադիր կուտակային համակարգին վճարվող կուտակային վճարները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Չի ընդունվել:<br>Տես 293-րդ առաջարկության հիմնավորումը:<br>Առաջարկության ընդունումը կնշանակի կրկնակի նվազեցման կիրառում՝ առաջին անգամ պարտադիր կուտակային վճարի կատարման ժամանակ, երկրորդ անգամ դրա հաշվին կենսաթոշակների ստացման ժամանակ: |
| «Ժառանգություն» խմբակցություն                                                                                                                                                                | 311. | «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված 35 տոկոս դրույքաչափը նվազեցնել եւ կիրառել տոկոսադրույքների միջակայք՝ ելնելով կուտակված միջոցների չափից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն եւ դրույքաչափը վերանայվել է սահմանվելով 24.4 եւ 26 տոկոս դրույքաչափերով ընդհանուր սանդղակով:                                                                                                |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                            | 312. | Կամավոր կուտակային կենսաթոշակների համար սահմանել եկամտային հարկի նվազեցված դրույքաչափ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է, նախագծի 10-րդ հոդվածը 2-րդ մասից հետո լրացվել է նոր մասով (ճշտելով մասերի համարակալումը), որի համաձայն կամավոր կուտակային կենսաթոշակների համար եկամտային հարկի դրույքաչափը սահմանվել է 10 տոկոս:                              |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                            | 313. | Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին պարբերության 1-ին նախադասության մեջ <<ապահովագրական նպաստների>> բառերը փոխարինել՝ <<ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված նպաստների, ինչպես նաև վարձու աշխատողի մահվան դեպքում տրվող թաղման նպաստի>> բառերով, իսկ 2-րդ նախադասության մեջ՝ <<ապահովագրական>> բառը փոխարինել <<սույն մասով սահմանված>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                         |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                            | 314. | Նախագծից հանել հարկային գործակալների կողմից հարկային մարմնին տարեկան տեղեկությունների ներկայացում նախատեսող՝ 15-րդ հոդվածը, որով պայմանավորված՝ նախագծում կատարել այլ անհրաժեշտ փոփոխություններ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                         |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                            | 315. | Նախագծից հանել 23-րդ (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 22-րդ) հոդվածի 6-րդ մասը՝ հաշվի առնելով, որ Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչություններից եւ հյուպատոսական հիմնարկներից ու միջազգային միջպետական (միջկառավարական) կազմակերպություններից ֆիզիկական անձանց եկամուտներ հաշվարկելու դեպքում, երբ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ միջազգային պայմանագրերի դրույթների համաձայն, եկամտային հարկի պահում չի իրականացվում, առավել նպատակահարմար է, որ եկամուտներ ստացող ֆիզիկական անձինք եկամտային հարկի գծով իրենց հարկային պարտավորությունը կատարեն նախագծով սահմանված ընդհանուր կարգով եւ ոչ թե Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                         |
| 6. <<Չինժառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                            |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                            | 316. | Նախագծի 3-րդ հոդվածը <<զուխը>> բառից հետո լրացնել <<,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:                                                                                                                                                                                                             |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                             |
|-------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   |      | 34-րդ հոդվածի 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ մասերը>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                             |
| ՀՀ կառավարություն | 317. | Նախագծի 4-րդ հոդվածից հանել <<, իսկ 34-րդ հոդվածում <<սույն օրենքի 16 հոդվածով սահմանված՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում սոցիալական>> բառերը փոխարինել <<կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական>> բառերով>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է:                                                                                                              |
| ՀՀ կառավարություն | 318. | Նախագիծը 5-րդ հոդվածից հետո լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ նոր՝ 6-րդ հոդվածով և ճշտել հոդվածների համարակալումը.<br><br><<Հոդված 6. Օրենքի 34-րդ հոդվածի 9-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող զինծառայողները, ինչպես նաեւ ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքը (ամուսինը, ծնողները, ինչպես նաեւ ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անդամները) օգտվում են ջրահեռացման, աղբահանության եւ ռադիոյի բաժանորդային վարձերը 50 տոկոս զեղչով վճարելու իրավունքից:>>: | Ընդունվել է: Միաժամանակ, նախագծի 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 9-րդ հոդվածները համապատասխանաբար շարադրվել են որպես 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ և 10-րդ հոդվածներ: |
| ՀՀ կառավարություն | 319. | Նախագիծը 6-րդ հոդվածը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 7-րդ հոդվածը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.<br><br><<Հոդված 34.1 Ջինծառայողներին և նրանց ընտանիքների անդամների ամենամսյա դրամական օգնության իրավունքը<br>1. Ամենամսյա դրամական օգնության իրավունք ունեն՝<br>1) զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող՝<br>ա. Հայրենական մեծ պատերազմում կամ այլ պետություններում                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:                                                                                                           |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |
|-------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
|                   |      | <p>մարտական գործողություններին մասնակցելու հետևանքով, ինչպես նաև ծառայողական պարտականությունները կատարելիս կամ ծառայության ընթացքում հաշմանդամ դարձած զինծառայողներին,</p> <p>բ. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ, Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերում ծառայողական պարտականությունները կատարելիս կամ ծառայության ընթացքում հաշմանդամ դարձած զինծառայողները,</p> <p>գ. Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցները կամ այլ պետություններում մարտական գործողությունների մասնակիցները,</p> <p>դ. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության մասնակիցները,</p> <p>ե. Հայաստանի Հանրապետության ազգային հերոսները,</p> <p>զ. Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված զինծառայողները,</p> <p>է. Հայրենական մեծ պատերազմում, այլ պետություններում ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամները,</p> <p>ը. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ կամ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված շարքային զինծառայողների ընտանիքների անդամները.</p> <p>2) զոհված զինծառայողների ընտանիքների այն անդամները, ովքեր ստանում են աշխատանքային կամ սոցիալական կենսաթոշակ և ունեն նաև կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի իրավունք.</p> <p>3) Հայրենական մեծ պատերազմում, այլ պետություններում, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ կամ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամները՝ կենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունենալու հանգամանքից անկախ:</p> <p>2. Սույն հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետի «ա», «բ», «գ» և «դ» ենթակետերով միաժամանակ ամենամսյա դրամական օգնության իրավունք ունեցող անձին ամենամսյա դրամական օգնություն է նշանակվում այդ ենթակետերից որևէ մեկով՝ անձի ընտրությամբ:</p> <p>3. Ամենամսյա դրամական օգնության չափերն՝ ըստ դրամական օգնություն ստանալու իրավունք ունեցող անձանց կատեգորիաների, դրամական օգնություն նշանակելու և վճարելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:»:</p> |                                   |
| ՀՀ կառավարություն | 320. | <p>Նախագծի 9-րդ հոդվածը (ներկայացվող խմբագրությամբ՝ 10-րդ հոդվածը) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերություններով.</p> <p style="text-align: center;">«Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ Օրենքի 25-րդ հոդվածի հիման վրա զինվորական կենսաթոշակին տրվող հավելումների և 34-րդ հոդվածի հիման վրա տրվող դրամական</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է: |

|                                                                                                                         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                                                                         |      | <p>օգնության փոխարեն նշանակվում և վճարվում է Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն:</p> <p>Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնության չափը չի կարող պակաս լինել սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված՝ հավելումների և դրամական օգնության հանրագումարից:</p> <p>«Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի երրորդ պարբերությամբ սահմանված երկու կենսաթոշակ ստացող անձը, իր ընտրությամբ, իրավունք ունի զինվորական կենսաթոշակի փոխարեն ստանալու Օրենքի 34.1-րդ հոդվածով սահմանված դրամական օգնություն:&gt;&gt;</p> |                                    |
| 7. <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                       | 321. | <p>Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝</p> <p>ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել &lt;&lt;&lt; քաղաքացիական օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծում՝ հանելով համապատասխան դրույթները:</p>                                                                                                    | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                       | 322. | <p>&lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծի 5-րդ և 6-րդ հոդվածներում (Տե՛ս ներկայումս գործող նախագծի համապատասխանաբար 4-րդ և 5-րդ հոդվածներ) բանկերի և ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների նմանությամբ առաջարկում ենք նաև ավելացնել, որ ներդրումային ընկերությունների</p>                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
|-------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                   |      | <p>առանձնահատկությունները սահմանվում են &lt;&lt;Արժեթղթերի շուկայի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքով:</p> <p>&lt;&lt;Հոդված 5. Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 3-րդ մասը &lt;&lt;&lt;&lt;Բանկերի և բանկային գործունեության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,&gt;&gt; բառերից հետո լրացնել &lt;&lt;ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների առանձնահատկությունները՝ &lt;&lt;Ներդրումային ֆոնդերի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ներդրումային ընկերությունների առանձնահատկությունները՝ &lt;&lt;Արժեթղթերի շուկայի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,&gt;&gt; բառերով:</p> <p>Հոդված 6. Օրենսգրքի 106-րդ հոդվածի 6-րդ մասը &lt;&lt;&lt;&lt;Բանկերի և բանկային գործունեության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,&gt;&gt; բառերից հետո լրացնել &lt;&lt;ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների առանձնահատկությունները՝ &lt;&lt;Ներդրումային ֆոնդերի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ներդրումային ընկերությունների առանձնահատկությունները՝ &lt;&lt;Արժեթղթերի շուկայի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով,&gt;&gt; բառերով:&gt;&gt;:</p>                                        |                                    |
| ՀՀ կառավարություն | 323. | <p>&lt;&lt;Կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագիծը չի արգելում մասնակցի համար կուտակային կենսաթոշակային ավանդին վճարումների կատարումը նաև երրորդ անձանց (այդ թվում՝ իրավաբանական անձանց) կողմից: Բացի դրանից, կուտակային կենսաթոշակների վրա հաշվեգրված տոկոսները չպետք է վճարվեն ավանդատուին նախքան օրենքով սահմանված պայմանների տեղի ունենալը: Ելնելով վերը նշվածից, առաջարկում ենք &lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծի 9-րդ հոդվածի &lt;&lt;ա&gt;&gt; կետը (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասը) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;1) 1-ին մասի առաջին պարբերությունը լրացնել հետևյալ նախադասություններով.</p> <p>&lt;&lt;Ժամկետային ավանդի տարատեսակ է հանդիսանում կուտակային կենսաթոշակային ավանդը, որը ներդրվում է ֆիզիկական անձի համար իր կամ այլ անձի կողմից միանվագ կամ պարբերաբար, և որը, ինչպես նաև դրա վրա հաշվեգրված տոկոսները ֆիզիկական անձը կարող է ստանալ միայն օրենքով սահմանված կենսաթոշակային տարիքը լրանալուց հետո կամ օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:&gt;&gt;:</p> | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն | 324. | <p>Վերը նշվածի հետ կապված անհրաժեշտ է փոփոխություն կատարել նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի 10-րդ հոդվածում (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 8-րդ հոդվածը), քանի որ հղումը պետք է լինի ոչ թե 907 հոդվածի 1-ին մասին (այդ մասի դրույթները տարածվում են կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա), այլ 2-րդ մասի դրույթներին, որոնք չեն տարածվում կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք &lt;&lt;Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագծի 10-րդ հոդվածը</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                                                                                                                                    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                                                                                    |      | (Տե՛ս ներկայումս գործող համապատասխան նախագծի 8-րդ հոդվածը) շարադրել հետևյալ կերպ՝<br><<Հոդված 10. Օրենսգրքի 907 հոդվածը լրացնել 3-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝<br><<3. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի դրույթները չեն տարածվում կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա: Կուտակային կենսաթոշակային ավանդի տոկոսները ավելանում են ավանդի գումարին, և դրանց հավելագրվում են կուտակային կենսաթոշակային ավանդին հավելագրվող տոկոսներ: Կուտակային կենսաթոշակային ավանդների վրա հավելագրված բոլոր տոկոսները վճարվում են ավանդի հետ միաժամանակ՝ սույն օրենսգրքի 905 հոդվածի 1-ին մասի առաջին պարբերությամբ սահմանված ժամկետում:>>:                |                                    |
| 8. <<Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                  | 325. | Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:                                                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 9. <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ     |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                  | 326. | <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով սահմանվող հոդված 35.1-ի 1-ին մասում <<գործունեություն>> բառից հետո լրացնել <<՝ համաձայն <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի>> բառերով: Քանի որ հիշյալ օրենքի մեջ կուտակային կենսաթոշակային գործունեությունը ինքնին, առանց հղում տալու <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքին լիարժեք, ընկալելի չէ:                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                  | 327. | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածով սպառիչ թվարկված են բանկերի կողմից մատուցվող բոլոր ֆինանսական գործառնությունները, անհրաժեշտ ենք համարում փաթեթում ընդգրկված <<<<Բանկերի և բանկային գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բառերով <<, իսկ 34-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել <<է1>> կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. <<է1) օրենքով սահմանված պահանջներին բավարարելու դեպքում իրականացնել ներդրումային ֆոնդի (ներառյալ՝ կենսաթոշակային ֆոնդի) պահառության գործունեություն:>>: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 10. <<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ     |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                  | 328. | <<<<Սնանկության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                                                                                                                              |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                                                                              |      | նախագծի 6-րդ և 7-րդ հոդվածներում պետք է բացառություն տալ միայն պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակից պարտապաններին: Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի մասնակիցների ունեցած բաժնի նկատմամբ արգելադրում իրականացնելուն բացառություն չպետք է տրվի, ինչը համապատասխանում է նաև <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի համապատասխան դրույթներին:                                                                     |                                    |
| << կառավարություն                                                                                                            | 329. | Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<<Սնանկության մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 11. <<<<Շահութահարկի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> օրենքի նախագիծ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
| << կառավարություն                                                                                                            | 330. | Նախագծի 2-րդ հոդվածում «Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության» բառերը փոխարինել «ֆինանսական ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմնի» բառերով:                                                                                                                                                                                                                                    | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն                                                                                                            | 331. | Նախագծով ուժը կորցրած ճանաչել օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ)» կետը՝ 2013 թվականի հունվարի 1-ից:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն                                                                                                            | 332. | Նախագծի 4-րդ հոդվածում (ներկայացվող տարբերակում՝ 4-րդ հոդվածի <<բ>> կետում) <<կատարված կամավոր կուտակային կենսաթոշակային>> բառերը փոխարինել <<Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրության պայմաններով կատարված>> բառերով:                                                                                                                             | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն                                                                                                            | 333. | Նախագծի 6-րդ հոդվածի <<ա>> կետում <<կատարված կամավոր կուտակային կենսաթոշակային>> բառերը փոխարինել <<Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրության պայմաններով կատարված>> բառերով:                                                                                                                                                                       | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն                                                                                                            | 334. | Հոդված 14-ը <<բացառությամբ>> բառից հետո լրացնել <<4-րդ հոդվածի <<ա>> կետի, որն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից եւ>> բառերով:                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 12. <<<<Եկամտահարկի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ                        |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |
| << կառավարություն                                                                                                            | 335. | Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետից հանել <<(այդ թվում՝ սահմանված կարգով կենսաթոշակների պարտադիր կուտակային համակարգին կամավորության սկզբունքով մասնակցելու դեպքերում վճարվող կենսաթոշակները)>> բառերը:                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| << կառավարություն                                                                                                            | 336. | Նախագծի 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետով առաջարկվող նոր՝ <<լա>> ենթակետը հանել, իսկ <<լբ>> ենթակետը շարադրել որպես <<լա>> ենթակետ՝ ենթակետից (ներկայացվող տարբերակում՝ <<լա>> ենթակետից) հանելով <<պետության,>> բառը:                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 13. <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                    |



|                                                                                                                                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                     | 337. | Անհրաժեշտ է փոփոխություններ կատարել <<<<Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին>> ՀՀ օրենքում լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում, որով իրավասություն կտրվի ֆինանսական համակարգի հաշտարարին քննել նաև Բյուրոյի դեմ բերված պահանջները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 14. <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ                                            |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                     | 338. | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Լիցենզավորման օրենքի մասին>> ՀՀ օրենքի համաձայն՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրվող լիցենզիաների նկատմամբ չեն տարածվում այդ օրենքով սահմանված ընթացակարգերը և պահանջները, մինչդեռ նշված օրենքում դեռևս մնացել է այն դրույթը, համաձայն որի՝ արժեթղթերի շուկայի բնագավառում լիցենզավորման առանձնահատկությունները սահմանվում են <<Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին>> ՀՀ օրենքով և դրա համաձայն ընդունված լիցենզավորման կարգերով, անհրաժեշտ է փոփոխություններ կատարել <<<<Լիցենզավորման մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում՝ նոր խմբագրությամբ շարադրելով օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երրորդ պարբերությունը: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 15. <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                     | 339. | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով ստեղծվող Երաշխիքային ֆոնդը նախատեսվում է փոխանցել Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կառավարմանը, մինչդեռ վերջինը ներդրումային ծառայություն մատուցող անձ չէ, անհրաժեշտ ենք համարում <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում կատարել լրացում, որով այդ ֆոնդի կառավարումը բացառություն կկատարվի այդ օրենքի 3-րդ բաժնի կարգավորման ոլորտից, և դրա նկատմամբ չի տարածվի, մասնավորապես, լիցենզավորման պահանջը:                                                                                                     | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                     | 340. | Առաջարկում ենք <<<<Արժեթղթերի շուկայի մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետը հանել, քանի որ <<արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակից>> հասկացությունը օրենքում օգտագործվում է միայն հաշվարկային համակարգի մասնակիցների շրջանակը սահմանելու նպատակով և տվյալ դեպքում կիրառելի չէ կորպորատիվ ներդրումային ֆոնդերի նկատմամբ:                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 16. <<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                     | 341. | <<<<Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում անհրաժեշտություն կա վերանայել եզրույթները՝ նպատակ ունենալով դրանք համապատասխանեցնել <<Կուտակային կենսաթոշակների մասին>> ՀՀ օրենքի սահմանումներին: Բացի այդ, քանի որ ապահովագրական ընկերությունները չեն կարող իրականացնել խմբակային կենսաթոշակային միջոցների կառավարում <<Ներդրումային ֆոնդերի մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծով դա նախատեսված չլինելու                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

|                                                                                                                                             |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                             |      | <p>պատճառով (&lt;&lt;խմբակային կենսաթոշակային միջոցների&gt;&gt; տակ հասկանալով կենսաթոշակային ֆոնդի ակտիվները), ուստի կարիք կա վերաձևակերպել նաև նախագծի 2-րդ հոդվածը: Հաշվի առնելով վերը բերվածը, առաջարկում ենք նախագծի 1-ին և 2-րդ հոդվածները շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;Հոդված 1. Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության 2007 թվականի ապրիլի 9-ի օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 1-ին հոդվածի 4-րդ մասը՝</p> <p>1) &lt;&lt;կամավոր&gt;&gt; բառից հետո լրացնել &lt;&lt;կուտակային&gt;&gt; բառով,</p> <p>2) լրացնել նոր նախադասությամբ հետևյալ բովանդակությամբ. &lt;&lt;Ընկերությունները կարող են իրականացնել միայն &lt;&lt;կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված &lt;&lt;սահմանված կենսաթոշակներ&gt;&gt; սխեմայով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային ապահովագրություն:&gt;&gt;:</p> <p>Հոդված 2. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 4-րդ կետում &lt;&lt;կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումը&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կուտակային կենսաթոշակների մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված &lt;&lt;սահմանված կենսաթոշակներ&gt;&gt; սխեմայով կամավոր կուտակային կենսաթոշակային միջոցների կառավարում&gt;&gt; բառերով:&gt;&gt;:</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 17. <<Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| << կառավարություն                                                                                                                           | 342. | <p>&lt;&lt;Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի նախագիծը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.</p> <p>&lt;&lt;ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ</p> <p>&lt;&lt;ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ&gt;&gt;</p> <p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ</p> <p>Հոդված 1. &lt;&lt;Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին&gt;&gt; Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (24-ը սեպտեմբերի 2003 թվականի ՀՕ-1-Ն օրենք, այսուհետ՝ օրենք) 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում &lt;&lt;փախստականի վկայականի&gt;&gt; բառերը փոխարինել &lt;&lt;կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթղթի&gt;&gt; բառերով:</p> <p>Հոդված 2. Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետից հանել «պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարներ, ինչպես նաեւ» բառերը:</p> <p>Հոդված 3. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից, իսկ 2-րդ հոդվածը՝ 2013 թվականի հունվարի 1-ից:&gt;&gt;:</p>                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Առաջարկությունն ընդունվել է:</p> <p>Առաջարկվող փոփոխությունը կապված է 27.11.2008թ. ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված՝ &lt;&lt;Փախստականների և ապաստանի մասին&gt;&gt; ՀՀ օրենքի հետ, որի 30-րդ հոդվածի համաձայն՝ փախստականի անձը եւ Հայաստանի Հանրապետությունում օրինական բնակությունը հաստատող եւ Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գալու համար նախատեսված վավեր փաստաթուղթ է սահմանվել կոնվենցիոն</p> |

|                                                                                                                                                                                                      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ճամփորդական փաստաթուղթ:            |
| 18. <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ                                                                      |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                                    | 343. | Հաշվի առնելով, որ 26.06.2010թ. ուժի մեջ մտած՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին օրենսդրական փաթեթում ներառված օրենքներով արդեն իսկ կարգավորվել են նախագծում տեղ գտած մի շարք հարաբերություններ, առաջարկվում է անհրաժեշտ փոփոխություններ կատարել <<Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծում:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 19. ««Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                                    | 344. | Նախագծի 3-րդ հոդվածով առաջարկվող նոր՝ 4-րդ մասից հանել <<՝ ամբողջությամբ կամ համապատասխան պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի ակտիվների անբավարարության դեպքում՝ վերջին դեպքում չբավարարող մասով>> բառերը և լրացնել հետոյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ. <<Ընդ որում, այն պարտավորությունները, որոնք ենթակա են կատարման սույն մասով նախատեսված ֆոնդի կառավարչի հաշվին միայն ֆոնդի ակտիվների անբավարարության դեպքում, այդ կառավարչի համար սույն օրենքի իմաստով պարտավորություն են համարվում միայն ֆոնդի ակտիվների չբավարարող մասով:>>:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 20. ««Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ                                                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                                                                                                    | 345. | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ պարտադիր կուտակային վճարների վերադարձելիության երաշխավորման նպատակով կենսաթոշակային համակարգում նախատեսվում է ստեղծել Երաշխիքային ֆոնդ, որի միջոցները կառավարվելու են ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ չհամարվող անձի կողմից, անհրաժեշտ է վերահսկողական կառուցակարգեր սահմանել վերջինի կողմից Երաշխիքային ֆոնդի միջոցների պատշաճ կառավարման նկատմամբ: Նկատի ունենալով, որ ֆինանսական համակարգի միասնական վերահսկողությունն իրականացվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից, առաջարկում ենք նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետը (որը սահմանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի վերահսկողության ներքո գտնվող սուբյեկտներին) «օտարերկրյա կառավարիչների» բառերից հետո լրացնել «, «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված Երաշխիքային ֆոնդը կառավարող անձի (Երաշխիքային ֆոնդի կառավարման մասով)» բառերով: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 21. <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ                                                                                       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |

|                                                                                                                           |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                         | 346. | Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ ԱԺ-ն 1-ին ընթերցմամբ ընդունել է <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը, որով ուժը կորցրած է ճանաչվում <<Արտոնագրային վճարների մասին>> Հայաստանի Հանրապետության N ՀՕ-247-Ն օրենքը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ փաթեթում ներկայացված՝ <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում (ՀՕ-247-Ն) փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը ուժի մեջ է մտնելու 2013 թվականի հունվարի 1-ից, առաջարկվում է փաթեթից հանել <<Արտոնագրային վճարների մասին>> ՀՀ օրենքում (ՀՕ-247-Ն) փոփոխություններ կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը: | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |
| 22. <<Դատախազության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
| ՀՀ կառավարություն                                                                                                         | 347. | ՀՀ կառավարության հավանությանն արժանացած (ՀՀ կառավարության 05.08.2010 թվականի նիստի արձանագրության 27-րդ կետ)՝ <<Դատախազության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին>> ՀՀ օրենքի նախագիծը ընդգրկել ՀՀ ԱԺ քննարկմանը ներկայացված՝ կենսաթոշակային բարեփոխումների փաթեթում:                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ընդունվել է: Նախագիծը խմբագրվել է: |

ՆԱԽԱՐԱՐ